

licet femur sedentibus magis in angulum flecti oportebat, quam stantibus aut aliud quid ageretur extendi, aut in posteriora duci. Præterea in humiliori coxendicis acetabuli sinus uestris per ciliorum sede, id quoque animaduertendum est, supercilia non continuo ductu orbiculatum ferri, sed incidi ac intermiti, ac ueluti iter parare uenulæ hac in asperam & cartilagine non obducitam acetabuli sedem exorrectæ, articuloque alimentum suppeditanti, à quo uiscidus humor (quem in hoc articulo plurimum coaceruari decet) adaptetur, cuius demum auxilio articulus promptè mobilis euadat. Ne tamen sinus huius in supercilio incisi ratione, articulus luxationi obnoxius reddatur, Natura ualidum cartilagineumque ligamentum orbiculatum supercilijs adnexuit, quod nullibi intermissum apparet, sinumque adhuc magis quam supercilia adauget, & uenulæ illi uiam præbet, inter os & posteriorem ipsius ligamenti sedem prorepentis, ut uena simul tutò feratur, & sinus ille luxandi promptitudinē non adiuuet, ut cunque etiam hæc femur crebrius luxari cernamus. At de ligamentis uenisque suis agemus locis. Nunc autem perpendenda ueniunt cæca foraminula, passim in coxendicis ossis acetabuli superciliorum externa sede in hoc parata, ut ualidissimum educant * ligamentum, orbiculatum femur coxendicis ossi colligans. Quinetiam in hoc osse sedes animaduertenda est, quæ inter ilium ossis anteriorem partem, quæ sacro committitur ossi, & posteriorem coxendicis regionem conspicitur, & ut nero uiam præbeat exculta, qui crus adeuntum quartus, omniumque corporis neruorum ex pluribus compositus maximusque existit. Est quoque hæc obseruandus coxendicis ossis acutus processus, qui ^h ligamentum educit, in transuersum processum quinti sacri ossis pertinens, & qui ^k musculo principium porrigit, quem aut decimo femur mouenti musculo ascribemus, aut priuatim undecimum femur mouentium numerabimus.^l Nec etiam prætereundus uenit sinus coxendicis ossis posteriori internaque regioni sub dicto nuper processu excultus, ad quem mira Naturæ solertia ueluti ad trochlear rotulam decimus femur mouentium musculus reflectitur. Insuper non perfunctoriæ coxendicis ossis ^m appendix indagabitur, toti infimæ ipsius sedi, cui sedentes innitimus, adnata. Appendix hæc ossis, cui coalescit, amplitudinem seruat: quod cum roboris gratia, tum muscularum exortus causa insigniter crassum, & ut cunque amplum uisitum. Ab hac enim appendice, ut minimum, quatuor grandes exoriuntur musculi, quorum singula capita ⁿ priuatim in appendice impressionem sedemque sibi uendicat, in emundato osse satis conspicuum. Ac primus quidem musculus tibiam mouentium tertius erit, qui ab elatiore eius appendicis sede principium dicit. Secundus tibiam mouentium quartus habebitur, atque huius principium minus quam primi musculi latus est, ac magis uersus anteriora, iuxta extimum primi musculi latus pronascitur. Tertius autem musculus, mihi tibiæ motorum quintus habebitur. Quartus uero, maxima portio est eius musculi, quem Galenus quintum tibiam mouentium recenset, mihi autem femur mouentium quintus constituetur: qui maximam præsentis appendicis sedem suo principio occupans, totius corporis muscularum facile maximus est. Sic itaque media eius, quod describimus, ossis pars se habet, quam coxendicis os nuncupamus. Anterior uero, quæ Pubis os dicitur, tenuis ut cunque cernitur, & dextrum os sinistro cartilaginis interuentu quasi unionis modo committitur. quo enim homo ætate fit prouectior, eo semper connexus iste minus cartilagine oppletur, minusque cartilaginis ostendit. Atque id uiris pariter ac mulieribus commune est. Neutquam enim ob uulgi sententiam arbitrandum est, pubis ossa uiris esse continua, mulieribus autem in hoc cartilaginis interuentu compacta, ut partus tempore remitti atque inuicem disiungi queant. Parturientibus namque mulieribus (uti neque quadrupedibus) hæc ossa inuicem haud disiunguntur: uerum id mulieres in hoc osium coaliu peculiare sibi uendicant, quod ipsis non tam longa linea, atque in uiris, committuntur. Deinde coxendicis osium infimæ partes, dextram dico & sinistram, in mulieribus mutuò longe magis distant, quam uiris. Præterea infimæ pubis osium partes inuicem sub ipsorum conexu direptæ, multo etiam magis mulieribus quam uiris se iunguntur ac distant. Adeò ut in mulierum ossibus uacua sedes inter coccyx os & internas regiones infimarum partium coxendicis osium, multo amplior quam in uiris occurrat. hæcque differentia tam est insignis, ut uel ipsa abunde doceat, pubis ossa in partu non recludi, etiam si tactus inter pariendum, idem non leui opera attestaretur. Quantum uero ad hanc amplam sedem magis adhuc partus tempore dilatandam coccyx os iuuet, licet animalia, quæ caudā habent, id liquidò parientia ostendunt: tamen id quoque in mulieribus obseruare integrum est, quibus id os extrorsum caudæ modo adeò porrigitur, ut etiam huius ossis gratia ipsis sedes in circulum incisæ apud omnes quas unquam uidí nationes adaptentur. Atque ideo etiam pleræque mulieres genibus innixaæ, & aliquantisper antrorsum inflexæ fœlicius pariunt: quemadmodum contrâ erectæ, aut retrorsum inclinatae, difficultius. Atque ita excludendo fœtui Natura fœminis prospexit. Quo autem

Sinus quo
crassissimus
corporis ner
uus fertur.
Coxendicis os
sis acutus pro
cessus.

Sinus ad quæ
decimus femur
mouentium mu
sculus uolui
tur.
Appendix co
xendicis ossis.

Lib. 2. de Ad
minst. dissect.

Pubis ossis
historia.

Ossium sacro
ossi nexorum
in uiris & mu
lieribus diffe
rentia.

tem minori negocio leuiusq; uterum gererent, ilium ossa mulieribus multo ampliora sunt, ipsorumq; spina in latera longe magis quam in viris, educitur, & etiam illa ossa extrorsum insignius carentur: & ut semel dicam, haec commodam gestando foeti sedem efformant. Quod autem nuper natis puellis partus facilioris gratia, apud nullas gentes pubis ossa aut comprimantur, aut disiungantur, neminem dissectionis studiosum latere arbitror: quantumuis id pertinaciter uulgaris nunc de his, nunc illis nationibus affirmet. Quamobrem uero pubis os maximo totius corporis ossium ^x foramine (quod etiam propter magnitudinem ab ostijs imagine ^y nuncupatur) peruum sit, illi demum cognoscunt, qui ad amissim inter secundum dicere, qui nam musculi à coxendicis & pubis ossibus pronascantur. illi enim arguunt pubis os amplam & aptam educendis musculis sedem necessariò oportuisse fieri. Ne uero interim frustra animal grauaret, sed ut leue esset, eo quo diximus foramine donatur. Neque est quod hæc aliquis ^y uasa seminaria, aut maximas crurum ^z uenas & ^a arterias, aut etiam ^b neruos deduci arbitretur: quemadmodum nemo non credit, qui etiam Anatomæ rudi, nudam osseum compagm intuetur. Illa enim organa aliam nanciscuntur uiam, quippe maxima crus petens uena, arteriaq; simul cum ^c secundo crus adeunte neruo, proprium ^d sinum exigunt, in superiori pubis ossis sede insinuatū, è regione elatioris sedis nuper dicti ^e foraminis. Porro seminaris uasis etiam elatius quam pubis os prominet in abdomine iter paratum esse audies. Deinde ingens illud pubis ossis foramen ualida membrana oppletur, quæ ^f musculum internæ foraminis sed proximum ab illo dirimit, ^g qui externam foraminis sedem occupat. Neque profectò aliquid, foramen hoc transit, præter ^h uenam, & ⁱ arteriam, ^j neruumq; non ad genu usque ramorum serie digestum. Praeterea hæc uasa non per foraminis medium feruntur: sed in elatiori foraminis sede ^k sinus caelatur, illis uasis deducēdis paratus. Quod uero superior pubis ossium ^l pars, qua inuicem committuntur, aspera est, ideo contigit, quod ^m rectos abdominis musculos hinc enasci Naturæ uisum fuerit. Deinde anterior quoq; ossium sedes inibi aspera est, ut neruoso caput ⁿ secundi tibiam mouentium musculi hinc rite pronasceretur. Ad hæc, in anteriori pubis sede ^o à coxendicis ossis acetabuli interno latere, ad pubis ossium commissuram usque, tuber & quædam ueluti prominentia conspicitur, à qua ^p octauus femur mouentium musculus principium dicit. Quemadmodum hæc anterior pubis ossis sedes protuberat, ita quoque posterior acutam ostendit lineam, à qua ^q musculus femur mouentiū decimus sui exortus ^r portionem assunit. His omnibus accedit pubis ossis ^s crassities, iuxta infimam pubis ossium conne xus sedem, & magni illius foraminis internum latus, ubi pubis os quodammodo teres crassumq; ob hoc uisitatur, ut ipsius ossis robur adaugeatur: utq; hinc præter quosdam penis ^t musculos alterum corpus ^u eorum quæ penem constituunt, originem duceret. Atque in hunc modum ossa se habent, sacri ossis lateribus connexa, quæ in ætate proiectis duo tantum apparent, singula (uti relatum est) duobus donata appendicibus. In nuper natis uero pueris utrumque os tribus constat ossibus, quæ tribus lineis cartilagine oppletis distinguuntur. Hæ lineæ à coxendicis acetabuli centro simul commissæ porriguntur, una quidem ad superiore acetabuli sedem ducta, secunda ad externum acetabuli latus: tertia autem ad latus internum delata, etiam per pubis os procedit, ubi id quodammodo teres esse, & penis alterum corpus producere diximus. Verum quium hæc non minus in agnis hæc disq; quam hominibus sint conspicua, cuius uel inter edendum ea obseruare est integrum.

DE FEMORE. CAPVT XXX.

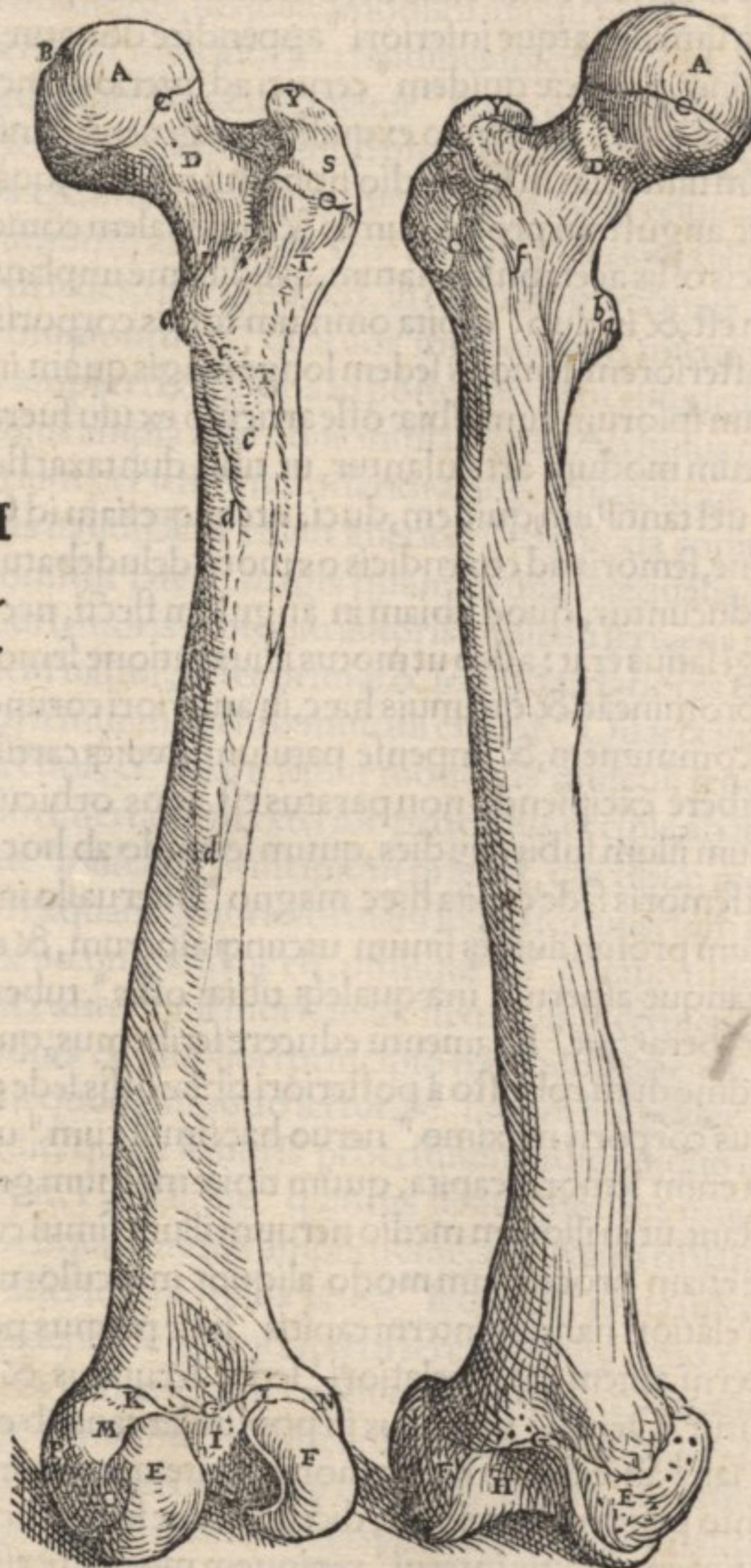
CHARACTERVM QVI DVABVS PRÆSENTIS

Capitis figuris sequentia pagina proponendis adhibentur, Index.

- A_{1,2}** Caput femoris acetabulum ossis coxendicis subiens.
- B₁** Sinus femoris capiti insculptus, & teretis ligamenti insertionem à coxendicis oſe excipiens.
- C_{1,2}** Appendicis, rotundum femoris caput efformantis, cum reliqua femoris portione coalitus.
- D_{1,2}** Ceruix femoris.
- E,F_{1,2}** Inferiora femoris capita. ac E quidem internum, F uero extermum notat.
- G_{1,2}** Hæc linea coalitum indicat appendicis, duo inferiora femoris capita constituentis.
- H₂** Sinus, qui utrisque capitibus E & F insignitis est communis, ac quem patella subit.
- I₁** Sinus ac interuallum, duo inferiora femoris capita inuicem dirimens.
- K₁** Ab hac sede interioris capitatis primus pedem mouentium musculus initium dicit.

L¹ Hinc secundus & tertius pariter pedem mouentes musculi exoriuntur.

M¹ Huic interni capitis sedi, quinti femur mouentium musculi tendo inseritur. Reliquorum autem characterum indicem figuris subiiciemus.

PRIMA TRI

GESIMI CAPL
tis figura, dextri femo-
ris os posteriori facie
delineatum re-
ferens.

SECUNDA FIGVRA, FEMO- ris dextri anteriorem faciem ostendens.

N^{1,2} Sinus in externo inferiorum femoris capitum exculptus latere, ac quartum tibiam mouentium musculum uehens.

O¹ Hac sede internum latus interioris femoris capitis compressum est, ut hac tendines primi, secundi, tertij & quinti tibiam mouentium muscularum porrigerentur.

P¹ Hac regione idem interioris capitis latus insigniter protuberat.

Q, R, S, V, X, Y Exerior femoris processus. uerum singuli characteres non in utraq; figura simul obuij aliquid priuatim, ut modo subiecta, indicant. Q quidem in prima et secunda coalitum huius processus appendic ad reliquum os, R in prima sinu internae presentis processus sedi cælatu.

T, T. Sin prima figura exterioris processus prima indicatur impressio. Cæteru T, T in prima, insinuitur aspera linea deorsum à prima impressione ducta: V in secunda, exterioris processus secunda impressio: X uero, tertia impressio. At Y in ambabus figuris quarta indicatur impressio.

a, b, 1, 2 Interior femoris processus. Verum b priuatim in secunda, hic appendicis coalitum indicat.

c, c¹ Linea aspera, à radice interioris processus deorsum oblique gratia octauii femur mouentium musculi procedens.

d, d¹ Linea secundum femoris longitudinem protuberans, & quinti femur mouentis musculi insertio- nem admittens.

e² Hac sede femur amplum est, quum interim reliqua fere longitudine teres sit.

f, f² Aspera sedes, à qua octauii tibiam mouentium musculus sui exortus initium dicit.

M FEMO-

Femoris superius caput.

Duo inferiora femoris capita, & eorum dem sinus.

Lib. 3 de V. su part. & de Administ. dis. secz.

Duo femoris processus, seu rotatores.

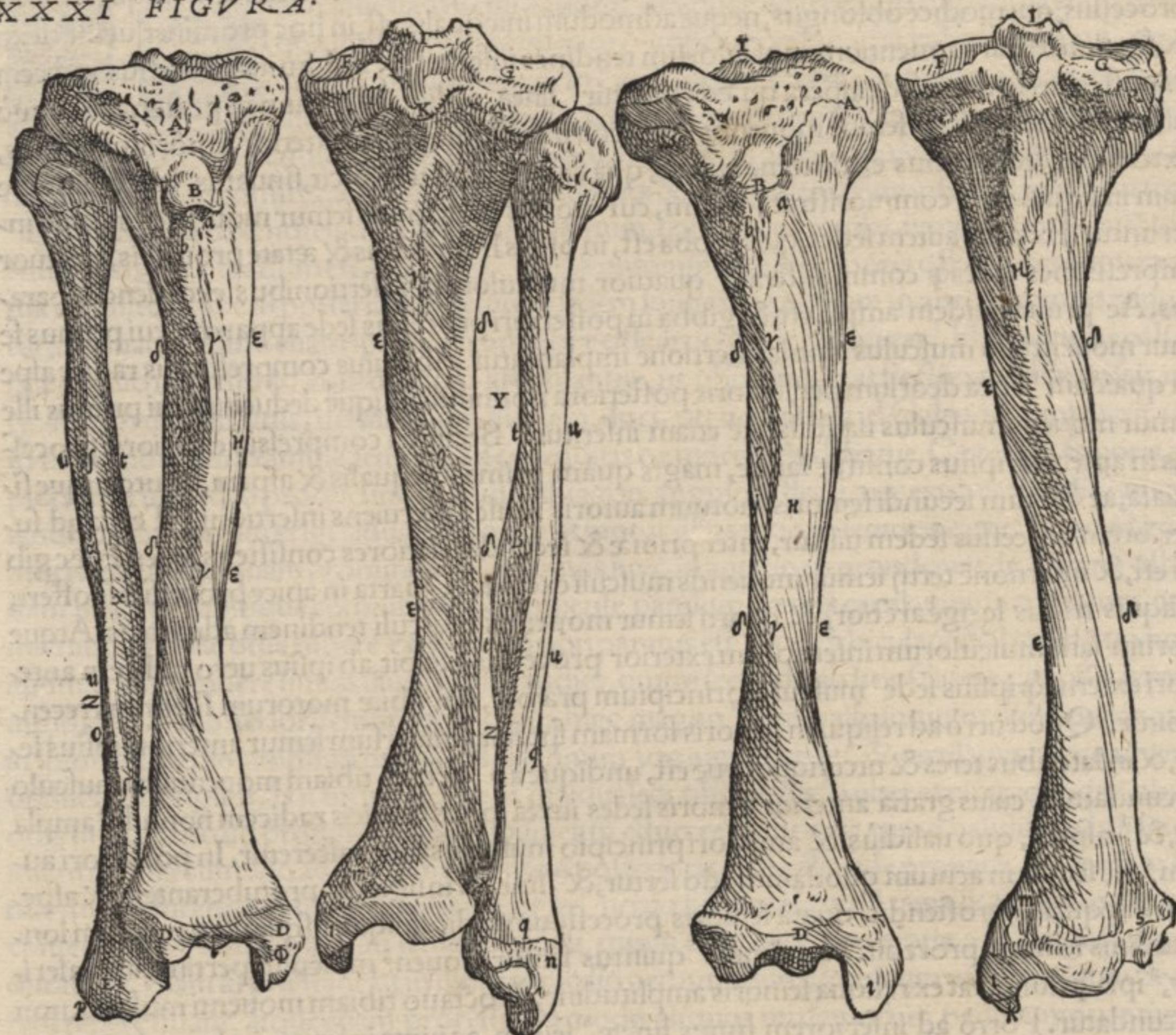
EMORIS os magnitudine cunctis humanæ fabricæ ossibus præstat, in aubus autē & omnibus ferè quadrupedibus tibiæ ossi & fibulæ (quum hæc adest) longitudine cedit. Hoc suprà quidem coxendicis ossi, infrà autem diuersa articuli ratione, ossi tibiæ coarctatur. Superiori enim parte, qua similiter atque inferiori appendice donatur, robustissimum caput obtinet, prolixæ quidem ceruici ad interiora inclinatae adnatum, coxendicis ossis acetabulo exquisitè congruens. Vniuersum hoc caput lœue & cartilagine incrustatum uisitatur; at in sui medio non nihil inferiùs, quam ipsius uerticis (ut sic dicam) centrum consistit, angustum profundum & inæqualem cōmonstrat sinum, cui teres ligamentum à coxendicis ossis acetabulo enatum, ualidissimè implantatur. Inferiori autē sede femur insigniter crassum est, & in duo capita omnium totius corporis ossium capitum maxima dirimitur, quæ in posteriorem femoris sedem longè magis quam in anteriorem porriguntur, quemadmodum etiam ipsorum cum tibiæ osse articulo ex usu fuerat. Hæc nanque ossi tibiæ mutuo ingressu ad eum modum articulantur, ut tibia duntaxat flecti extendi possit, nequaquam uero in latus, uel tantillum quidem, duci. utcunq; etiam id Galeno uisum fuerit, qui in tibiæ motuum examine, femoris ad coxendicis os motu deludebatur. Cæterum femoris capita retrorsum ideo producuntur, quod tibiam in angulum flecti, nec extra rectam lineam extendi, aut antrorsum erigi satius erat: adeò ut motus illius ratione femoris capita in anteriori semere nequaquam promineat. & quamuis hæc, in anteriori eorundem sede, sinum ostendant utrisque capitibus communem, & impense patulum, lœuiq; cartilagine incrustatum, istamen aliquo tibiæ ossis tubere excipiendo non paratus est. at os orbiculare & breui scuto non absimile apto tubere sinum illum subire audies, quum secundo ab hoc Capite eius ossis sermo instituetur. In posteriori femoris sede capita hæc magno interuallo inuicem dirimuntur, atq; in ipsorum medio amplum profundum q; sinum utcunq; asperum, & cartilagine nequaquam obductum exigunt. Is nanque asperum inæqualeq; tibiæ ossis tuber excipit, quod in tibiæ ossis sinuum medio protuberare. ac ligamentū educere scribemus, quod ualidissimè illi sinui inseritur, unā cum alio admodum robusto à posteriori tibiæ ossis sede pronato. Iuuat etiam sinus iste, deducendo totius corporis maximo neruo hac simul cum uena & arteria in tibiam contendenti. Humiliora enim femoris capita, quum tibiæ motuum gratia adeò in posteriora ducantur, etiam id præstant, ut in illorum medio neruum illum simul cum uasis tutissimè decorum repere sinant. atque etiam processuum modo aliquot muscularorum pedem mouentium principia porrigant. Ab elatiōri nanque interni capitis sede primus pedem mouentium musculus enascitur. Ab externi autem capitis elatiōri sede, secundus, & tertius quoque, pedis motibus præfecti exoriuntur. Dein si musculus in poplite latitans ab osse aliquam sui exortus portionem sumit, hanc sanè ab externo hoc femoris capite mutuatur. quanquam præcipua ipsius origo ex ligamento pendere docebitur, dictum nunc femoris caput tibiæ potissimum colligans. Deinde in elatiōrem capitis interni regionem modicè uersus eius capitis internum latus tendo inseritur, quinti femur mouentis musculi, cuius etiam insertionis occasione hoc femoris caput inibi compressam ostendit sedem, tendini excipiēdo aptam. Canes in hac officiū paruum, & illis quæ sesamo comparamus simile ostendunt. Atque ita anterior & inferior posteriorq; horum capitum sedes se habent. latera uero eorundem multis cecis foraminulis opulentur, ut ualidissima genu articulum continentia ligamenta hinc apte pronascantur. Porro extēnum exterioris capitatis latus, priuatim sinum exigit obliquè ipsi iuxta posteriorem eius lateris regionem insculptum, ac quarti tibiam mouentium musculi tendini paratum. quo minus enim tendo ille hac obliquè reflexus, à suo ductu aberret. Natura ipsi hunc sinum præparauit. At internum latus interioris capitatis, etiam si ad id plures reflectātur tendines, tamen nullum eiusmodi sinum adipiscitur. Verum emundato iam osse iuxta posteriorem lateris sedem compressio appetet, qua tutò tendines deferri queant, à sua sede tuberis beneficio non reclinantes, quod in medio dicti nunc lateris late protuberat, atque secundūm ipsius posteriorem sedem tendines opportunè deferri sinit. Tendines autē hæc deducti, trium primorū & quinti tibiam mouentium muscularum censemuntur. Ad femoris ossis ceruicem, cui superius femoris caput adnascitur, duo conspicuntur processus, quorum alter extēnum femoris latus occupat, ac omnium corporis processum nulli alteri ossi commissorum facile maximus est, insigni etiam donatus appendice. Alter minor est, & quod ad magnitudinem spectat priori neutrā comparandus, multoq; inferiū in interno femoris latere non nihil uersus posteriora conspicuus, & appēdīce similiter adauctus. Græci ambos τροχαυτηρες, quasi rotatores dicas, nuncupant; hunc interiorem, illum uero extēriorem appellantes, quum tamen simpliciter

a tota i.
fi. & integrarum A.
superius c.
w, inferius c.
cum & arti culatum.
b 1,2 fi. &
prā C, in
frā G.
c 1,2 fig. A.
d 1,2 fig. D.
e 1,2 fi. &
29 e, fig.
f 1,figur. B.
g 1,fig. cap.
49 lib. 2 P.
h 1,2 figur.
E, F.
i 1unge E,
F, 1,2 fig.
ad G, F, 1
7 figure
cap. 31.
k 1,figur. H.
l 2 fig. cap.
32 A, B, C,
D.
m 1 figur. I.
n 7 fi. cap.
31 I.
o fi. ca. 1 b
2 X.
p 10 musc.
tab. 1, de
s, f.
q ultime fi.
lib. 3 r, u.
r 1 figu. K.
s 12 muscu.
tab. 4.
t 1 fig. L.
u 12 muscu.
tab. r.
x 13 tab. 4.
y 14 tab. r.
z fig. cap. 1
lib. 2 T.
a 1 figu. M.
b 12 muscu.
tab. z, de
s, f.
c 2 fig. cap.
33 v, w.
d 1,2 fig. N.
e 10 musc.
tab. r.
f 16 muscu.
tab. tendi.
nes muscu.
lorum L, a,
R, V, V, a.
z tab. q, n
g, d, f.
g 1 figu. O.
h 1 figu. P.
i 1,2 figur.
Q, Y.
k femoraf.
igure cap.
3 hic autem
Q.
l 1,2 figu. a.
m 2 figu. b.

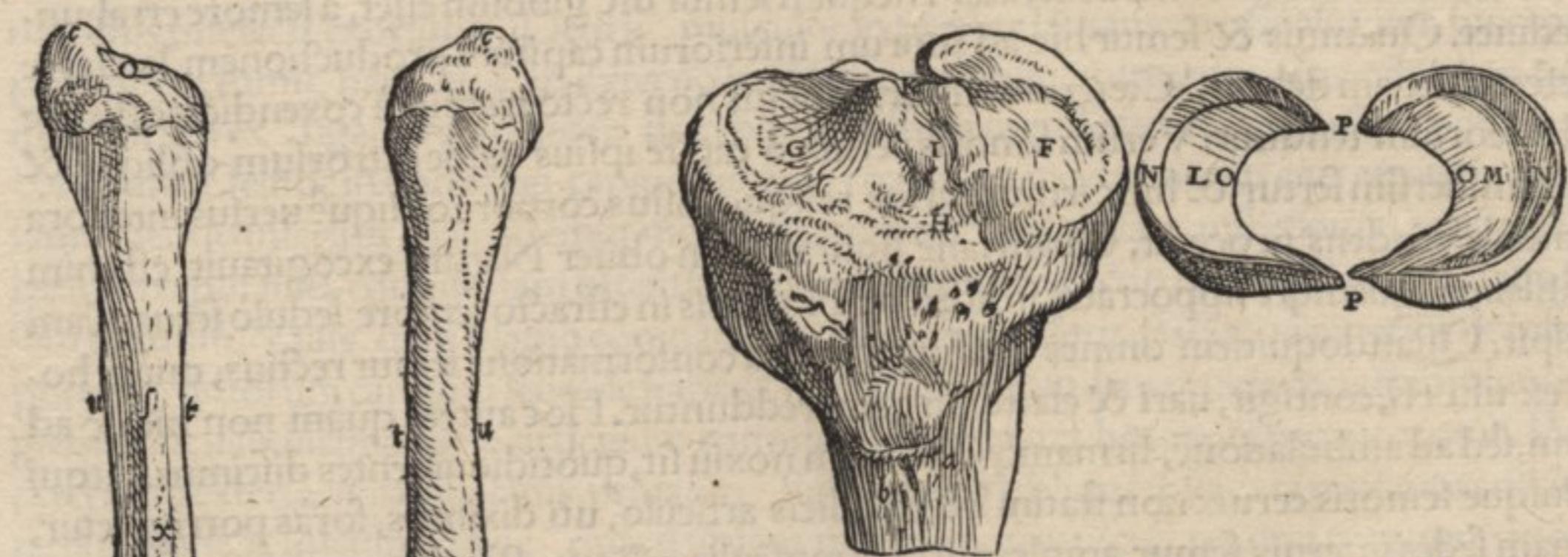
τροχαεντησας dicunt, perpetuo extero subaudiunt, quem etiam propter amplitudinem & quan-
dam cum nata imaginem γλαυπου uocarunt. Horum processuum idem usus cum reliquis fe-
re ossium processibus est, in hoc enim parantur, ut collis ritu muscularum insertionem probet
admittant, alijsque musculis eleganter principij sui sedem praebant. Interior namque femoris
processus, qui modice oblongus, neque admodum inaequalis est, in hoc prominet, ut illi¹¹ sexti
& septimi femur mouentium muscularum tendines inserantur. Ad huius processus radicem
in posteriori femoris sede aspera quaedam ducitur^o linea, oblique deorsum in posteriora aliquo
usque ducta, & octauum femur mouentis^p musculi insertioni aptata. Exterior femoris processus,
externa sui sede gibbus est: interna autem, qua femoris caput respicit, sinuatus. Hic enim aspe-
rum inaequalemque commonstrat^q sinum, cui^r nonus & decimus femur mouentes musculari in-
seruntur. Externa autem sedes, quae gibba est, in osseis hominibus & aetate prouectis, quatuor
impressions sedesque commonstrat^s, quatuor muscularum insertionibus excipiendis para-
tas. Ac^t prima quidem ampla est, & gibba in posteriori processus sede apparet, cui primus fe-
mur mouentium musculus ampla insertione implantatur. Ab huius compressionis radice aspe-
ra quaedam^u linea deorsum per femoris posteriora nonnihil oblique deducitur, cui primus ille
femur mouens musculus ualidissime etiam inseritur.^v Secunda compressio exterioris proce-
ssus in anteriori ipsius consistit latere, magis quam prima inaequalis & aspera, & utcunque si-
nuata, ac demum secundi femoris motuum autoris musculi seruiens insertioni.^w Tertia ad su-
periorem processus sedem uisitum, inter primae & secundae elatiorens consistens sedes. Hae gib-
ba est, & insertione tertij femur mouentis musculi excipit.^x Quarta in apice processus se offert,
reliquis tribus longe arctior, & quarti femur mouentis musculi tendinem admittens. Atque
horum sanè muscularum insertionem exterior processus excipit, ab ipsius uero radice in ante-
riori externaque ipsius sede^y musculo principium praebet, qui tibiæ motorum septimus recen-
sebitur.^z Quod uero ad reliquam femoris formam spectat, uniuersum femur anteriori ipsius se-
de, & in lateribus teres & utcunque laeve est, undique ab^c octauo tibiam mouentium musculo
circundatum, cuius gratia anterior femoris sedes iuxta ipsius ceruicis radicem nonnihil ampla
est, &^d aspera, quo ualidius & ampliori principio musculus ille enasceretur. In posteriori au-
tem sede femur in acutum quodammodo fertur, &^e lineam insigniter protuberantem & aspe-
ram inaequalemque ostendit, quae à femoris processuum radice aliquo usque ultra medium lon-
gitudinis femoris prorepit. Huiclineæ^f quintus femur mouens musculus pertinaciter inseri-
tur, ^g ipsaque duntaxat ex reliqua femoris amplitudine, ab octauo tibiam mouenti musculo, non
circundatur. Porro ad inferiorem huius lineæ^h sedem, ac iuxta inferiorum femoris capitum
radicem, femur amplum depresso, nō autem teres cernitur, quo tutius hac maxima tibiam
petens uena cum arteria & neruo feratur. neque si femur hic gibbum esset, à femore errabun-
da declinet. Quamvis & femur hic ad suorum inferiorum capitum productionem late scere
crassescereque etiam debeat.ⁱ Cæterum femoris ductus non recto tramite à coxendicis ossis ace-
tabulo deorsum tenditur. Verum femoris ceruix à capite ipsius ualde extrorsum oblique, &
quasi transuersim fertur, & hinc femur rursus reliquo ipsius corpore oblique uersus interiora
ad genu descendens procedit. Quam sanè figuram non obiter Natura excogitauit, est enim
laudatissima, quamque Hippocrates in libro de Fracturis in effracto femore sedulo seruandam
præcipit. Quandoquidem omnes quibus à prima conformatio femur rectius, quam ho-
mini ex usu est, contigit, uari & claudi in genu redduntur. Hoc autem quam non modo ad
cursum, sed ad ambulationem, firmamque stationem noxiū sit, quotidie uidentes discimus. Atqui
si utriusque femoris ceruix non statim à coxendicis articulo, uti diximus, foras porrigeretur,
quae nam sedes internis femur amplexantibus muscularis reliqua esset: quae rursus neruis, ue-
nis, ac arteriis in uniuersum crus distributis: quae item glandulis horum uasorum propaga-
tioni præfectis: Non enim per externas cruris regiones hæc descendere decebat, quum ita
omnibus foris occursantibus leui quaque occasione laedenda, exponerentur. Si igitur uenis,
arteriis, glandulis, muscularis pluris ijsdemque maximis hanc regionem inibi parare oportuit,
necessum quoque fuit, ex acetabulo femur foras extrorsum ue abscedere. Porro si quibusdam
capitis femoris ceruix minus foras educitur, his statim inguinum sedes angustæ & inuicem
compressæ redduntur, præterea his femur simul cum genu turpiter extrorsum abducitur. Me-
ritò itaque uniuersa femoris forma curua gibbaque exteriori regione existit, interiori uero sub ca-
ua. Pariter quoque, & magis adhuc femoris posterior pars sima cauaque uisitum, anterior autem gib-
ba, quod ad sessiones is femoris ductus admodum sit idoneus: uti etiam ad multa quae sedentes
obimus munia, quando scilicet unum femur alteri iniçimus. Ut modò taceam, quam elegetaer
femur muscularis cedit, posteriorem ipsius sedem occupantibus.

Femoris secundum
dum ipsius longitudinem for-
ma.

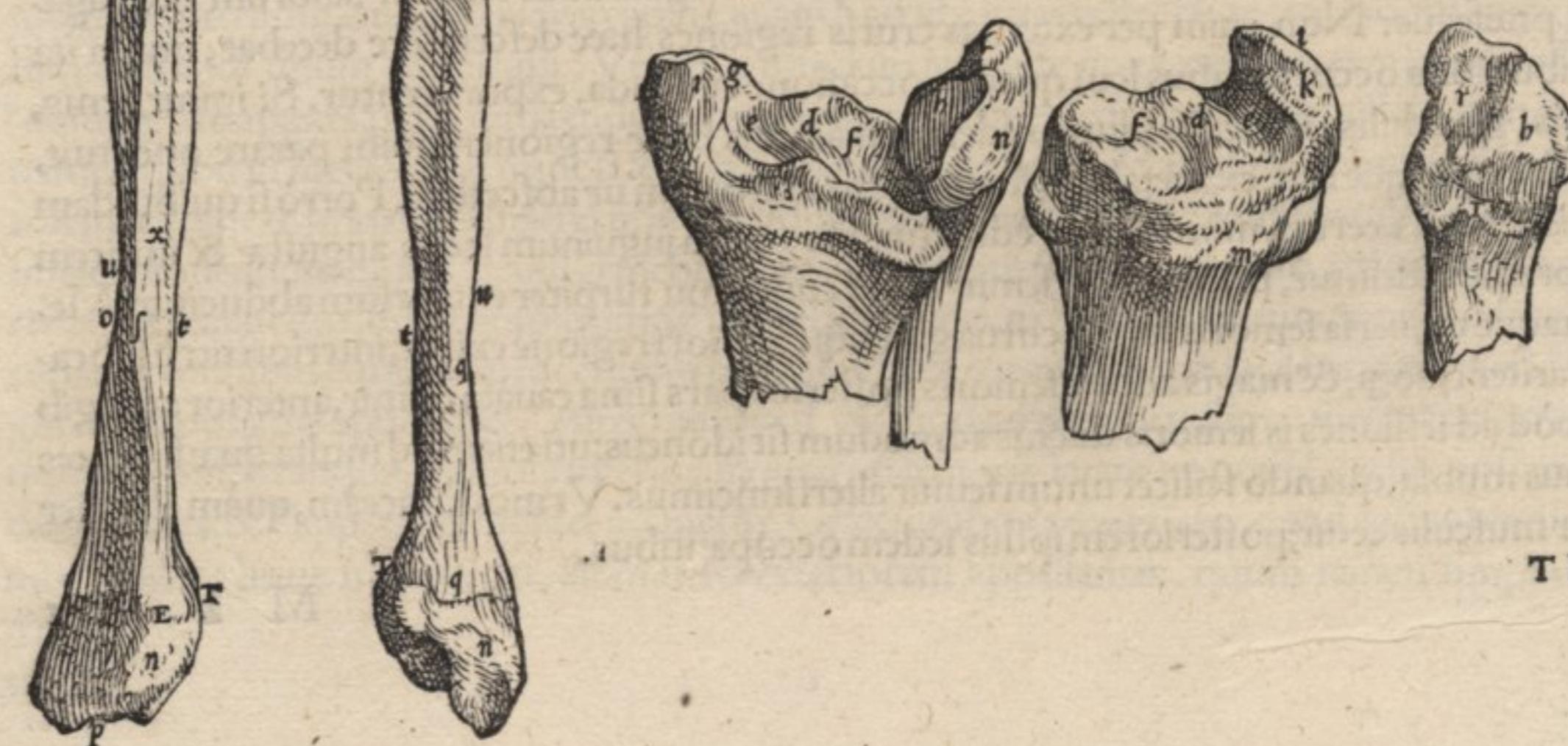
PRIMA. CAP. SECVNDA. TERTIA. QVARTA.
XXXI FIGVRÆ.

QVINTA. SEXTA. SEPTIMA. OCTAVA.

NONA. DECIMA. VNDECIMA.

TRI

TRIGESIMI PRIMI CAPITIS FIGVRARUM & earundem characterum Index.

VNDÉCIM præpositæ modo figuræ ad dextram spectant tibiam, ac prima utrumque in tibia locatum os anteriori facie exprimit, crassius nimirum interiusq; quod tibiæ os vocabimus: & gracilius, quod exterius positum fibula nobis potius quam sura nuncupabitur. Secunda figura tibiæ os simul cum fibula posteriori facie appositißime delineatur. Tertia solius tibiæ ossis anteriorem sedem monstrat. Quarta tibiæ ossis posterior facies oculis subiicitur. Quinta fibulam anteriori facie exprimit. Sexta fibulam posteriori sede delineatam exhibet. Septima tibiæ ossis superiorem ostendit sedem, cui femur articulatur. Octaua duas continet cartilagines, quæ sinus adaugent, quibus femoris capita excipiuntur. Nona imantibæ ossis & fibulæ sedem anteriori parte proponit, ut cava in conspectum ueniret, talicum tibia articulationi parata. Decima solam tibiæ ossis infimam sedem posteriori ex parte delineatam offert, qua talus excipitur. Undecima internum latus inferioris fibulæ appendicis monstrat, quod talo articulatur. Characterum autem index erit huiusmodi.

A, B His duobus characteribus in prima figura, superior tibiæ ossis appendix notatur. In tertia uero & secunda, indicatur linea coalitum monstrans appendicis cum reliqua ossis portione.

C Appendix superior fibulæ in prima figura indicatur, in quinta autem coalitus appendicis cum reliquo osse insignitur.

D In prima appendix tibiæ inferior, in tercia appendicis coalitus indicatur.

E In prima appendix fibulæ inferior, in quinta coalitus appendicis ad os notatur. & quamvis eius modi appendices coalitusq; non in omnibus figuris notauerim, nullitamen non obuias esse appendices arbitror.

F, G, 2, 4, 7 Sinus tibiæ ossis, quibus inferiora femoris capita articulantur.

H, I, K 7 Tibiæ ossis tuber, sinus, quibus femoris capita excipiuntur, dirimens. ac H quidem ipsius anterior sedes indicatur. I uero media & impensu prominens. K autem posterior. Atq; hi characteres in eius tuberis sedibus, quæ sinuantur, obuij sunt. & horum K & I in secunda figura, tercia & quarta idem quod in septima, indicant.

L 8 Cartilago dextrum tibiæ ossis sinus adaugens, quo externum femoris caput excipitur.

M 8 Cartilago sinistrum, seu dextræ tibiæ ossis internum sinus augens, cui internum femoris caput articulatur.

N 8 Hac sede cartilagines, tibiæ ossis sinus augentes, uidentur crassissimæ.

O 8 Hac sede nuper dictæ cartilagines sunt tenuissimæ, ac ante sinuum centrum deficiunt.

P, P 8 His sedibus illæ cartilagines in apices terminantur.

Q 5 Fibulæ sinus leuiter ac in superficie cælatus, cui tibiæ ossis tuberculum iam R indicandum, coarticulatur.

R 4 Tuberculum, seu caput tibiæ ossis, quod fibulæ coarctatur.

S 4, 10 Sinus tibiæ ossis, quo inferiorem fibulæ sedem excipit.

T 5, 6, 11 Internum fibulæ latus, quod tibiæ ossi committitur. Cæterum V in secunda figura superio

V, X. rem connexum fibulæ ad tibiam indicat: X uero inferiorem. Y autem interuallum notat, quo Y. hæc ossa inuicem debiscunt.

Z 1, 2 Hac sedefibula non recta ducitur, sed introrsum non nihil obliquatur, exteriori q; latere sima fit.

a, b 1, 3, 7 Anterior tibiæ ossis sedes, in quam musculi tibiam extendentes inseruntur.

c, 5, 6 Superioris fibulæ appendicis processus, cui tendo quarti tibiam mouentis musculi inseritur.

d, e, f, g, h 9 Sedes, cui superior tali pars, latera q; articulantur. ac d quidem & e, & f superiorem huius sedis regionem in nona & decima figuris monstrant. Deinde rursus d notat eius regionis tuber. e uero & f partem huius regionis utring; ad tuberis d notati latus altius quam ipsum tuber insinuatam. Porro g sedis huius internum latus indicat, quod ab externo latere constituit processus inferioris appendicis tibiæ ossis, quem Φ in prima figura indicat. Cæterum h in nona & undecima extnum huius sedis, quæ talo aptatur, latus ostendit, ab interno constitutum latere appendicis inferioris fibulæ in prima figura E notatæ.

Φ, i Φ in prima figura processus indicatur inferioris appendicis tibiæ ossis, qui exterior est malleo-

- Ius.* Cæterum i in secunda, tertia, nona, & decima eundem appendicis processum notat.
- k 4,10* Sinus interioris malleoli, ex quo cartilagineum ligamentum talo inseritur.
- l 1,3,9* Sinus asper & inæqualis in anteriori sede inferioris appendicis tibiæ ossis conspicuus, à quo ligamentum cartilagineum ad tali ceruicem pronascitur.
- m 2,4,10* Hac sede sinus spectantur, qui tres tendines ad pedis inferiora protensos deducunt.
- n 2,5,6,9* E quidem in prima figura externum notat malleolum. is namq; aliud nihil est, quam inferior fibulae appendix. Verum n in plerisq; figuris hunc malleolum exprimit.
- o,p 1,5* Vmbrata hæc fibulae sedes ab o ad p usq; pertinens, ea fibulae pars est, quæ nuda nullisq; musculis testa ante sectionem se offert.
- q,q 2,6* Hæc septimi & octaui muscularum pedem mouentium tendines reflectuntur, quorum occasione fibula hic sinuata est.
- r 2,6,11* Sinus inferioris fibulae appendicis, à quo ligamentum in talum fertur.
- s,s 1,5* Prima fibulae linea, seu primus eiusdem angulus.
- t,t 1,2,5,6* Secunda fibulae linea.
- x,x 1,5* Primum fibulae latus. Verum x & x priuatim huius lateris lineam indicant, inibi gratia musculi pollicem extendentis modice prominentem.
- α,α 1,5* Secundum fibulae latus.
- γ,γ 1,3* Prima tibiæ ossis linea.
- ε,ε 1,2,3,4* Tertia tibiæ ossis linea.
- η,η 1,3* Secundum tibiæ ossis latus.
- ν 2,4* Aspera tertij tibiæ ossis lateris linea, cui musculus in poplite latitans inseritur.
- u,u 1,2,5,6* Tertia fibulae linea.
- δ,δ 1,2,3,4* Secunda tibiæ ossis linea.
- ζ 1,3* Primum tibiæ ossis latus.
- θ 2,4* Tertiū tibiæ ossis latus.

Tibiæ
os.
&
fibulae
appendi-
cipes.

Sedes cui se-
murm ad tibiam
articulatur.

Cartilagine
quibus tibiæ os-
sis sinus augē-
tur.
Lib. 3 de V su-
part. & in co-
mentarijs in
Hippo. librū
de Fracturis.

N T I B I A similiter atque in cubito, bina reponuntur ossa, quæ Hippocrates perpetuò tibiæ ossa appellat. achorū alterū interius est & crassius, quod totius membra nomine *lvnūn*, & tibia nuncupatur: alterum uero exterius locatur, & interiori crassitie admodum cedit, Græcis quidem *wē gōv̄y*, Latinis autem sura & fibula uocatum. Ego euidentioris doctrinæ studio crassius os, tibiæ os appellabo, id à tibia, hoc est toto membro distinguens, quod his ossibus, muscularis, uenis, arterijs, neruis, & cuncte hæc omnia ambienti formatur. Gracilius autem os fibula opportunè dicetur, ut id à sura, quam Græci, quia uelut tibiæ uenter est, *yæsporvnuia* nuncupant, distinguitur. Tibiæ itaq; ossi & fibulæ suprà infraq; appendix coalescit, ac superior quidē tibiæ ossis appendix admodū crassa lataq; est, anteriori tamen sede crassior, ac in anteriori tibiæ regione magis quam in posteriori deorsum duci cernitur. Huic duo oblongi insculpuntur sinus, inuicem aspero inæqualiq; tubere distincti, & lubrica cartilagine incrustati. His sinibus inferiora femoris capita excipiuntur. tuber autem sinus distinguens, grandem sinus subit, femoris capita posteriori in sede dirimentem. Dein tuber ex superiori mediaq; ipsius sede, quæ aspera & sinuata, neque ulla cartilagine inuncta uisitum, ualidissimum emitit ligamentum, nuper dicto femoris capitum interualllo sinuue insertum. Adeò sane, ut media huius tuberis sedes in hoc aspera sinuataq; sit, quod scelicius ligamenta in femur porrigit, hæc è maximè protuberante sua sede, ac deinde ex posteriori ipsius regione educens. Ab anteriori nanq; tuberis regione, quæ minimum prominet, etiam si illa similiter aspera sit, ac late sinuata, nullum tamen ligamentum femori inseritur, sed ligamenta inibi producuntur, quæ^m cartilagines anteriori huius tuberis sedi colligant, quas tibiæ ossis sinus iam augere dicam. Quum enim duo tibiæ ossis sinus femoris capita admittentes, quodammodo superficietenus duntaxat insculpat, neque ad amussim femoris capitum gibbis (etiam si Galeno secus uisum fuerit) suis cauis respondeant, Natura mirabili artificio simum profunditatem adauxit. quippe præter lubricas cartilagines tibiæ ossis sinibus & femoris capitibus crustæ modo obductas, utrique sinu unam adhibuit cartilaginem, neque femori, neque tibiæ ossi aliter quam ligamentorum beneficio connexam. Hæc nanque orbiculatim ligamentis genu articulum amplexantibus solum connascitur, & prætereal ligamenti interueniunt anteriori posteriori sedi tuberis connectitur, quod tibiæ ossis sinus femoris capita excipientes dirimere dictum est. Istæ cartilagines exacte simplici cartilagine moliores sunt, & quasi ligamenti naturæ participes. Dein quæ ossibus applicatur, impense æquales, lubricæ, læues, ac deniq; unctuosæ humore oblitæ spectantur. Ad hæc, in articuli ambitu crassæ sunt, multo ante finuum

a totas, &
2 figur.
integrarum
4 et 7 ad 8
C. 2.
b tota 3, 4
figure.
c tota 5, 6
figure.
d tibiæ os-
sis appen-
dices pri-
mum A, B
1,3 fig. dein
D 1,3 fi-
bule autem
C 1,5 figur.
insuper Et
C 5 figur.
ræ.
† 1,3 fig. B.
* 2,4,7 fi.
F, G.
e 7 fig. H.
I, K.
f 1,2 fig. 10
cap. E, F.
g 1 fig. 30
cap. I.
h 2,3,4,7
fig. I.
i fig. cap. I.
lib. 2 X.
k 2,4,7 fi-
gur. K.
l 7 fig. H.
m tota 8
figura, u-
bi dextra
L, sinistra
aut M in-
gnitur.
n 8 fig. N.

osfigur.o. sinuum centrum° extenuatae, desinentesq;. Harum siquidem figura lunaris est, quemadmo-
dum interioris sinus internum latus, & exterioris sinus externum. Præterea nullibi crassiores
p 8 fi. P.P. quam ad lateris sui medium cernuntur. P quæ enim anteriori posteriori⁹ tuberis tibiæ ossis
sinus distinguenter sedibus appropinquant, tenuissimæ sunt, & in acutos apices finiunt, quo-
rum qui anteriori eius tuberis sedi committuntur, inuicem proximi sunt, dextraq; cartilago
sinistræ ibidem alligatur. Apices uero posteriorem tuberis sedem accedentes, magis mutuo
distant, neque inuicem, ut anteriores cartilaginum apices, committuntur. Ligamentum enim
crassissimum ex tubere in femur insertum, posteriores cartilaginum apices distinguit. Quæ
quum ita sint, leui negotio colligitur, quam concinnæ harum cartilaginum auxilio ossis tibiæ
sinuum cauitas adaugeatur, non solum quidem in hominibus, uerum in omnibus quæ hacte
nus uidi quadrupedibus & auibus. His nanque in genu articulo eiusmodi cartilagines repo-
nuntur, unde etiam in mensa cuius harum naturam contueri promptissimum est, si modò exa-
ctè genu articulum quis inspicerit; neque passim cum Aristotele, & Galeno in tertio de Par-
tium usu, qua rupedum genu illuc esse existimauerit, ubi tibiæ inferior pars talo coarctatur.
Atque hoc sane modo tibiæ os femori articulatur. fibula autem non adeò alte concedit, ut se
q; fig. Q. mur contingat, uerum superior ipsius appendix in interno illius latere⁹ sinum gerit leuiter ad,
r 4 fig. R. modum insinuatū & amplum, cui minime protuberans tibiæ ossis appendicis tuber coartatu-
s; figur. X. latur, quod ad externum tibiæ ossis latus uersus posteriora cōsistens cartilagine, similiter atque
t; figur. V. sinus fibulæ, incrustatur. Porro imæ sede fibula tibiæ ossi diuersa articuli ratione quam suprà
u; 4,10 fi. S. coarctatur. Externum enim tibiæ ossis latus, oblongum exigit⁹ sinum, cui protuberans inter-
X; 5,6,11 fi- num fibulæ⁹ latus immittitur, quod asperum nō nihil est, quemadmodum & tibiæ ossis sinus
gur. T. asper quoque, & cartilagine neutiquam incrustatus cernitur. Sinus enim ille fibulam læui con-
secunda fi. tactu non excipit, uerum quæ hæc ossa inuicem cōmittuntur, ualidum intercedit ligamentum,
Y iner V. non quidem duntaxat in circuitu ipsa cōnectens, at etiam ubi mutuo se contingunt. Cæterum
v; X consi- per reliquam tibiæ longitudinem fibula à tibiæ osse⁹ plurimum dehiscit, non quidem quod
stens. hæc radij⁹ modo obliquè ducatur, ac ueluti à tibiæ osse foras obliquetur, sed quod tibiæ os su-
z; 1 fig. 24. præ infraq; adeò crassum sit, & in reliqua ipsius longitudine gracile, ut fibula illis tibiæ ossis se-
ca. d; ad k. dibus, quibus crassum cernitur, commissa, facile à tota tibiæ graciliori sede multum distet.
a; 1,2 fig. Z. Quamuis tanto adhuc minus fibula à tibia dehiscat, quanto minus recta conspicitur. Fibula
b; 1 fig. A,B. enim paulo sub medio lōgitudinis tibiæ, introrsum ac uersus tibiæ os nō nihil curuatur, exter-
dein 1,3, 7. noq; ipsius latere sima, seu cōcaua redditur. Cæterum tibiæ ossis fibulæq; ductus, & secundū
fig. 4,b. ipsiarum longitudinem extuberantes lineas impressionesq;, tum demum opportuniū descri-
c; 6 mus.t.a. bam, ubi supernas infernasq; eorundem ossium partes, quibus alijs coarctantur expressero.
d; 4,5,6, de- Superior itaque tibiæ ossis appendix, ad eum quem dixi modum femori ac fibulæ coarctatur.
in 8 tabule a,g,h,i. b; anterior autem eiusdem appendicis sedes utcunque depressa asperaq; cernitur, unā cum tibiæ
a,c. ossis anteriori sede appendici proxima, & à plerisque Græcorum αὐτικνημον uocata, quæ in
d; 5,6 fig. c. hoc aspera est, ut ualidissimos musculorum tibiam mouentium tendines exciperet, quorum
e; 10 muscu. etiam tendinum gratia, superior fibulæ appendix insigniter externo ipsius latere & superiori
f; 14,15,16. parte⁹ protuberat, robustissimum⁹ quarti tibiam mouentis musculi tendinem excepturus.
f; 19,10,fi. d. Dein hæc fibulæ sedes caput educit⁹ septimi pedem mouentis musculi. Inferiores tibiæ ossis
l; 1 fig. 9 et & fibulæ appendices, simul⁹ sinum sedemq; efformant, cui⁹ talus mutuo quasi ingressu articu-
z; 19,10,fi. g. latur. Si enim tibiæ ossis ac fibulæ sinus tuberaq; sedulo perpenderis, tali cum tibia connexum
m; 9 fig. 8. ad ginglymon opportunè referes. Verum tali historiam suo loco explicabimus. nunc enim
n; 1,2,3,9,10. sinus tibiæ ossis examinandus uenit, qui in infimæ tibiæ ossis appendicis sede amplius admo-
figur. i. dum est, & quodammodo⁹ geminus. In medio enim amplus, sed modice prominentē⁹ tubere
o; 10 muscul. interstinguitur, liquidoq; altius ad tuberis latera excauatur. Ad internū huius sinus latus infe-
tab. n. rior tibiæ ossis appendix, ualido magnoq; processu deorsum fertur, qui externo ipsius⁹ latere,
p; 4,10 fi. k. quo sinus respicit, cauus, & similiter ac sinus ipse læuis & cartilagine incrustatus est: interno
q; fig. cap. 1. autem⁹ latere alterum crus respiciente gibbus est, ac quum⁹ excarnis sit, nullisq; musculorum
lib. 2,f. partibus obiectus, in nobis tactu facile percipitur, estq; interior malleolus. Processus hic in infi-
r; 1,2,3,9,10,fi. ma ipsius sede uersus posteriora⁹ sinum obtinet, ex quo⁹ ligamentum prodit, cartilagineum ti-
met 15 mus. biæ os talo colligans. Atque eiusmodi etiam ligamenti producendi gratia, anterior appendicis
tab. chara. inferioris tibiæ ossis sedes, in humillima ipsius parte, etiam sinus exigit transuersim oblon-
1,2,3,9,10,fi. gum, & asperum, & inæqualem: à quo ligamentum prodit, tibiæ ossi⁹ ceruicem tali necens.
D,E primus Posterior etiam huius appendicis sedes, ubi primum internū educit malleolum, depressa est,
notatur, se- sinusq; ostendit, qui transuersis obducti ligamentis musculorum tendines hæc pedem adeun-
cund.O,ter- tes, tutò, ne suis sinibus aberrent, ferri sinunt. Sunt autem illi numero tres,⁹ quintus scilicet pe-

*Lib. de Com.
muni animaliæ
gressu.
Fibula ad ti-
biæ os nexus.*

*Vbi fibula à
tibiæ osse dehi-
scat.*

*Tibiæ ossis se-
nus et tubera,
quibus talo ar-
ticulatur.*

*Interior mal-
leolus.*

*Fibulae cū tā.
lo articulatio.*

dem mouentium, & duo digitorum flexui famulantes. Cæterum externum inferioris appendiſtibiae ossis latus, nullum educit processum interno malleolo respondentem. Verūm appendix fibulae externo tibiae ossis lateri adnexa, impense hīc crassescit, deorsumq; magis quam interior malleolus fertur. ac in causa est, ut rarius in externum pedis latus, quam in internum, talus luxetur. Tanto enim fibula hīc declivius ipso tibiae osse descendit, quanto altius tibiae os ad femur suprà porrigitur: adeò ut fibula ne minimum quidem longitudine à tibiae osse unicatur. Inferior hæc fibulae appendix, externum latus sinus cōstituit talum excipiētis. Verūm appendix interno ipsius latere adeò protuberat, & cartagine incrustatur, ut eam à talo ue- riūs suscipi, quam eundem excipere, meritò quis dixerit. etiam si externum tali latus apposite tegat, atque in eum modum unā cum interno malleolo talum comprehendat, ut nusquam in integris hominibus talus contingi queat. Tibiae enim ossis appendix superiorem ipsius inte- git sedem, & internum quoque ipsius latus, fibula autem inferiori sua appendice externum ta- li latus occupat: anterior tali sedes, quæ in nuda ossium compage oculis subiicitur tendinibus occultatur, per pedis superiora ad digitos deductis. ita etiam posterior ipsius sedes non minus in nudis sceletis conspicua, tendinibus obtegitur in calcem insertis, & quibusdam hāc pedis inferiora subeuntibus. Ima hæc fibulae pars talo commissa, externoq; suo latere gibba, & nulla prorsus musculi parte obiecta, exteriorem constituit malleolum, quem simul cum interiori malleolo à quibusdam talum perperam appellari Galenus testatur. Atqui is error ad nos usq; manauit. Nam, ut cæteros taceam, Erasmus noster Roterodamus in suo de talorum lusu Dia- logo, malleolos in hominibus talos simul cum Plinio uocari innuit: quod nonnullis Galeni interpretibus adeò arrisit, ut σφυρε, hoc est malleolos, subinde talos reddiderint. Externum itaq; exterioris malleoli latus gibbum excarneq; est, similiter atq; interioris malleoli internum latus. Posterior autem exterioris malleoli sedes amplum ostendit sinum, qui transuerso obdu- ctus ligamento, sexti & septimi pedem mouentium muscularum tendines deducit, illos quo minus à sua sede reclinent continens. Internum eiusdem malleoli latus in infima ipsius sede uer- sus posteriora, profundum asperumq; ostendit sinum, ex quo ligamentum prodit cartilagine um, hīc fibulam talo ualidissimè connectens. Cæterūm ex uniuersa fibulae amplitudine, nulla ipsius pars nuda excarnis ue est, præter infimam partis extēnū latus, quod etiam aliquo- usq; supra appendicem fibulae inferiorem excarne cernitur. quum interim reliqua ipsius ampli- tudo muscularis obtegatur, ita fibulam amplexantibus, ut hæc passim ipsis cedere, ab illisq; com- primi uideatur. Si enim fibulam examinaueris, eam secundum ipsius in longitudine ductum tri- angulam esse conspicias, atque id potissimum iuxta ipsius longitudinis medium. In anterioris enim fibulae sedis medio, acuta & insigniter protuberans appetit linea, primum fibulae angu- lum constituens. In posteriori autem ipsius sede, depressa est, & plana, ac utrinque ad posterio- ris sui sedis latera unam commonstrat lineam, quæ insigniter satis protuberans, alium fibulae angulum efformat. Adeò ut ea quæ internum latus posterioris fibulae sedis occupat, secun- dus fibulae angulus appellari possit: quæ uero extēnum eius sedis latus habet, tertius. Atque his tribus lineis angulis ue, tria fibulae continentur latera, ac unum quidem inter primum & secundum angulos consistit, quod unā cum tibiae ossis extēno latere aptam sedem præbet il- lis muscularis, qui à tibiae anteriori sede in pedis superiora feruntur. Sunt autem illi, pedem mo- uentium sextus, deinde quatuor pedis digitos extendens, simul cum nono pedem mouen- tium, & illo qui pollicem extendit, ac priuatim in primo hoc fibulae latere lineam quandam exigit modicè protuberantem, à qua illi musculo principium offertur. Secundum latus, prima linea & tertia terminatur, & amplum est, egregieq; sinuatum septimo ac octavo pedem mo- uentibus muscularis locum præbet. Quihetiam octavi musculi gratia, latus hoc utcunque aspe- rum cernitur, ut is hinc uniuersum ipsius principium pulchrè educat. Ab illis itaq; muscularis qui primum fibulae latus occupat, & illis qui secundo exporriguntur lateri, prima fibulae linea pri- mus ue angulus educitur. Tertium latus secunda & tertia lineis circumscriptū, à muscularis com- primitur posteriorem tibiae sedem occupantibus, & potissimum ab eo qui pollicis secundum os flectit, ac ab hoc fibulae latere carneus enascitur. Quæ quum ita sint, tertia linea à muscularis secundum & tertium latus occupantibus foras protruditur. Secunda autem linea ab illis pro- duicitur muscularis, qui tertium & primum fibulae latus comprimunt. Verūm secunda hæc li- nea priuatim ligamentum educit, fibulam tibiae ossi tota illa sede qua hæc ossa inuicem dehi- scunt, colligās, & in secundam tibiae ossis lineam insertum. Tibiae enim os similiter ac fibula, in suæ longitudinis medio quadantenus triangulare est. ac prima ipsius linea in anteriori os- sis sede consistit, insigniterq; prominet: unde etiam Spina Anatomes professoribus appellatur. atque hæc adeò acutè porrigitur, ut nullibi potius concertantes pueros pedibus inuicem pe- tere

x 1 fig. E,
dein 2,5,6,
9 fig. n.

y 9,11 fib.
z 6 fig.ca.
33 H.

*Talum ante-
sectionem ta-
ctui non oc-
currere.*

*Exterior mal-
leolus.
Lib. de Offi-
bus Cap. 22.*

*Excarnis fi-
bulæ pars:*

*Fibula secun-
dum ipsius lon-
gitudinem tri-
angula.*

*Tibiae ossis se-
cundum ipsius
longitudinem
figura.*

a Conserfi-
guras inte-
gram os-
um compa-
gem expri-
mentes, mu-
scu. tabulis
in pede.
b 1 muscul.
ta. 1. 2 tab.
z. 2. 3 inter-
grarum fi-
gur. q.
c 2,6 fi. q.
d 2 muscul.
tab. z. lig-
mentum.
musculi as-
tem x et.
e 2,6,11 fi-
gur. r.
ff. cap. ii.

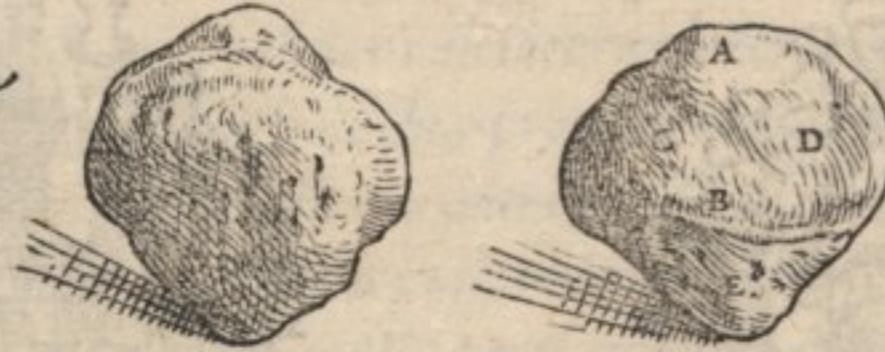
2 g.
g. 1,5 fi. o. p.
h 1,5 fi. ff.
i 1,2,5,6 fi.
secunda li-
nea t, nota
tur. tercia
autem u. u.
k primum
latus 1,5 fi.
x. secundum
1,5 fi. x. ter.
z. 2,6 figu. s.
l 1 figur. l.
m 3 muscul.
tab. v.
n 4 muscu-
tab. v.
o 4 tab. n.
p 5 tab. v.
q 1,5 fi. x. x.
r 6 muscul.
tab. v.
s 6 tab. v.

t 14 tab. a.
u fig. ca.
lib. 2 a.
x 1,2 fi. d.
A.
y 13 fi. n.

tere uideamus, quām ad anteriorē tibiæ sedem, ubi linea proximē cuti subiecta, hanc cultri modo scindit, quoties ipsa impetu ad tibiæ os colliditur.⁷ Secunda &⁸ tertia tibiæ ossis lineæ, posterioris sui⁹ sedis latera constituunt: ac tertia quidem internum eius sedis latus efformat, pa- rum acutè educta, sed obtusa admodum, & quasi teres. Secunda autē linea paulo est acutior, ac externum posterioris tibiæ ossis sedis latus efformat: estq; illa, cui ligamentum fibulam tibiæ ossi cōnectens inseri non ita multo antē relatum est. His tribus lineis, tria tibiæ ossis conficiuntur latera, ac¹⁰ primum quidem prima secundaq; linea terminatur, sinuatumq; est ac planum, eorundemq; muscotorum occasione cauatur, quibus primum fibulæ latus cedere dictum est:¹¹ secundū uero tibiæ ossis latus prima tertiaq; linea terminatur, & insigniter gibbum est, nulloq; prorsus obiectum musculo, Græcis *λεγει*, & frequentius adhuc *αντικυνημον* nuncupatur.¹² Ter- tium tibiæ ossis latus, secunda & tertia circumscriptum lineis, non ualde depresso est, ac mu- sculis occupatur posteriorem tibiæ sedem sibi uendicantibus: præcipue uero¹³ illo qui quatuor digitorum tertij ossis flexus autor habebitur, &¹⁴ illo quem pedis motorū quintum statuemus.¹⁵ Ad hæc, tertium hoc latus in superiori ipsius sede asperam ostendit¹⁶ lineam, obliquè exporre- ctam, cui¹⁷ musculus inseritur, quem in poplite latitantem uocamus. Atque huiusmodi sanè fi- bulæ tibiæq; ossis lineæ & latera læui negocio arguit, quām suffulciendis educendisq; muscu- lis hæc ossa conueniant. Articuli uero ostendunt, quām affabré motibus quos cruribus moli- mur obeundis Natura hæc extruxerit, illa ad eum quem diximus modum iuxta articulorum sedem adaugens: adeò ut citra summam Creatoris nostri admirationem, hæc nemo contem- plari queat, & non promptè colligat, quām uniuersam is uitiat cōstructionem, si quicquam eorum quæ modò scripsimus, immutatum fingeret.

DE PATELLA. CAPVT XXXII.

PRIMA TRI-
GESIMI SECVN-
di Capitis figura, anteri-
orem patellæ faciem
ostendens.

SECUNDA,
POSTERIOREM
patellæ sedem spectan-
dam proponens.

CHARACTERVM SECUNDAB FIGVRÆ, INDE X.

- A, B Dextri cruris patellæ tuber sinum inferiorum femoris capitum subiens.
C Sinus qui interno femoris capiti adaptatur.
D Sinus patellæ gibbo externi femoris capitis congruens.
E Hac parte patella inferiori sua sede tibiæ os spectat, & ueluti in processum excedit, qui simi- liter atque tota anterior ipsius sedes tendinibus tibiam extendentibus innascitur, quemadmo- dum pulchre ostendit octaua muscotorum tabula, charactere k. qui innascitur characteribus g, b, i. Foraminula uero hac parte, ut & in patellæ anteriori sede conspicua, etiam citra cha- racterum operam promptè obseruantur.

NTERIORI genu articuli sedi os quoddam præponitur orbiculare, Patellæ situs & breui scuto non absimile, quod posteriori sua sede, qua femur spectat, & forma. læui, lubricaçq; cartilagine, magna ex parte obductum uisitum, apto tube re sinibusq; anteriori inferiorum femoris capitum sedi eleganter con- gruens. Secundum ipsius enim longitudinem tubere ampio & medio- criter prominenti extuberat, quod patulum femoris capitum sinum in anteriori illorum sede exculptum subit.¹⁸ Vtrinq; ad tuberis huius latera unus habetur sinus, prominentes & cartilagine incrustatas femoris capitum sedes excipiens. Verū ut exterius femoris caput antrorum magis, quām interius caput porrigitur, & ampliori sede læui cartilagine obducitur, ita sanè exterior patellæ sinus ad tuberis sui externum latus consistens, longè amplior latiorq; interiori sinu occurrit. Patella igitur illa parte qua femoris os contingit, læuis & lubrica cernitur.¹⁹ Anteriori autem ipsius sede, & in lateribus aspera, & cæcis quibusdam foraminulis obsita spectatur: quemadmodum & in posteriori ipsius sede, ubi infima sui parte tanquam acuto quodam processu deorsum ducitur, tibiæq; ossis elatiorem sedem respicit, aspera etiam & foraminulis illis ornata est, quo aptius firmiusq; tendinibus tibi- am extendentibus innascatur.²⁰ Vniuersa enim patella, tota ipsius amplitudine sedeq;, ubi lu- brica cartilagine nō obducitur, tendinibus illis innascitur, nec femori, neq; tibiæ aliter quām ten- dinum Qui patella femoris ossi connectatur.

Patella sub-stantia. dinum beneficio commissa. Hoc enim priuatim patella sibi uendicat, quod alteri ossi ligamentorum ope non alligetur, sed tendinibus illis genu articulum transcendentibus innata, ad femoris os ualidissime cōstringatur. Patellæ substantia in natu grandioribus impense dura & solida est, utcunque etiam Galenus eam extrinsecus cartilaginosam esse afferat: ac Marinus quoque cum alijs Anatomicorū præcipuis, eam separatum cartilaginosum os uocauerit, & suum quod patellæ dedicauit Caput, de Cartilaginosis ossibus inscriperit. Atq; isti fortassis animum adhibere tendinū cui patella innascitur substātiæ, quæ elixa molliusculæ cartilaginis speciem obtinet, earum partium modo, ex quibus neruosa muscularum capita, aut ligamenta principium ducunt, aut in quæ eadem inseruntur. Verūm quando patella debitè à tendinibus emundatur, nequaquam cartilaginea, sed perquām solida fortisq; cernitur, nō quidem in solis hominibus, uerum etiam in bovis, ouibus, & cæteris quadrupedibus. quorum etiam genu articulo rerum Opifex patellam præposuit, multo quām in hominibus longiorem & angustiorem, quemadmodum in plerisque auibus latiorem & breuiorem. Datur autē patella hominibus, & illis quæ modò dixi animantibus, ut genu articolus, antrorsum in angulum minus fallax extēdatur, & duntaxat ad rectam lineā ab angulari flexu erigatur. Deinde patella præcipue præstat, quo minus in tibiæ flexu femur ex tibiæ ossis sinibus in anteriora luxetur. Atque hunc sanè usum illi demū nos edocēt, quibus patella sede sua dimouetur: aut quibus ex casu in duas partes fracta, sursum multo elatius ascendit, quām^h inferiora femoris capita cōsistunt. Hi namq; infirmissimè ^{b 2 fig. 10} tibiam flectunt, & periculosisimè per decliuia loca gradusq; descendunt, femore semper prorsum citra omne articuli genu robur elabente. ^{cap. E, F.}

DE P E D I S O S S I B V S. C A P. X X X I I I.

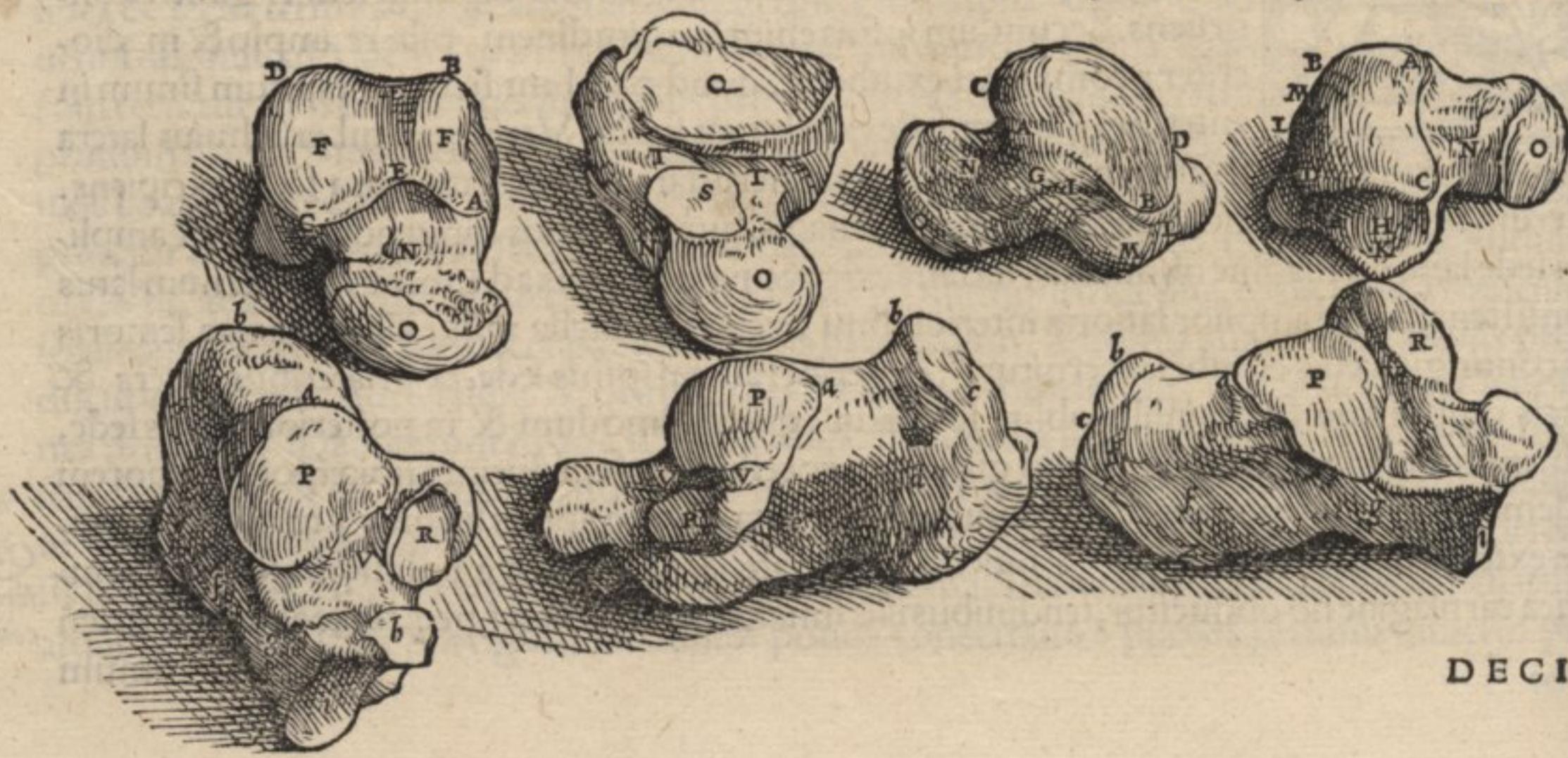
P R I M A
T R I G E S I M I
T E R T I I C A
P I T I S F I G U R A,

S E C V N D A,

T E R T I A. Q V A R T A. Q V I N T A. S E X T A.
AT Q VE HIS SERIATIM SVBIACENT SEPTIMA, OCTAVA, ET NONA.

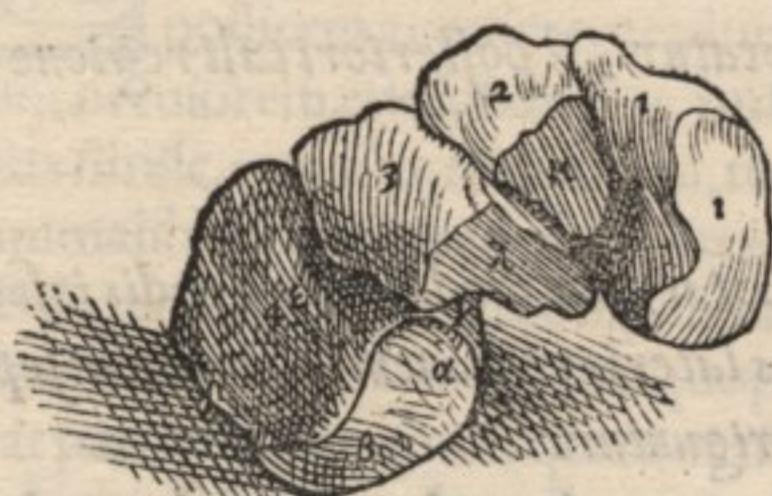
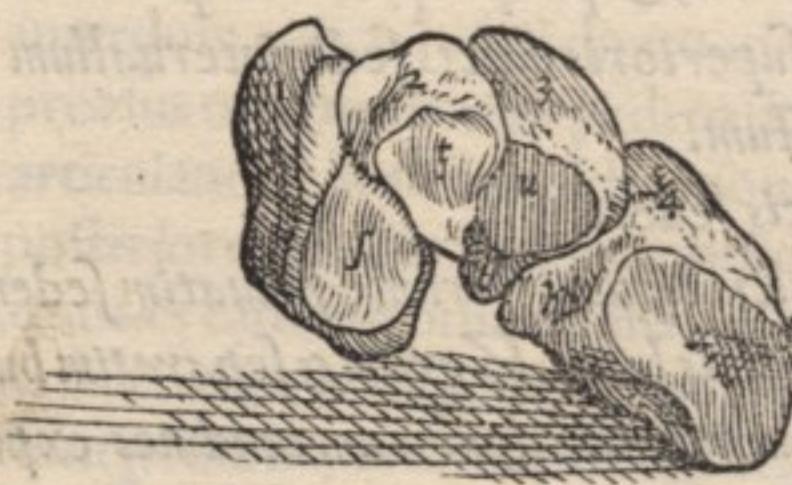

D E C I

DECIMA.

VNDECIMA.

DVO-
DECIM-
A.DECI
MATER-
TIA.TREDECIM PRAESENTIS CAPITIS FIGVRARVM
earundemq; characterum Index.

P R I M A figura integrum dextri pedis ossium struem superiori facie exprimit. Secunda dextri quoque pedis ossium compaginem easede delineatam proponit, quæ stantes innitimus. Tertia dextri pedis talus anteriori facie ita oculis subiicitur, ut ipsius superior pars in conspectum ueniat. Quarta, eiusdem tali inferior sedes ab anteriori facie exprimitur. Quinta, talus ab interno latere spectatur. Sexta talum conspicendum offert externo latere designatum. Septima, dextri pedis calcis os interiori sede ita exprimitur, ut externum ipsius latus magis quam internum appareat. Octaua, calcis os ab interno latere ostenditur. Nona calcis ossis externum latus monstrat, & perinde ac duæ præcedentes, superiorem calcis sedem depictam exhibet. Decima, pedis os cymbam referens anteriori facie, quæ tarſi ossibus committitur, delineatum cernitur. Undecimæiusdem ossis posteriorem refert sedem. Duodecima, quatuor tarſi ossium simul nexorum anterior facies conspicitur, cui pedij ossa coarctantur. Decimatertia, quatuor tarſi ossium posterior facies spectatur, quæ calci & ossi nauiformi est contermina.

Γ,_{1,2} Talus.   **Δ**,_{1,2} Calx.   **Θ**,_{1,2} Cymbam referens os.

I,_{2,3,4}, **II**, **III**, **IV**, **V** His numeri characteribus in prima figura, secunda, duodecima & decimatertia quatuor tarſi ossa indicantur, quibus ab inscripto numero nomina imponimus. hoc primum, illud secundum, atq; ita deinceps appellantes.

I,_{II}, **III**, **III**, **V** Quinq; pedij ossa in prima figura notantur, quæ in secunda etiam citra characterum appositionem sunt conspicua.   **Λ**, **Ξ**,_{1,2} Digitorum pedis ossa.

A, **B**, **C**, **D**,_{3,5,6} His quatuor characteribus tali tuber notatur, tibiæ ossis inferiori appendici articulatum. ac A quidem ad B primam huius tuberis costam seu latus indicat. C uero ad D secundum, & A ad C tertium, B autem ad D quartum.

E,_{1,2},₃ Sinus tuberis tali, secundum ipsum longitudinem insculptus.

F,_{1,2},₃ Duæ tali tuberis partes, elatius quam sinus E indicatus prominentes.

G,₅ Internum tali tuberis latus, quod compressum & cartilagine incrustatum, interno malleolo committitur.

H,₆ Tali tuberis sinus externo ipsum lateri insinuatus, qui cartilagine similiter obductus, externum malleolum excipit.

I,₅ Sinus tali asper, cui ligamentum cartilagineum ab interno procedens malleolo inseritur.

K,₆ Tali sinus, cui ligamentum cartilagineum ab externo malleolo pronatum inseritur.

L,_{5,6}, **M**,_{5,6} Duo sinus, quos posterior tali regio uersus internū latus spectandos exhibit, qui deducēdis reflectendisq; muscularum tendinibus parantur, hanc pedis inferiora subeuntibus.

N,_{3,4},_{5,6} Tali ceruix.

O,_{3,4},_{5,6} Tali caput, ossis cymbam referentis sinus subiens, qui undecima figura k indicabitur.

P,_{7,8},₉ Calcis ossis tuber, caput ue cartilagine obuolutū, & in tali sinus Q notandum ingrediens.

Q,₄ Tali amplius sinus, calcis caput P iam indicatum admittens.

R,_{7,8},₉ Calcis ossis sinus, cui inferior tali capit is sedes S iam indicanda articulatur.

S,₄ Inferior tali capit is, quod ossi cymbam referenti articulatur, sedes, calcis sinus subiens.

T, T 4

- T, T 4 Asper tali sinus, ex quo cartilaginea ligamenta calcis inseruntur.
- V, V 7, 8, 9 Asper calcis sinus, cui cartilaginea ligamenta ex nuper dicto tali sinu immittuntur.
- X, Y, Z 2 Calcis ossis sedes, quae pede in terram firmato, deorsum spectat. Verum Y, & Z in se cūda, & Y in octaua, & Z in nona priuatim huius sedis processum notant, musculis quibusdam educendis aptum, & propinquius reliqua calcis sede terræ innitentem.
- a, b 7, 8, 9 Ab a ad b superioris calcis sedis interuallum notatur, à posteriori tali regione ad posticam calcis deductum.
- c 2, 8, 9 Postica calcis sedes.
- d, e 2, 8 Internum calcis latus. Verum e priuatim sedem notat, qua tendines hæc pedis inferiora petunt.
- f, g 1, 7, 9 Externum calcis latus. Verum g separatim huius lateris regionem insinuat, cui septimi & octauii pedem mouentium muscularum tendines exporriguntur.
- b, i 7 In septima figura anterior calcis sedes est conspicua. & b quidem eius sedem indicat, quæ talo committitur. i uero eam notat, quæ ossi tesseram, seu cubum imitanti articulatur. Est itaq; id de pressum calcis caput, sinus ossis cubum imitatis subiens. Atq; id caput in nona etiā est conspicuum.
- k 11 Admodum profunde excultus ossis cymbæ imaginem ostendentis sinus, tali caput signatum suscipiens.
- l, m, n 10 Anterior ossis cymbæ assimilati sedes, tres perquam leuiter prominentes commonstrans superficies, quibus tria interiora tarſi ossa coarticulantur.
- o, p, 11, & o in 10 Superior ossis cymbam referentis sedes, qua pedis superiora spectat.
- q, r 10 et q in 11 Inferior ossis cymbam referentis sedes, terram intuens. Verum q priuatim huius sedis numerum indicat, quo sextus pedem mouentium musculus deducitur.
- s, t, u 13 Tres planæ quodammodo superficies trium interiorum tarſi ossium, quibus hæc ossi cymbæ simili coarticulantur.
- x 13 Ossis cubum referentis sinus in superficie leuiterq; cælatus, quo calci id articulatur. estq; hic sinus huius ossis unum latus.
- α, β 12 Ossis cubū referentis sedes, cui pedij os anularem suffulciens digitum, & illud quod minimo præponitur, planis superficiebus coarctantur. estq; hæc sedes secundum latus ossis cubo similis.
- γ 12, 13 Tertium ossis cubo assimilati latus, quod & os cymbam exprimens respicit, tertioq; tarſi ossium coarctatur.
- δ 12, 13 Quartum ossis cubo à dissectionis professoribus comparati latus, externa pedis sedem spectas.
- ε 12, 13 Quintum eius ossis latus, in pedis superiori consistens superficie.
- ζ, η 2, & ζ in 13 Sextum illius ossis latus, terræ innitens. Verum η peculiariter ipsius indicat sinu, ad quem septimi pedem mouentis musculi tendo reflectitur.
- θ 13 Processus tertij tarſi ossium, quod ossi cubum referenti articulatur, in hoc prominens, ut ipsi quintus pedem mouentium musculus inseratur.
- ι 12 Sedes intimi tarſi ossium, cui pedij os pollici præpositum articulatur.
- κ 12 Huic secundi tarſi ossis sedi, pedij os indicem sustinens coarctatur.
- λ 12 Huic tertij ossis tarſi sedi, os pedij articulatur, cui medius innititur.
- μ 1, 2 Ossiculum ad externum articulationis latus obuium, quo pedij os paruo præpositum digito, ossi cubum exprimenti committitur.
- ν, ν 1, 2 Interualla, sedesq; quibus pedij ossa inuicem dehiscunt.
- ξ, ξ 1, 2 Capitula pedij ossium, sinus primorum digitorum ossium subeuntia.
- ω 2 Processus pedij ossis pollicem suffulciens, cui septimi pedem mouentis musculi tendo implatatur.
- ρ 2 Processus appendicis superioris pedij ossis minimo præpositi, in hoc potissimum prominens, ut octauii pedem mouentis musculi insertionem excipiat.
- σ, τ, υ 1, 2 Tria indicis ossa. atq; eadem ratio medij, anularis, minimiq; est.
- Φ, χ 1, 2 Duo pollicis ossa.
- ψ, ω 2 Duo ossicula pedij ossi pollicem sustinenti supposita.
- * 2 Ossiculum secundo pollicis internodio præpositum. Reliqua autem sesamina ossicula in primis digitorum articulis nullis notis insigniuimus.

V E M A D M O D V M canes, mustelæ, feles, cuniculi, lepores, & magis adhuc simiæ, & ursi, omniaq; quadrupeda, quibus pedes in digitos finduntur, eandem cum hominibus, femoris ad coxædicis os, & femoris ad tibiam articuli speciem obtinet: ita sanè par quoq; in posteriorum pedum ossibus illis, & huic cernitur contextus. Quippe si pollicis in illis animalibus constructionem ab homine differre, atque magis & minus ad manus nostræ pollicem accedere, ac plures interdum pauciores ue digitos obtingere, nostrumq; pedem breuiorem esse subaudias, nullo prorsus osse humanum pedem donari spectabis, cui penitus simile, tum situ, tum forma, tum articulatione, tum mouendi ratione in canibus & id genus animalibus non reperias. Cæterum posteriorem in illis pedem appello, totam eam crurum partem, quam terræ inniti conspicimus, quoties canæ aut ursum anterioribus cruribus à terra subleuatis, nulliq; baculo aut alio quoipam fulcro innixis erectum cernimus. non uero illam duntaxat partem, quæ quum quatuor insistunt pedibus, terram contingit. ea nanq; duntaxat pedum digiti est: quemadmodum & nos quoque, quum quatuor ueluti cruribus prospere studemus, solis manuum & pedum digitis terram cōtingimus, brachiale & calcem à terra ursorum canumq; ritu subleuantes. Adeò mehercule, ut dictis iam animalibus illic pes incipiatur, ubi Aristoteles proportionalem nostro genu articulum in omnibus quadrupedibus finxit. Vnde etiam liquet, quām hoc meum de quadrupedum ossibus paradoxum, Aristotelis, omniumq; (quod sciam) philosophorū, & inter Anatomicos facile principis Galeni de communī animalium gressu in crurum flexione, extensione, sessione, ac femorum cum spina seu dorso ductu, & corporis erectione dogmata perturbet. Ab hac itaq; ossium in illis animalibus cum homine similitudine, pedis ossium sermonem aggressus sum, quò minus aliquis hīc mox initio à me requireret, quæ tot chartis in tertio de Partium usu Galenus persequitur. quando hominis pedem quadrupedum longiore, & deinde latum mollemq; esse describit. adeoq; diffuse hominem in ossium compositione ab alijs animalibus distinguit, ac demum tam solicite cur homo erigatur sedeatq; ratiocinatur, in Euripide ridendo magis quām spectandis ossibus occupatus. Quandoquidem et si ursis & alijs eius generis animalibus eadem quæ homini adsunt, tamen Galenus docet Naturam nonnulla homini ut bipedi, nonnulla autem ut animali ratione prædicto, in pedum constructione elargiri. Arbitror itaq; posthac Aristotelis Galeniq; studiosos, hominum, & quadrupedum, & auium quoq; ossa inuicem collatuos, ac quo nam pacto nos quatuor ueluti cruribus innixi progrediamur, quaq; ratione felis aut canis sedeat, aut erectus parieti innitatur, ac denique singula seorsim in quo conueniat aut discrepent indagatuos, ut deinceps placita tantorum uirorum adeò diffuse lateq; pertractata, naturaliū rerum studiosi rectius euoluant, ac tandem admoniti agnoscant, quām manifesto huiusmodi ossium similitudo illa redarguat: quamq; Aristotelis & Galenī, multoq; minus Platonis in Anatome dogmata, nō ex tripo de sint dicta. Prolixum nanque foret, hīc omnium de talis & crurum motibus sententias recensere, atq; quid de singulis sentiam adjicere. potissimum quum hactenus pedis ossa nondum descripserim, quæ opportunè à talo (quem Græci ἀσφαλεὺς & ἀσφιλούς uocant) aggrediar.

*Quadrupedū
cum hominis,
crurib. ac pe-
dibus similitu-
do.*

*L. de Cōmu-
ni animalium
gressu.
Lib. 3 de V.
supart.*

*T A L I s i t u s ,
ac ipsius cum
tibiæ osse & fi-
bula articula-
tionis ratio.*

Hominis itaque³ talus (qui forma canum, ursorum, similiūm animalium, quibus pedes in digitos dirimuntur, non autem bisulcorum, & solidis unguibus præditorum animalium tales respondet) subtibiæ osse & fibula continetur, magna sui sede ab illorum ossium appendicibus comprehensus, quemadmodum in tibiæ ossis & fibulæ descriptionibus antea retuli. Elatior nanque tali pars, quæ sursum quoties totus pes terræ innitur spectat, insigni admodumq; lœui prominet^b tubere, lubrica cartilagine incrustato, ac denique quartæ rotulæ cuiusdam parti non absimili. Est nanq; hoc tali tuber rotulæ illius partis modo orbiculare ac lœue, & quatuor lateribus seu costis terminatū. ac^c prima quidem &^d secunda ad tuberis latera secundūm ipsius longitudinem ueluti in orbem ducuntur: ^e tertia secundūm anteriorem tuberis terminum, ^f quarta autem secundūm posteriorem terminum feruntur. Adeò ut orbiculare hoc tali tuber quadrangulare quodammodo sit, atque ob id Græcis τέτρωρον, Latinis autem quattro appellatur. Neque uero lateribus duntaxat præsens tuber quartæ illi rotulæ parti correspondet, sed rotulæ modo, ad quam funis reflectitur, hoc tuber^g sinu quodam in ipsius medio donatur, qui leuiter admodum cælatus, ad latera^h utrinque magis protuberat, illiⁱ sedi exactissimè conueniens, quam in ima tibiæ ossis appendicis sede talo excipiendo paratam scripsimus. Præsentis tali ad tibiam nexus beneficio pedem flectimus, & reflectimus, ac nimis quām obscurè in latera ducimus. quanquam nos tanto perfectiorem in latera motum moliamur, quanto tali tuber, seu quattro minus rotulæ modo exculpitur, & quò minus mutuo ingressu tibiæ ossi articulatur:

N articulatur:

ticulatur, quemadmodum in canibus fit, quibus tali quattro insignius secundum ipsius longitudo crenatur, magisque ad rotulae, cui funis aduoluitur speciem accedit, ob quod etiam firmiori mutuo ingressu canis talus tibiae iungitur. Ad haec, praesens tali quattro non in his solum quae modò diximus quartæ rotulae parti respõdet, uerum uti rotulae latera, quibus ipsa ueluti in furcula, aut ut alijs placet in trochlea, suffulcitur, detrita & laevia unctaque uisuntur: ita quoque tali tuber ad latera, quibus malleolos contingit, comprimitur, laevicque cartilagine incrustatum crenatur, quamvis non pari modo utrinque. In interno siquidem latere, ^k parua amplitudine & superficietenus tantum comprimitur, quod scilicet inferioris tibiae ossis appendicis processus interiorem malleolum constituens, & hoc tali latus compræhendens, non admodum amplio ^l spacio laevi cartilagine incrustetur. Externum uero tuberis tali latus ^m ampliter sinuatum, & maiori interuallo cartilagine incrustatum appareat, ut aptam sedem constituat, cui ⁿ internum exterius malleoli latus concinnè congruat, ^o qui magis deorsum, quam interior malleolus, exporrigitur. Quemadmodum uero internum interioris malleoli latus asperum ^p sinum exigere scripsimus, ex quo ^q ligamentum cartilagineum talum tibiae ossi colligans pronascitur: ita quoque eius ligamenti recipiendi gratia internum tali latus aspero ^r sinu insculpitur, perinde ac externum ipsius tali latus similiter ^s cælatur, ut ipsi ^t ligamentum inseratur ab interno exterioris malleoli latere eductum. Huiusmodi quoque ligamentorum ratione posterior tali sedes ad tuberis ipsius, seu quatrionis ^u radicem cōsistens aspera est, ut inibi ligamenta admitteret à tibia principium ducētia, & rursus alia in calcem porrigit. At præter eiusmodi asperitatem posterior quoque tali sedes, ^v sinus ostendit, muscotorum tendinibus, qui hanc pedis inferiora subeunt, uehendis parati. ^w Descendunt autem hanc tendo quinti pedem mouentium musculi, & musculi secundum pollicis os flectentis, & illius tendo qui tertia quatuor digitorum ossa inflectit. Atque ad hunc modum talus tibiae articulatur, & tali quoque superior ac posterior sedes, lateraque ita se habent. Ab anteriori uero ipsius sede, idque magis ab huius sedis interno latere oblonga producitur ^x ceruix, quæ aliquousque progressa, in ^y caput rotundum, lubricaque cartilagine incrustedum desinit, quod nauicularis ossis alto ^z sinu inarticulatur, contextum efformans, cuius beneficio modice obscuroque motu pedem in latera agi circunduciique arbitramur. Inferior tali pars, duplice articulo calcis ossi articulatur, illaque totus insternitur. ac unus quidem articulus in posteriori consistit regione, ubi calcis os amplio latoque prominet ^a tubere, amplum profundumque tali ^b sinum ingrediente. Alter uero articulus anterior est, ac uersus internum pedis latus uergens, secus atque posterior articulus se habet. Calcis enim os oblongo ^c sinu excupitur, qui cartilagine incrustatus, humiliorem tali capitatis ^d sedem excipit. Tali namque ^e caput nauiculari ossi articulatum, inferiori sua sede qua calci innititur depresso tubere, dicto iam calcis sinu examissim adaptatur. In horum articulorum medio ^f talus, & ^g calx pariter exasperantur, profundosque obtinent sinus, ex quibus cartilaginea pronascuntur ligamenta, talum calcii ualidissime connectentia. Atque isti asperi horum ossium sinus adeò alte cælantur, ut in mundatis ossibus, & postmodum inuicem commissis, magnum inter talum calcemque inibi pateat interuallum, in uiuentibus cartilaginosis huiusmodi ligamentis oppletum, quæ adeò pertinaciter talum calcii colligant, ut uix tantillum is supra calcem moueat, ac sua inferiori sede tam sit immobilis, ut superiori, qua tibiae articulatur, uersatilis uolubilisque obseruatur.

Sinus tali quibus à tibiae ossi & fibula ligamenta assūmit.

Sinus quibus tendines deducit.

Tali cum of- se cymbam re ferente articu- lus.
Tali ad cal- cem cōtextus.

Sinus inter tali cum calcce commissuras apparet.

CALCIS os sis sedes ter ram spectans.

Superiore calcis sedes extra tibiae rectitudinem retror- sum ducta.

^k Calcis os, quod omnium pedis ossium facile maximum est, pariisque cum talo constat substantia ^l ea parte qua ingredimur leuiter teres, sed tutæ formationis gratia quoque latiusculum existit, uerum interim asperum & inæquale inibi cernitur, idque quorundam muscotorum occasione. Primum enim in inferiori ipsius sede transuersim iuxta posteriora deorsum prominet, ac asperum educit ^m processum, à cuius anteriori sede ⁿ musculus principium dicit, qui quatuor pedis digitorum secundum os flectit. Dein illic ^o musculosa substantia enascitur, quatuor particulas deducens, quibus quatuor digitos pollici adducimus. Horum enim muscotorum producendi gratia, hæc inferior calcis sedes, latior & inæqualis est, & processus ille ob hoc prominet, terræque propinquius quam reliquum calcis corpus accedit, quo minus illorum muscotorum capita inter calcandum comprimentur. Superior calcis sedes, ^p quæ à posteriori tali parte ad posticam usque ipsius calcis sedem ducitur, teretis corporis speciem refert, priuatum nihil præter exiguum asperitatem commonstrans, in quam tibiae ossis & tali ligamenta inseruntur, quæque à muscotorum exortu & insertione, & articulatione libera est. Posterior hæc calcis sedes, tibiae ossis rectitudinem admodum excedens, in hoc in posteriora educitur, ut tibia opportune instar perpendicularis lineæ in pedem tanquam in aliam lineam transuersim ductam fulciri possit, utque totius corporis robustissimus ^q tendo ^r posteriori calcis parti inseratur. huic etenim depressæ & utcunque asperæ calcis parti tendo implantatur ex primo, secundo & quar-

to pe

^k 5 figur. G.
^l 9 fig. cap.
³¹ g.
^m 6 fig. H.
ⁿ 9,11 fig.
cap. 31 h.
^o conser
figure c.p.
31 E cum v.
p 4,10 fig.
cap. 31 i.
^q fig. cap.
lib. 2 f.
r 5 fig. l.
^s 6 fig. K.
^t fig. cap.
lib. 2 g.
u pol. B, D
figures.
^x 5,6 fig. L.
M. attis
muscul. tab.
charact. 1,
^{2,3}.
^y eiusdem
tabu. D, E.
O, P. muscu
los notat.
^z 3,4,5,6
figura N.
^a earūden
figur. O.
^b 11 fig. b.
^c 7,8,9 fig.
gur. P.
^d 4 fig. Q.
^e 7,8,9 fig.
gur. R.
^f 4 fig. S.
^g 4 fig. O.
^h 4 fig. T.
ⁱ 7,8,9 fig.
v, v.
^k 1,2 figure
[△]. C tota
^{7,8,9 fig}
integrarum
autem 2,3
figura d.
l 2 figur. X.
Y, Z.
^m 2 fig. Y.
Z. & 3 fig.
Y. 9 autem
figura Z.
ⁿ 14 musc.
tabul. e.
^o 14 musc.
tab. 1,14,15
15 tab. N.
^p 7,8,9 fig.
ab a ad b.
^q 13,14 musc.
tabul. 1,14
¹⁴ tab. ten
do ex n, o.
^q cōfusatus.
^r 2,8,9 fig. c.

to pedem mouentibus musculis conflatus. In quadrupedibus autem, ut canibus, oviibus, & equis, posterior haec calcis ossis sedes ex abundantia sinum quendam oblongum sibi uendicat, quo tendo is tutò uehitur, qui in illis animalibus secus ac in homine latum tendinem plantae cuti subnatum procreat. Cæterum calcis laterū quæ ampliter sunt depresso lataq; internum latus laeve & insigniter sinuatum conspicitur, ut aptam constituat sedem muscularum tendinibus hæc pedis inferiora potentibus, atque ad internum hoc calcis latus tutissimò reflexis. Deducuntur autem hæc, præter præcipuam pedis inferiora potentem uenam, & arteriam, & neruum tendo quinti pedem mouentis musculi: & tendines duorum muscularum, qui ultimos pedis digitorum articulos flectunt. Hi tendines potissimum ad posteriorem processus calcis sedem conuoluuntur, cui Natura sinum insculpsit tali caput excipientem, & anterio rem tali cum calce constituentem articulum. Adeò ut is processus in internum pedis latus protuberans, internum calcis latus impense sinuatum efficiat, quemadmodum & protuberans posterioris calcis sedis internū latus hunc quoq; sinum ampliter auget. Id enim in hoc insignius prominet, ut ^b musculus ab illo enascatur, cuius beneficio pollex introrsum à ceteris digitis abducitur. Externum autem calcis latus non sinuatur, sed asperum & inæquale ac excarne est, si modo humiliorem ipsius sedem exceperis, quæ musculum educit paruum digitum à ceteris digitis in externum latus abducentem. Deinde anterior huius lateris sedes aliqua ex parte laevis, modiceq; admodum in superficie sinuata cernitur, & tendinibus cedit septimi & octauorum muscularum pedem mouentium, qui ad posteriorem ^h externi malleoli sedem reflexi, secundum hanc calcis regionem porriguntur. Cæterum calcis anteriorum partium, ea quæ è regione magni dñiti habetur, & processus modo in internum calcis latus excedit, tali quemadmodum antea diximus articulatur, nulli interī alteri ossi contigua. At calcis anterior pars minimi dñito situ respondens, in anteriori sua facie laevis est, & lubrica cartilagine incrustatur, depresso amploq; prominens capite, quod ossis tesseram imitantis sinui coarticulatur, qui similiter lubrica obductus cartilagine, duntaxat superficietenus insculpitur, eaq; commissuræ specie hic articulus perficitur, quam ἀρθρωσίαν Græcis uocari diximus.

Internum calcis latus quale.

^m Nauiculare seu nauiforme os, posteriori quidem sede admodum profundo donatur sinu: unde etiam à cymbæ imagine σπαρφοιδες Græcis nuncupatur. Sinus iste (uti prius dictum est) tali caput excipit. Anterior ossis cymbæ comparati sedes lubrica cartilagine in crustatur, & tres admodum leuiter prominentes commonstrat^p superficies, tribus tarsi^q ossibus, quæ ipsi articulantur, paratas, adeoq; modice protuberantes, ut num sinus, num capita sint, penè dijudicare nequeas. Harum superficerum intima & interno pedis lateri proxima, reliquis duabus amplior est, & insignius quā illæ ideo prominet, quod tarsi os ipsi coarticulatum maius & amplius sit, & profundius quoque sinuetur alijs duobus tarsi ossibus, quæ reliquis duabus ossis cymbam experimentis superficiebus committuntur. Laeves has, adeoq; obscure protuberantes superficies, dissectionum periti cubos uocat, quoties tria tarsi ossa cubis eius ossis quod cymbam refert coarctari docent. Superior huius ossis sedes gibba, & quodammodo rotulæ modo orbicularis est, eam obtinens figuram, quæ pedi hac in sede fuit optima, in iurijsq; serendis pertinacior. Atque hæc sedes uniuersa utcunque aspera est, quod foelicius ligamenta educat, id os tali & tarsi ossibus connectentia. Inferior ossis cymbæ similis sedes utcunque sima uisitatur, ut hac parte cauitatem pedi magnopere necessariam adaugeat. Verum hæc ossis pars, superiori parte asperior ac inæqualior cernitur: quod hinc ualidiora ligamenta, quā ex superiori enasci debuerint. Præterea inferior hæc sedes iuxta internum ipsius latus sinum exigit, ad quem sexti pedem mouentis musculi tendo appositissimè reflectitur. Nauiculari itaq; ossi, ut neque etiam calci, neque tali, in manu nullum proportionale os cōsistit. quæ autem adhuc in pede recensenda supersunt, extremæ manus partibus aliqua ex parte correspondent: cuiusmodi tarsi sunt ossa, brachialis ossibus conferenda.

Externum latus.

Anterior calcis pars.

OSSIS CYMBAM referentis sinus.

Anterior ossis sedes, & tres ipsius planæ superficies.

Superior sedes.

Inferior.

Quibus pedis ossibus in manu nullum respondet.

TARSUS.

Vocatur autem Græcis ταρσος quatuor pedis ossium series, quorum tria nauiculari coarctantur: quartum uero, quod tesserae assimilatur, calci. Quamuis interim Græci subinde tarsi nomen non his solum ossibus accommodent, uerum uniuersam pedis superiorem partem eo nomine plerunque intelligant: ut Galenus in libris de Administrandis sectionibus perpetuo facit, tendines, & uenas, & arterias, neruosq; secundum tarsum ferri scribens, quæ per pedis superiora exporriguntur, dñitosq; accedunt. Latinorum quamplurimi hanc ossium struem planam quoque nuncupant. uerum quando plantæ nomen latius patet, non ineptè tarsi nomine, dum aptius sese offerat, mihi utendum duxi. Tarsi igitur ad brachiale constructionis proportio non est obscura, ex quatuor enim ossibus tarsis, ex duplicatis autem brachiale cōstituitur. Ex pluribus nanq; & minoribus particulis apprehendendi organū componi debuit, ex gran-

*Tria tarsi ossa
sa interiora.* dioribus uero paucioribusque, ambulandi instrumentum. Tria tarsi ossium interiora planus quodammodo superficiebus nauiculari ossi coarctata, proprio parente nomine: at nonnullis simul omnia *χελωνοδοῦλη* appellantur. Quartum autem extrinsecus situm, à cubi seu tesseræ forma (quum quasi octo habeat latera) κυβοδές uocatum est. Atque unum ipsius latus posterius est, quo "calci committitur: secundum anterius, quo continua superficie duobus pedij ossibus coarctari docebitur. tertium interius est, quo ipsi proximo tarsi ossi coarticulatur. quartū pedis exterius respicit latus, uixque lateris nomen meretur, quum admodum obscure planum sit. quintum superius est, nulli etiam nexus ossi, sed pedis superiora spectans. sextum terram respicit, nulli similiter ossi commissum, cæterisque lateribus longe inæqualius, & priuatim oblongo quodam sinu donatum, ad quē maxima Naturæ solertia septimi pedem mouentis musculi tendo reuoluitur. Quia uero aliquot huius ossis latera ad eum modum obscura & inæqualia sunt, & non ad amissim tesseræ imagini accedit, Arabes ab inæquali effigie, & quadam grandinis imagine, id grandinosum appellarunt. Alij rursus à multiplici forma illi idem nomen cum cuneum referenti capitis osse indiderunt, id *τωλύμορφου* uocantes. Hoc tarsi os (uti & antea monuimus) calci coarticulatur, terræque innititur: reliqua autem tria simul cum nauiculari sursum à terra subleuantur, ut pedem hac sede cauum altumque constituant. Tarsi ossa, ut & brachialis, figura & quantitate inter se discrepant, nec superiori nec inferiori parte æqualiter porrigitur. Os enim cubum referens, & primum os interius pedis latus occupans, duobus quæ in medio habentur multò maiora sunt. atque illorum duorum rursus grandius est quod cubum referenti necestit, quemadmodum & cubum referens intimo osse grandius quoque uisit. Quintam etiam os cubum referens posterius, ad calcem scilicet, uergit: intimum uero os antrorum uerus pollicem multo magis, quam cætera, eminet. Ex medijs, quod intimo ossi proximum est, breue cernitur nō adeo antrorum, atque id quod cubum referenti committitur, productum. Omnia simul iuncta superiorem eorum superficiem gibbam orbicularemque efformant, inferiorem uero cauam simamque, quemadmodum & pedi ex usu esse nemo nō nouit. Duo media cunei accedunt imagini. quam enim pedis superiora spectant, lata orbiculataque nonnihil sunt: quam uero plantam cōstituunt, non secus acuta uisuntur, quam si cuneorum ritu inter intimum & extimum tarsi ossa hæc iniicerentur. Deinde tarsi os ossi cubo simili coarctatum, priuatim acutius & demissius in pedis inferiora porrigitur, quam secundū tarsi os intimo commissum, quod ipsius huc deducto processu tendo quinti pedem mouentis musculi ualidissime inseratur. Tarsi ossa, ubi lateribus inuicem cōmittuntur, tota connexus amplitudine leui lubricaque cartagine non obducuntur, sed duntaxat in posteriori laterum sede ossi cymbam referenti proxima. quippe in reliqua parte nonnihil mutuo distant, cartilaginosorum ligamentorum interuentu inuicem copulata.

*Pedii his
storia.* Tarsum subsequitur pedis pars, quam Hippocrates à costarum fortassis serie sūdō, alij uero Græci *πεδίον*, Latini plantam, & nōnulli pecten, uestigiumque appellant. Cæterū quum illæ Latinorum uoces in muscularum narratione, & in uasorum neruorumque descriptionibus plurimum obscuritatis (si modo illis uteremur) adferrent, conduxerit prosector, & hic quoque à Græcis nomen mutuare, est enim & planum (quo nomine alij *πεδίον* uertunt) in hac significatione, qua pedis partem significat, penè inauditum. Pedion igitur manus postbrachiali respondet: uerum quinque ossibus, non autem quatuor, ut postbrachiale, conformatur. In manu nanque pollicem reliquis digitis opponi decebat, atque hac ratione primum ipsius os brachiali articulo laxiori, quam quatuor postbrachialis ossa, alligatur. quare etiam primum pollicis os digitis, non autem postbrachiali Galenum secuti ascripsimus, pollici perinde ac cæteris digitis tria ossa tribuentes. Quinq[ue] uero pedij ossa pari articuli connexu tarsi ossibus una serie committuntur. Pes enim quum ambulandi sit organum, stabilitatis securitas illi maximè conuenit, quæ in uno ordine locatis indiget, non solum quidem pedij, uerum etiam & digitorum ossibus. Ac pedij ossa tarsi ossibus laevis & in superficie tantu protuberantibus capitibus coarctatur, tam obscure prominentibus, ut meritò planis superficiebus pedij ossa tarso coartulari dixeris. & pedij quidem os pollici præpositum intimo tarsi cōmittitur ossi, quod indicem suffulcit secundo, quod medium sustinet tertio ossi coarticulatur. duo autem reliqua ossi cubum referenti coarctantur: quemadmodum octauo brachialis ossi ea postbrachialis ossa committi proditum est, quibus anularis & medius innituntur. Et quemadmodū articuli, quo postbrachialis os minimū digitum sustinens brachiali necestit, externo lateri ossiculum quodam apponi diximus: ita etiam in pede ossiculum uisit, ad externum latus articuli positum, quo quintum pedij os cubiformi ossi articulatur. Porrò quemadmodum tarsi ossa non eadem linea anteriori parte finiunt, sic etiam pedij ossium aliud alio magis in posteriora porrigitur.

Pe-

*Pedij ad tar-
sun coarticu-
latio.*

r sedes in
tarso ser-
tim notan-
tur 1, 2, 3,
α, β.
5 2 fig. cap.
25 charac.
III, III, ad
8.
t 1, 2 fig. ca.
25 N.
u 1, 2 fig. p.

auditorib[us] s VI

Pedij ossa illic ubi tarso committuntur, lateribus sibi proxima crassaç sunt, & aliqua ex parte planis lœuibusç superficiebus per arthrodian inuicem coarctantur. Quà autem à tarso ad digitos abscedunt, tenuiora fiunt, atque in illorum medio interualla efformant, quibus musculosa reponitur substantia, cuius auxilio primi digitorum articuli flectuntur. Atq; ut pedij ossa illi substantiae aptiorem sedem porrigan, non adeò acuta tenuiaç superiori parte, atque ea qua terram spectant, uisuntur. Vbi autem digitis articulātur, omni ex parte postbrachialis ossibus respondent, & appendice donata in rotundum caput desinunt, sinum primi digitorum ossis subiens. Pedij os pollici præpositū, ea parte qua tarso articulatur, in ipsius inferiori sede terrae contermina processum exigit, cui septimus pedem mouentium musculus inseritur. Atque similis quidem occasione pedij os minimum suffulciens digitum, quà tarso articulatur insignem commonstrat processum in externum pedis latus excedentem, in quem octauii pedem mouentis musculi tendo insertionem molitur.

Pedij ossa digitii subsequuntur, qui ex ternis ossibus omnes ad eorum quæ in manu sunt, similitudinem extructis constant: pollice tantum excepto, qui inter alios dupliciti tantum osse extruitur, ut anterior pedis concavitatis sedes firmius terrae innitatur, ad quod etiā plurimum iuuant magna ossicula, quæ quum ossa sesamo referentia persequerer, ad primum pollicis internodium reponi dictum est. eo enim Capite non minus de manus quām pedum ossiculis (quum utrorumque eadem sit ratio) egimus. Quòd uero pes à summa manu uno osse unicatur, manifestum est. extrema enim manus uiginti septem constat ossibus, illis seclusis quæ sesamo comparantur. Sunt enim octo brachialis, quatuor postbrachialis, & quindecim digitorum. Pes autem uiginti sex tantum donatur ossibus, calce nimirum, talo, nauiculari ossi, quatuor tarssi ossibus, quinque pedij & quatuordecim digitorum. Atq; id Galeni nomine hīc addendum duxi, qui in secundo libro Commentariorum in Hippocratis librum de Fracturis (ubi is inquit, pedem hominis multis ac paruis ossibus nō secus ac summā manum efformari) scribit, pedi non aliter quām extremæ manui uiginti septem adesse ossa: parum mehercule pendens, se bis cubum imitans os enumerare, aut præter id os, alia quatuor tarssi recensere. quemadmodum sanè facit eodem in libro, quum quatuor tarssi ossa cubum referenti ossi, & illi quod cymbæ assimilatur articulari tradit. Sed hæc de omnibus humanæ fabricæ ossibus sint satis: & nunc unguis ac cartilagines, quæ adhuc reliquæ sunt, recēseamus. si modò omnia, quæ corpus firmant, & suffulciunt, sustinentq; hoc libro, uti institutū fuit, absoluenda ueniant.

DE VNGVIBVS. CAPVT XXXIV.

*H*I S duabus figuris unguem ita expressimus, quemadmodum consipi ci solet, quum à manu ad sceleti præparationem cocta, aut pede, diuelli consuevit. Ac dextra quidem figura characteribus insignita, internā unguis regionem, seu cauum ipsius denotat, altera interim unguis gibbum ostendente. Quin & A hic unguis sedes indicatur, ante consecutionem apparet. B uero sedes insignitur, quæ mollis est, nullib; detegitur, ac ueluti radix unguis censenda uenit.

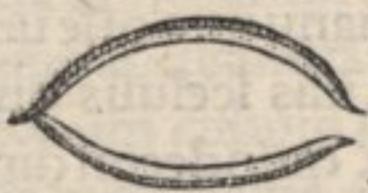
AN VVM pedumq; digitii unguibus ideo à summo rerum Opifice decolorantur, ut ipsis firmamenti uice apponenterentur. Digitii enim suis partibus carneis, quibus in extremo donatur, mollia duntaxat corpora apprehendunt. Dura autem, & propter hoc carnis naturam pellentia, uiolenterq; à se cogētia, digitii sine unguium adminiculo nequeūt amplecti. Ipsorum enim caro, quam postea duriusculam quandam adipem cuti substratam esse docebimus, tunc reflectitur subuertiturq; & ob id firmamento indiget. Quinetiam pleraque deinde commoda ex unguibus, si neque summitatibus digitorum superiores, neque iisdem inferiores sint, homini accedunt: quemadmodum si radere quid, aut scalpere, aut uellicare, aut excoriare, aut euellere oporteat. Cæterum summus rerum Opifex iustissime unguium (qui & munimenta uulnerantium conuassantiumq; censentur) duritiem esfinxit. Si enim duriores quām nunc sunt, instar ossis cuiusdam procrearentur, ita quidem ad apprehendendum magis essent idonei, ut qui ne minimū reflecti reclinariq; possent, at rumpentur promptissimè, non secus quām alia quæ dura fragiliq; constant temperie. Itaq; securitati simul & robori rerum Opifex prouidens, illos mediocriter duros extruxit, ut neq; usui cuius gratia creati sunt, quicquam incommodaret, neque ipsi quum sua mollitie extrinsecus inciden-

Cur digitii unguibus donentur.

Vnguum naturam esse iustum.

*Vnguiū ne-
xus.* tium uim cartilaginum ritu facile exoluunt, leui quaç occasione afficiantur. Ob eandem hanc causam gibba cōstant superficie, quod hac figura iniurijs resistendis melius cōparentur. Quò minus uerò suspensi uacillent, ligamento quadam extremi digitorum ossis radici, eorum supe riori termino colligantur. Quoniam autem carni cutiç illos connasci operæ precium fuit, hæc extrinsecus uniuersæ radici circūdatur, illa interius usquequaç subnascitur. In radicem ipsam, non modò arteriam uenamq; sed etiam neruum porrigi Galenus attestatur, atque ungues ex his sensum, uitam & alimentum aliarum partium modo assumente scribit. Scio quidem non so lumen duos^a neruulos ad unguum usque radicem ferri, sed eosdem cum^b uenis sub unguibus quoq; ad digiti extremum repere. ungues autem interim sensus omnis expertes esse arbitror. Ac proinde non leuiter illorum, qui ungues ex ossis, nerui, cutis (quidam & carnis addunt) concretione gigni censem, sententiæ accedo. Quòd uerò uenæ, arteriæ & nerui, quemadmo dum in hortis alueoli, in unguibus non dispensentur, uel hinc constat, quod pilorum modo ab radice procedentes augeantur. Satius enim erat, & hos pilorum ritu semper renouari, atque quum indies atterantur, nunquam non incrementū admittere, quod potius in longum quam latum & profundum assument.

• DE PALPEBRARVM CARTILAGI
nibus. Caput XXXV.

HAC figura superioris inferiorisq; palpebræ cartilaginem à reliquis partibus liberam delineauimus, ac ipsam, quum alioquin sit nota, nullis chara cteribus insigniuimus.

TRIQUIVE palpebræ, tam inferiori quam superiori, una contigit cartila go, ut cunq; mollis & longa, in palpebrarumq; extremitate illæ inuicem conniuent, locata & inter cutem & membranulā palpebras intus succin gentem reposita. Huic cartilagini palpebrarum pili (quos cilia uocant) infiguntur, in illaq; tanquam in durius quoddā solum inserti eriguntur. Ideo enim cartilagine hæ (quas ab illa pilorum serie, remorumq; in longis nauibus, seu, ut uocant, galeris, similitudine ~~reptile~~ uocamus) potissimum creantur, ut pilos illos erectos, neq; cæterorum pilorū modo flaccidos dependentesq; contineant. dein etiam creantur, ut^a muscularum palpebras mouentium implantationi subserviant, quemadmodum opportunè in secundo libro eorum muscularum naturam explicantes docebimus.

DE AVRIS CARTILAGINE.
Caput XXXVI.

QVONIAM auris cartilago cuti illi obducta exquisitè libera, auris ipsius formam, ablata eius pinnula, exprimit, abs re esset hic aurem nulli non obuiam delineare.

YIS potissimum auris in excipiendis aëris conuolutionibus gyrisq; usus censeatur, quibusq; nominibus auris sedes donetur, in auditus organi constructionis sermone libro septimo exequendum est. h̄ic autem obiter auris recensenda uenit cartilago, quæ auris formam referens in hoc formatur, ut cute uestita auris corpus instar uanni cōstituat, idemq; commodè sustineat, & erectum seruet. Est autem hæc cartilago mollis & tenuis, tanto semper à capitib; osse uersus auris extrema mollior euadēs, quanto auris orbiculo prius accedit, & quo minus sustinere aliquid debet. Ac proinde etiam in auris pinnula huius cartilaginis nulla exporrigitur portio, quod scilicet hanc propendentem, neque erigi neque sufful ciri oporteat. Porrò ad temporis os hæc cartilago durior sentitur, & ut firmiori radice hæreat, crassior. Enascitur enim ex orbiculo foraminis auditus meatui in temporis osse cælati. cuius circumferentia ideo exasperatur, ut promptius auris cartilagine educat. Quamobrem uerò Naturam ex huiusmodi cartilagine aurem constituerit, & non duriorem aliquam osseamq; cartilaginem, aut uerum os ipsi indiderit, in secundo præsentis libri Capite executus sum, quum Naturam tanta prouidentia cartilaginis temperiem finxisse dicerem, ut hæc ossis modo sustineat quidem commodè: & interim adeò mollis sit, ut occursantium impetu non rumpatur, sed cedendo leuiter eum exoluat, atque ita extremas partes iniurijs ferendis pertinaciores, quanto si osseæ essent, reddat.

^a manus :
figuræ cap.
^b lib. 4.
^a manus :
figuræ cap.
^b lib. 3.

^a fi. cap. 10
li. 2 A, b, C,
D, e, ac;
muscul. ta-
bul. C, D.

^a 2 fig. cap
li. 2 a.

DE NASI CARTILAGINIBVS.

Caput XXXVII.

QVANQVAM nasi cartilagine tactu ante sectionem debite dignoscantur, nihil minus tamen, quartæ muscularum tabulæ nasus has literis K & L ut cuncte proponit.

a1 fig. cap.
9. ab fid. e.
b eadem fi.
a Z ad Y.
c eiusdem fi.
gur. O.
d 8 fi. ca. 6.
A.B.A.

t1 fig. cap.
12 o. o.
f. musc. ta.
F. 4 tab. K.

TREDECIM QVÆ SERIATIM HIC PROPOVNVTVR
figurarum, & earundem characterum Index.

HARVM figurarum prima, quæ tertia inscribitur, primam laryngis cartilagine, quā quia scutum refert, scutiformē quoq; uocabimus, ex dextro latere expressam ostendit. Figura autem quæ Quarta ordine est, eiusdem cartilaginis internam seu posteriorem faciem proponit. Quinta, eadem cartilago externa seu anteriori facie delineatur. Sexta, secundæ laryngis cartilaginis anteriorem commononstrat faciem. Septima secundam laryngis cartilaginē ex dextro latere expressam continet. Octaua secundam laryngis cartilaginem posteriori ex facie depicitam offert. Nona laryngis tertia cartilago ex dextro latere delineatur. Decima, tertiae cartilaginis anterior sedes occurrit. Undecima, eandem cartilaginem posteriori facie oculis subiicit. Duodecima, laryngis operculi inferiorem sedem ostendit, qua id laryngis amplitudinem spectat. Decimatercia superiorem laryngis operculi sedem continet, quæ palatum respicit. Decimaquarta, unam asperæ arteriæ trunci cartilaginem C modo extructam anteriori externâue facie uidendam obiicit. Decimaquinta, eandem cartilaginem posteriori facie proponit, quæ internam asperæ arteriæ amplitudinem spectat.

A, B₃, 4,5 Duo elatiores scutiformis cartilaginis processus.

C, D₃, 4,5 Duo humiliores eiusdem cartilaginis processus.

E, F in 8, in 7 uero duntaxat E. Secundæ cartilaginis sedes, quibus inferioris scutiformis cartilaginis processus coalescūt.

G, H₃, 4,5 Hac sede scutiformis cartilago arctissima breuissimaq; uisitur, subinde lineam ostendens quæ dextram cartilaginis partem à sinistra instar duarum cartilaginum dirimit.

I 6,7 His sedibus secundæ cartilaginis regio spectatur, laryngis internam amplitudinem respiciens. Reliquis autem sedibus, quæ his tribus figuris conspiciuntur, exteriores laryngis regionem seu amplitudinem constituit.

K, L 6,7 Inferior secundæ cartilaginis sedes, perfectum efformans circulum. ac K quidem huius partis anteriorem notat regionem, quæ tactu sub scutiformi cartilagine percipi potest. L uero posteriorem inferioris huius sedis regionem indicat, deorsum processus instar eductam, ac in octaua etiam figura L insignitam.

M 7,8 Linea spinæ modo in posteriori secundæ cartilaginis sede protuberans.

N, O 8 Sinus in posteriori secundæ cartilaginis sede, ad lineæ illius M notatæ latera incisi.

P, Q 6, 7, 8 Duo secundæ cartilaginis tubercula, seu capita, sinus tertiae cartilaginis subeuntia.

R, S 9, 10, 11 Due tertiae cartilaginis partes.

T 9,10, 11 Hæc tertiae cartilaginis regio uacua est, ac duntaxat membraneis ligamentis tunicisq; laryngis occupatur.

V, X 9, 10, 11 Tertiæ cartilaginis sedes, quibus secundæ cartilagini articulatur.

Y, Y 9,10 Tertiæ cartilaginis processus, qui lingulam laryngis efformant.

Z 9,10,11 Tertiæ cartilaginis regio, illi ollarum uasorum ue parti assimilata, qua manus lauaturis aquam affundimus.

a 12,13 Laryngis operculi basis, quæ scutum imitanti laryngis cartilagini continuatur.

b12,13 *Apex, seu in posteriora introrsumq; uersus dorsum maxime procedet laryngis operculi regio.*
Praeter quindecim figuræ modo explicatas, hic comprimit figuræ Capiti uigesimo pri-
mo libri secundi præponendæ, quibus laryngis musculi explicabuntur. inter cæteras autem illas
opportune non minus quam si hic locarentur inspicias, quæ illarum figurarum tres postremæ habe-
buntur, quibus laryngis lingulæ seu rimæ imago, quam fieri potuit accuratissime, delineatur.

ICET sextus liber cordi respirationisq; organis dedicandus, asperæ arteriæ naturæ diffuse pertractabit, in præsentia tamen ipsius cartilagines explicandæ ueniunt, ut omnes, quibus corpus sustinetur, partes, hoc libro absoluamus, ac ne quicquam osseum cartilagineumq; hinc nō expre-
sum, à musculturum enarratione in sequenti libro nos remoretur. In sexto igitur libro docebimus, asperam arteriam à fauibus in thoracis amplitu-
dinem deduci, & multiplici ramorum sobole in pulmones diffundi, ut

Vbi asperæ arteriæ naturæ pertracta-
bitur.

aerem illis reddat, & eundem rursus educat. Neq; solum hanc respirationis instrumentum po-
nemus, uerum etiam principalissimum uocis esse organum attestabimur, exactè ipsius substanciæ naturam sermone tunc pertractatur. Constat enim partim cartilaginibus, partim mem-
braneis uinculis, simplicibusq; membranis seu tunicis, ac demum musculis ipsius capiti pecu-
liaribus. Ac caput quidem hoc asperæ arteriæ (quod laryngem potius quam guttur mihi ap-
pellandum putauerim) primum tribus constituitur cartilaginibus. quarum^b prima maxima
amplissimaq; & anterior est, foris quidem gibba, intus autem sima, scuto quodammodo similis,
non rotundo, sed prælongo, quali ueteres in prælijs usos, & Turcarum aliquot adhuc, in na-
uibus præsertim, uti cernimus. Atq; hanc ob causam dissectionū periti eam *laryngem*, uulgas

PRIMA LA-
ryngis carti-
lago.

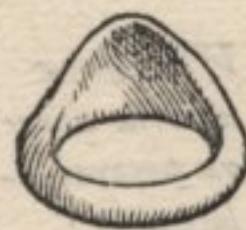
autem scutalem & peltalem appellarunt, ac proinde nos quoque illam scutiformem, aut cartila-
ginem scuto similem in sermonis contextu perpetuo uocabimus: nisi etiam hanc primam car-
tilaginem appellare uisum fuerit. Ista in homine superiori sede amplior quam inferiori conspi-
cit, securus multo quam in bobus & porcis, quibus inferiori sede latior, superiori autem mul-
to strictior est, minusq; in acutum quam hominis larynx, antrorum exporrigitur. Quod ta-
men ad imaginis speciem spectat, hominis cartilago superiori & inferiori sede libi respondet.
Suprà enim^c infraq; ex suis lateribus binos educit processus, utrinq; singulos. ac horum qui-
dem duo superiores procerius inferioribus educti, membraneis uinculis ossis & referentis hu-
milioribus lateribus alligantur. Inferiores autem scutiformis cartilaginis processus, & lateribus

EQUUM

secundæ cartilaginis uersus posteriorem ipsius sedem uniuntur, coalescuntq;. Scutiformis hæc
cartilago uiris quam mulieribus antrorum magis prominet, tactuq; magis exponitur: & sub-
inde gemina, idq; potissimum in uiris obserua. In ipsius enim^d medio, ubi cartilago hominis bre-
uissima est, maximeq; antrorum extuberat, secundum suam longitudinem crebro linea dicitur,
quæ ad amissim à membranulis emundata, duas cartilaginis partes mutuò commissas etiam
ante sectionem fuisse arguit. Atque id sanè hominibus peculiare obtigit. Boum enim cartilago
simplex est, & plurimum ab hominis cartilagine forma uariat: quam sedulo ab architectis spe-
ctari uelim. mirū nanque est, quam boum scutiformis cartilago propugnaculi formæ accedit,
quamq; affabre id speculatoribus in ipsius elatiorei sede (ob priuatos ipsi incisos sinu) accom-
modum sit, & quam aptè bombardarum ictibus retorquendis comparatum. haud securus pro-
fecto, quam si machina quæpiam esset portatilis, quæ duobus processibus suis humilioribus
tanquam duobus palis terræ infigi, ac exercitu præponi possit. Secunda cartilago minor prin-
ma, maiorq; tertia est, ac maxima sui portione in posterioribus laryngis sedibus reponit, qua
cibi^e uia (quam stomachum cum Græcis uocabimus) deorsum à fauibus fertur. Quantum
enim scutiformis cartilago à perfecta circuli figura deficit, hoc ipsa superiori posterioriq; eius
parte supplet. Imo enim ipsius^f sede perfectum conficit circulum, cuius anteriorem partem sub
scutiformis cartilaginis radice, tactu in antica laryngis sede percipimus. Interna huius cartilagi-
nis^g amplitudo exactè leuis est, posterior autem ipsius sedes stomachum spectans, longa extu-
berat^h linea, secundum cartilaginis longitudinem, quasi spinæ modo exorrecta. Hæc duos
huius cartilaginisⁱ sinus dirimit, in quibus duo figuntur^j musculi, recto ductu à secunda car-
tilagine in tertiam inserti. Superior huius cartilaginis sedes, qua posteriorum laryngis regionem
efformat, in duo desinit^k tubercula oblonga, & utrinque singula, quæ tertiae cartilaginis^l sinu-
bus inarticulari mox audies. Secunda autem hæc cartilago primæ ad eum modum committi-
tur, quem suprà exposui, quando humiliores primæ cartilaginis processus ipsi connasci dice-
bam. Ut uero firmior eorum processuum fieret connexus, secunda cartilago inibi, qua proces-
sus ipsi coalescunt, modice extuberat, crassiorq; est, & in hac protuberante parte sinus uisitetur,

SECUNDA
laryngis car-
tilago.

qui

TERTIA la-
ryngis carti-
lago.

qui primae cartilaginis processum ualidissime excipit.¹ Inferior cartilaginis secundæ pars, ubi la-
ryngis posteriora constituit, non nihil tenuis uisit, deorsum magis, quām reliqua ipsius infe-
rioris partis sedes, porrecta. idq; ut² musculi ex remotiori sede initū ducerent, qui recta per car-
tilaginis secundæ longitudinem expansi, tertiae cartilagini inseruntur. Huic cartilagini nullum
nomen ineditū est, ac i cōcirco peculiari nomine nobis Innominata nuncupabitur. Si tamen quis
sedulò eius effigiem inspexerit, atque alicuius rei formæ illam conferre, tandemq; hinc ipsi no-
men indere uoluerit, haud aliud illi conformius adiuueniet, illo Turcarū anulo, quem sagittan-
tes dextro pollici imponunt, ut eius anuli beneficio arcus neruum robustius trahant. Is enim
anulus illa parte, qua pollicis interiora respicit, anteriori secundæ cartilaginis sedi similis uisit:
qua uero externam pollicis sedem tegit, posteriori secundæ cartilaginis regioni utcunque con-
uenit: quemadmodum ex hac anuli effigie, quem margini adhibeo, est cernere. ³ Tertiam la-
ryngis cartilaginem Græci ἀρύταυνω & ἀρύταυδη uocarūt, quod quum integra adhuc est, &
membrana tunica ueas per arteriam intus succingente adhuc obducitur, illi ollarum parti si-
millima sit, qua aquam manus lauaturis affundimus. Illi nanq; ollarū oris sedi aptius congruit,
quām ligneis illis conchis, quibus nautas sentinam exhaustire, ac olitores irrigare hortos con-
spicimus. siquidem & eiusmodi situlis seu uasculis Græci hanc cartilaginem contulisse uiden-
tur, non quidem toti uasi, sed ipsius mucroni. Vt cunque sit, tertiam laryngis cartilaginem uni-
cam simplicemq; omnes dissectionum professores descripte, quum interim membranis suis
liberata, sit gemina: & duabus constituatur cartilagibus, ligamentorum duntaxat beneficio
& laryngem succingentis membranæ, inuicem admodum laxè commissis. Ac harum una
quidem dextro secundæ cartilaginis lateri, altera uero sinistro innititur, sinum lauem & alte
fatis cælatum obtainens, quo secundæ cartilaginis tuberculum excipit. itaq; articulatur, ut ad
internam laryngis amplitudinem, ac rursus extra illam moueri possit, hæcq; cæteris laryngis
cartilagibus maximè mobilis existat. Vtriusque cartilaginis basis ampla est, & anteriori sede
in longum processum finit, in interiora laryngis exorrectum. Superiores uero harum carti-
laginum partes sensim à basi inuicem dehiscētes, ac dein tenuiores mollioresq; & adiposæ red-
ditæ, mutuo uniuntur, & dextræ cartilaginis superior pars sinistram cartilaginis parti coniun-
cta, eam laryngis sedem extruit, quæ illi vasorum parti congruit, qua aquam manibus affun-
di suprà commemorauimus. Atque hæc quidem laryngis sedes adeo mollis flexilisq; est, ut uo-
mentibus in internam laryngis amplitudinem antrorum reclinetur, asperamq; arteriam adeo
exquisitè integrat, ut ne minimum quidem ex uomitu arteriæ ipsi illabatur. Cæterum & si tertia
hæc cartilago gemina sit, duabusq; cartilagibus extruatur, ob id tamen eam duarum carti-
laginum loco non enumerabimus: sed unius tantum aliorum Anatomicorum more nobis ha-
bebitur, tertiaq; nuncupabitur, quò minus illorum placita qui cartilagine numerarūt potius,
quām descripsérunt, plus aequo turbare uidear. His tribus igitur laryngis cartilagibus,

LARYNGIS
operculum.

alia quedam mollis, & substantia tertiae cartilaginis superiori parti prorsus similis, accedit,
quæ laryngis perelegans efficitur operculum, accurate prohibens, ne quid cibi aut potus in la-
ryngem defluat. Enascitur autem hoc laryngis operculum ampla & antrorum curuata basi,
ab interiori scutiformis regione iuxta partem ipsius elatiorem, hinc introrsum procedens,
trianguli imaginem exprimit, cuius basim operculi à scutiformi cartilagine exortus, aut ipsius
cum ea cartilagine cōnexus efformat. Trianguli uero uertex, ea pars est, quæ introrsum ueluti
ad stomachi regionem producit. Corpus hoc quā palatum respicit, gibbum est ac mollius:
quā autē laryngi innititur, cauum simumq; ac multo quām superiori parte durius. In extremo
autem ipsius, quo stomachum spectat, insigniter molle est, pinguiq; obductum membrana li-
gamenti quodammodo naturam refert, quā uero scutiformi cōmittitur cartilagini, etiam multa
abundat adipe, neq; inibi adeo durum atq; in sui medio cernitur. Pleriq; corpus hoc præcipuum

Laryngis lin-
gula, seu rima
et præcipuum
uocis organū.

uocis organum esse putarunt, id temerè γλωττίσαι & ἐπιγλωττίσαι uocitantes: quum tamen hæc
nomina penitus pugnates, diuersasq; prorsus partes, ueteribus illis Anatomos professoribus
significauerint. γλωττίς enim laryngis rimam indicat, quam duo tertiae cartilaginis processus
in media laryngis amplitudine pingui membrana obducti constitunt, & quam præcipuum
uocis organum esse in quinto libro demonstrabimus. Illi nanque eiusmodi rimam γλωττίσαι seu
lingulam uocarūt, ab ea lingularum similitudine, quam ex duabus arundinū laminis inuicem
compactis tibijs accommodari uidemus.¹ Cæterum ἐπιγλωττίς nuncupatur laryngis opercu-
lum, dictæ nuper laryngis lingulæ impositū, & ne quid inter edendum in eam decidat cauens.
Quod uero id nostri seculi medicos lateat, non ipsi tantum in causa sunt, nihil præter autorum
sensa, citra omnem sectionis usum, sectantes: uerum & Celsus etiam hæc perperam (uti sanè
quæ ad Anatomen spectant permulta) intelligens, illud laryngis operculum lingulam appel-
lauit,

^{16,7,8,11}

^{u 6 fi. cap.}

^{21 lib. 2 p.}

^{x tota 9,}

^{10, u fi. c}

^{figuram}

^{ca. 21 li. 21}

^{y 9, 10, 11}

^{fig. R. S.}

^{z 6, 7, 8 fi.}

^{Q. P.}

^{a 10, 11 fi.}

^{v. x.}

^{b 9, 10 fi.}

^{y.}

^{c 9, 10, 11}

^{figur. Z.}

^{d 10, 11 fi.}

^{T.}

^{e 3, 9, 10, 11}

^{fig. cap. ii}

^{lib. 2 L.}

^{f tota 11, 11}

^{fig. C 3, 4,}

^{5, 6, 11 fig.}

^{cap. 21 lib.}

^{2 L.}

^{g 12, 13 fi.}

^{b carina}

^{fig. b.}

^{i 11 fig. cap.}

^{21 lib. 2 c}

^{dein 12, 13}

^{fig. d.}

^{k 9, 10 fi.}

^{Y. Y.}

^{l Confer L}

^{cum c fi. ii}

^{cap. 21 li.}

Iavit, non expendens id Græcis ἐπιγλωσσίᾳ fuisse appellatum, quod illi laryngis rimæ, quam lingulæ fistularum assimilamus, incumbit: aut ignorans aliam in larynge præter operculum il lud, sedem partem ue esse, quam lingulæ conferri possimus, nam operculum hoc etiam humanae linguæ imagini satis accedit. Quinetiā Celsi errore Theodorus Gaza delusus, in Aristotele ἐπιγλωσσίᾳ lingulā uertit, quum interim Aristoteles laryngis intelligat operculū: non autē eam partem, seu sedem, quam ueteres lingulam uocarunt, & quæ principalissimū uocis instrumentum meritò censemur. Ut modo prætereā, quoties apud Galenum, tum Interpretū, tum etiam Græci exemplaris scriptorum uitio, γλωσσὶς pro ἐπιγλωσσί, ac rursus diuerso ordine, legatur. Verum hæc latius suo loco exequar, hīc nanque tantum de laryngis cartilaginibus sermonem instituisse sat fuit, quanto ad muscularum in secundo libro tractationem indigemus. Ac proin de etiam reliquas asperæ arteriæ^m cartilaginiæ, quæ C nostri formæ magna ex parte conueniunt, unà cum omnibus quæ ad asperam arteriam pertinent, in sexto libro prosequar. Nunc autem tempestiuū erit, rationem ac modum subijcere, quo ossa & cartilaginiæ ad disciplinam parentur, aut per Anatomen discantur, ad eam uidelicet methodum, qua semper post partium descriptionem, illarum secandi artificium (prout id suo loco aptius fieri putauero) subijciam.

Lib. 3 de Partibus animalium, cap. 3.

Præcipue in 8. Lib. de V. su part.

Relique cartilagines asperæ arteriæ C similes.

QVO ARTIFICIO HUMANI CORPO ris ossa & cartilaginiæ inspectioni præparentur. Caput XXXIX.

ONS VEVERUNT medici Hippocraticæ arti dignè incumbentes, neque ad solos syrupsos scribendos, hominibusq; imponendum nati, non mediocri labore ossa, quæ ad disciplinam asseruantur, extruere, siue ea in uicem iuncta, siue singula separatim erant inspecturi. Solent enim suspensum, uel alias mortuū cadauer, magna ex parte primū carnibus liberare, & uiscera nullo soluto corporis articulo, exsecare. Postea oblongæ arcæ ita dissectum corpus immitebant, uniuersam arcam calce opplentes, ac nonnihil aquæ dein aspergentes. Deinceps ubi arcam ad hunc modum octiduo obseruant, eam undique angustis foraminibus perforatam, rapido illigabunt fluuio, ut calx unà cum marcescentibus iam carnium reliquijs temporis successu deflueret, ac undique ab ossibus abscederet. Post dies aliquot, exemptum cadauer passim cultrorum beneficio emundabatur, mente adhibita, ne aliquis ossium connexus in eo opere dissolueretur, ligamentaq; ossa colligantia (quorum interuentu hærerent) integra custodirentur, ac demum omnia præter ossium articulos niterent. Emundatum cadauer, eo situ quo id aut sedens, aut erectum, hacq; aut illa forma compositum spectari uolebant, soli exponebatur, ut ligamenta solis æstu resiccata, ossiu articulos in eo positu continerent. Verum hæc præparandi ratio præterquam quod molestæ, sordida, ac difficilis est, nullos ferè ossium ostendit processus, appendices, capita, sinus, & eius generis reliqua in ossibus præcipuo studio spectanda: quod scilicet hæc omnia insigniter nigricantibus ligamentis adhuc obducantur. adeò sanè, ut hic ossium mundandi modus ad doctrinam penè nihil accommodet. Quemadmodum neque ridicula muscularum, tendinum, ligamentorum, neuorum, uenarum & arteriarum uidendi ratio (qua hæctenus medicinæ candidatis nostræ artis professores imposuerunt) quicquam commodi adfert, sed duntaxat studiorum animos cohibet, ne eorum, quæ iam dicebam, organorū demonstrationem à Rabinis illis expetant. Hi nanq; asserebant, illa solum è corporibus in aquarū gurgitibus (si dijs placet) emaciatis, non autem è nuper mortuis discenda esse, quasi uero quicquam eruditione dignum, in corporibus ad eum modum adaptatis, prorsusq; hac ratione corruptis disci possit, & non hæc omnia in homine nuper mortuo melius multo à nobis ostenderentur, quam ipsi iecoris, aut intestinorum, aut cordis superficiem studiosis commonistrare solent: quamuis illam quoq; satis inepte proponebat, interim à cæteris corporis partibus abstinentes. Cæterum quo nam pacto aliæ corporis particulæ sint aggrediendæ, suis locis affatim prosequemur: ossa autem, ut modò subijciā, leui negocio adaptabis, si discendi saltem cupidus, & quod in dissectionum studioso Galenus imprimis requirit, laborum patiens ac industrius fueris. Alicunde itaque natus cadauer, qualecumq; id sit (quamuis tamen morbo emaciatum longe aptius censembris) uas unum carnibus, uisceribus & cuti reponendis, & sanguini admittendo, ad manū esse curabis, unà cum magno grandiq; lebete, cuiusmodi illi sunt quibus lixiuum mulieres igni adhibent. is nanque coquendis ossibus est aptissimus. Huic igitur ossa iniçientur. Præterea & ampla papirus in assere distendetur, ut huic asseri cartilaginiæ nō elixandæ applicari, seriatimq; imponi possint.

Ossium in calce macerando rum, ac dein in flumine emundandorum ratio.

Ossium per coctionem parandi modus. Tum alibi sepius, tum maxime lib. 3 de Administ. dissect.

possint. Mox acutiori cultro orbiculatim per frontem & tempora & occipitum, sectionem tentabis, ad caluariam usque penetrantem. Ad huius deinceps sectionis orbiculum, serra caluariam diuides, parum sollicitus, etiam si cerebrum uities, aut paulo humilius elatius ue caluariam diuidas. quandoquidem nun c duntaxat ossa ac cartilagines intueri seruare & propositum est.

² Dissecta igitur caluaria, cerebrum solis manibus ex ipsa euulsum, uasi iniiciendum est, ac caluariæ pars à reliquo capite adempta, cacabo indetur, liberata tamen prius ab illa uerticis cute. Iam utranque aurem proximè à temporum osse absctam, seorsum in asserem, cui cartilagines adhibentur, collocato, unà cum palpebris & nasi extremo, quod cartilaginibus constat, quæ uicinissime ab illis quibus cōmittuntur ossibus simul cum cute sunt resecandæ. Deinceps maxillam inferiorem à suis cum capitib⁹ ossibus connexu liberabis, ac cartilagines, quas priuatim in ipsius cum capite articulis haberi diximus, cultellulo à ligamentis articulum continentibus dissecabis, eas chartæ illi cui promptè hærebunt seriatim applicans. Quando inferiorem maxillam adimis, & eam obiter cute & lingua (relictis si uoles muscularū plantationibus) liberas, ac tandem in cacabum reijs, cauendū est, ne os v referens aut laryngem corrumpas, sed integrum laryngem cum eo osse, & lingua, & stomachi asperæ & arteriæ portione simul è fauibus auferas, ac asseri illi non aliter emundatā cum auribus imponas. Iam à pectoris ossis mucrone ad pubem usq; sectionē molieris, ad omentum usq; penetrantē, cui deinceps aliam sectionem, quæ transuersim à dextro ilio ad sinistrum pertingat, adiunges, & absque delectu omnia quæ peritonæo cōtinentur, laniorū more euelles, ea uasi iniiciens. Abdominis cutem unà cum musculis obiter ab ossibus dissecabis, & sanguinē spangijs excipiens, eum in uas exprimes. modò à iugulo ad pectoris ossis usque mucronem, adeò profundam duces sectionem, ut illa ad pectoris os penetrante, simul cum cute musculos thoraci instratos, à costarum ossibus, earundemq; cartilaginibus, adimere possis, & simul claviculæ nudæ, carnibusq; liberæ appareant. Quippe hæ acutiori cultello à pectoris osse ueniūt liberandæ, & cartilagines his articulis propriæ (quemadmodum inferioris maxillæ cartilagines aggressus es) accurate sunt adimendæ, & dein chartæ seriatim adhibendæ. Pectoris os unà cum costarum cartilaginibus studiose à costarum ossibus liberabitur, sectionibus acutiori & nō admodum crasso cultro per cartilagines inibi ductis, ubi costarum ossa in has degenerant. Atque id promptè obitur, si modo memoria non exciderit, primæ costæ cartilaginem à pectoris ossis medio magis in latus quam secundæ costæ cartilaginem ferri. Neq; tantum cartilagines pectoris ossi coarctatæ à costis sunt dirimendæ, uerum etiam omnes spuriarum cartilagines, quæ uel intercostalium muscularum interuentu superioribus cartilaginibus hærebunt. Disiunctis hunc in modum cartilaginibus, pectoris os à iugulo attolles, & id uenis & arterijs à iugulo ad illud porrectis & membranis quoque liberabis, quæ thoracis amplitudinem interspiunt. Postremò cartilagines à septo transuerso resecabis, & ipsas simul cum pectoris osse non aliter mundatas, in chartam repones, dein scapulas unà cum claviculis à thorace dissecaturus. Iam longa sectione in altera manu à summo humero per brachium & cubitum ad pollicem usque ducta, scapulam, humerum, cubitum, & extremam manum cute & carnibus enudabis, non admodum anxius, etiam si aliqua tendinum carnisq; portio ossibus adhuc appensa relinquatur. Adeò ut etiam suffecerit, relicta summa manus cute, illam aliquot sectionibus hīc atque illic scindere, quo postea leuiori negocio manus elixerit. Modò clavicularia à summo humero secabitur, mente adhibita, num præter scapulae processum, quem summū humerum appellamus, & clavicularia, inibi aliud tertium os occurrat. Hoc ubi præstiteris, ac peculiarem eius articuli cartilaginem chartæ adhibueris, clavicularia in cacabum cōjicies, scapulamq; ab humero, & deinde humerum à cubiti ossibus separabis: & cubitum cum extrema manu cōnexum seruans, simul omnia in cacabum quoque locabis. Prius quam tamen scapula cacabo indetur, opportunè feceris, si cartilaginem scapulae sinum, quo humeri caput excipitur, aliquando augmentem, à scapula diremeris, chartæq; cum cæteris cartilagibus applicueris. Atque id similiter in alterius lateris manu est præstandum, ac illico ad thoracem denuò accedendum, ex quo primū pulmones cum corde & septo transuerso execabis: & priusquam cor in uas coniicias, cordis basim per transuersum à reliquo cordis corpore diuides: & deinde basim rursus à uasis, quæ ab ipsa prodeunt, sic auferes, ut ita uenae arterialis & magnæ arteriæ orificia illæsa habeas, ac postmodum (si uisum fuerit) in cartilaginum numero illa seruaturus, chartæ applies. Vbi igitur reliqua quæ in thorace inueniuntur, in uas reieceris, cadauer in pronum uertes, & utcunq; licebit, ceruicem reliquumq; dorsum, unà cum tota thoracis amplitudine carnibus emundabis, studiose cauens ne costam aliquam (ut pote fragilem) rumpas: aut nimirum uicinè carnem dissecas, processum aliquem uities. Atque id adhuc magis caendum est, quum iam singulas costas seorsum à uertebris thoracis liberaturus es. Etenim resupi-

Ita diuides,
ut septima
fig. cap. 64
sexta fi libe-
rata cerni-
tur. Verum
non est ut in
bi modo in
osib. cari-
laginibus,
probè inslu-
tuto, hoc
Capite ali-
quid admoti-
tem.

resupinato cadauere, cultello acutiore costæ capitulū, à uertebræ corporis sinu uenit separandum, & deinde ligamentis sensim diuisis, à transuersis quoq; uertebrarum processibus costæ sunt adimendæ, obiterq; emundatae in cacabum mittendæ. Crura ad eum modum, quo manus aggressus es, attrectabis, femur uniuersum carnibus emundans, mox & tibiā, & pedem uniuersum. Quū tamen genu nudas, ex tendinibus anteriorē genu sedem occupantibus, patellam execabis, & in cacabum nō secus ac femur cōjicies ilico, atq; id à coxēdīcis ossē tibiaq; liberaueris, & cartilagines resecueris, quæ tibiæ ossis sinus femoris capita excipientes augent. quippe & illas non inopportunè chartæ agglutinabis, ac deinceps tibiæ os, unà cum fibula & pede, cacabo indes. Id ubi in utroque crure præstitum erit, & ossa sacri ossis lateribus coarctata aliquantulum repurgata fuerint, cartilaginea ligamenta uertebrarum corpora intercedentia adamussum ueniunt execanda, & chartæ seriatim accommodanda. Ligamentis igitur, quæ uertebrarū corporibus in superficie obducuntur, acutiori cultro ademptis, inter ossis sacri summum & cartilagineum ligamentum, os sacrum ac insimam lumborū uertebram interueniens, sectionem tentabis, quæ ligamentum id, seu cartilaginem, ut Galeno uisum fuit, ab ossē sacro diuidat. Rursus inter insimæ lumborum uertebræ corpus, & elatiorem dīctæ nuper cartilaginis regionem, eandem duces sectionem, hacq; ratione integrum auferes cartilaginem. quam ubi chartæ imposueris, sequentes tantisper excides, dum ad secundam usque ceruices uertebram deuentum erit. Quū itaque uiginti tres cartilagines ligamenta ue cartilaginea ad hunc modum chartæ applicaueris, dorsum in tres quatuor ue partes caute & leniter disiungendum uenit, ne impetu id tentans, casu aliquem uertebræ processum confringas. Quare etiam cauendum est, ne primam uertebram à capite negligentius liberare studeas. Licebit enim cum capite ceruicis uertebras cacabo imponere, ut & thoracis uertebras cum lumborum uertebris, modò illas à sacro osse prius disiunxeris. Os sacrum autem, unà cum ossibus ipsi commissis (quæ ilium, coxēdīcis & pubis ossa constituunt) nihil prohibet cacabo indere, quum scilicet ilium ossa ad huc cruda à sacro difficulter & arduè separētur, & pubis ossium cartilago etiam tunc uitietur: quam aliàs integrā asseruabis, si pubis ossa non dirempta cacabo inieceris. Ossibus adhunc modum cacabo immis̄is, aqua is uniuersus implebitur, ut ossibus altè in aquam subsidentibus, nulla ossis pars emineat. Hoc enim imprimito toto coctionis tempore obseruandum est, ne os aliquod aqua non tegatur, multoq; magis, ne id ex cacabo prominens fumum excipiat, cuius etiam occasione grandem cacabum esse conuenit. Vniuersæ coctioni nullum peculiare adhibetur artificium, sed, ut in cæteris elixationibus, spuma sedulò auferenda est, quo ius clarus reddas, ipsaq; ossa minus sordida extrahas. Pari etiam ratione pinguedo omnis (quæ plurima supernatare solet) est haurienda, ac in uas aliquod uel uulgi nomine reponēda, quod illi in obliterandis cicatricibus, & neruis tendinibusq; producendis multum tribuit. Coctioni nullum tempus præfinitur, quum id ex ætatum ratione plurimum uariet. Duabus enim aut tribus horis plusquam satis sit, puerorum ossa coquuntur præcipue, quum in illis studendum sit, ne inter mundandum ossa, appendices decidunt: quarum coalitus in prouectioris ætatis hominibus uix unquam, quantumuis coxeris, dissoluitur. Is itaque coctionis scopus est, ut ossa cultorum beneficio, uti inter edendum fit, apte mundari queant, ut autem id facias opportunius, per detentim nonnulla ossa inter elixandum forpice eximes, eaq; solus purgabis: nisi fortasse studiosus adsit sodalis, qui unà manus operi adhībeat. Summoperè enim cauendum est, ne imperitor aliquis ossium supercilia, processus, capita & sinus radendo uitiet, aut alicunde cartilaginem lauem, & crustæ modo ossibus obducta imprudens auferat. hæc nanq; quum carnem, ligamenta, tendines & membranas ossa ambientes adimis, præcipue seruanda uenit. Neq; uero officium id hac duntaxat ratione inepto alicui, & Anatomes parum studio minus cōmiti uelim, uerū ut, quum unumquodq; os priuatim purgas, sinus ipsius & capita, & potissimum ligamentorum naturam, & tendinum insertionem, muscularumq; exortum accurate contempleris. Non enim facile dixerim, quantum cognitionis partium eo opere tibi paratus sis. Quando igitur hunc in modum seriatim ossa ex bulliente iure extrahis, ac mundata terræ, aut sportulæ alicui imponis, non admodum anxiè expendito, quod nam os prius tibi occurrat. Summam tamen manum cum cubiti ossibus extrahens sedulò obseruabis, ne violentius brachiale à cubiti ossibus seiungas, sed cultro articuli ligamenta sensim diuidens, brachiale à cubiti ossibus accurate liberes. Idem facito in postbrachialis ossium à brachiali separatione. Id enim caueri uelim, ne brachialis ossa inuicem dirimas, unde etiā ilico atque id integrum à cubito, & pollicis primo osse, & postbrachiali disiunxeris, obiter duntaxat tendines ligamentaq; ipsi obnata diuelles, id studens, ne ossa in interna externaque ipsorum superficie penitus ligamentis emundentur, ut ligamentorum beneficio brachialis ossa inuicem hæreāt. Brachiali enim ita igni

O adhi-

adhibito ligamenta sensim resiccata, ipsius ossa firmiter continent, leuioriꝝ negocio in ossum connexu brachiale, cubiti & postbrachialis ossibus cōmittitur: nisi forte in iungēdis ossibus peritior, brachialis ossa mutuò dirimere, ac ligamētis emūdare, postmodumꝝ æneis filis inuicem committere audeas, aut etiā disiuncta asseruare uelis. Mox ubi brachiale in eum modum igni apposueris, chartam assumes, cui postbrachialis & digitorum ossa, non prætermissis sesaminiſ ossibus, exacte emundata imponas: quo minus hæc illi chartæ inuoluta, neque alterius manus ossibus confusa, in committendis ossibus negocium augeant. Conduxerit igitur, manuum perduimꝝ ossa separatim in quatuor chartas recludere. Priusquam tamen huius illius ue manus, aut pedis ossa chartæ implicas, antea semper indagandum est, num aliquid os nō mundatum supersit, ne quum putamina & ius abiſciendum curas, unà aliquot ossa oscitāter simul auferenda porrigas. et si forte unguem asseruare uisum sit, illum dum pedis manuumꝝ digitorū ossa expurgas, aquelles. Nō minus enim humanos ungues, quam auium & quadrupedum ungues, à pedibus calenti aquæ impositis, elixatione recedere conspicimus. Porrò quum ulnam & radium emundas, cartilago non negligetur, quæ à radio profecta, magna ex parte ulnam à brachiali dirimit. Hæc nanꝝ ab ulna liberabitur, ut radio adhuc connata, in ossum connexu, rurus ulnam & brachiale intercedat. Quinetiam quando caput purgas, accuratissimè caueto, ne membranam, quæ auditus organi foramen succingit euellens, ossicula illa negligenter eximas, quæ eius organi constructionem subintran. quippe illa stylo quopiam in foramen missa, sunt studioſe euellenda, & pariter excutiēda. Hæc ossicula ad reliquā ossum colligationem, aliquò recondes, & uertebras omniū postremo ē iure eximes, quemadmodū & sacrum os: nisi forte post aliquam elixationem, coccyx os à sacro liberare lubeat, quod scilicet huius ossicula, ob cartilaginea ligamenta, quæ ipsa connectunt, si diutius coquantur, ab inuicē seiuungi soleant. Si tamen coccygis ossis præscindendi gratia, os sacrū exemeris, id denuò cacabo est immittendum, coccyxꝝ os priuatim in chartam reponendum, aut in sportulam coniiciendum, in quam minuta locabis ossicula: cuiusmodi dentes sunt, si forte ipsorum aliquis exciderit, aut aliqua ossis portio oscitanter effracta fuerit. Verū ut pubis ossum cartilagineum serues, priusquam ilium ossa à sacro liberas, pubis ossa anteriori posterioriꝝ sede leuiter sunt emundanda, ac dein inuicem solis manibus seiuengenda, ut ipsa intercedens cartilago ab altero osse abscedat, unicꝝ dunataxat commissa maneat, leui negocio postmodū in ossum connexu, cum altero pubis osse iungenda. Ossa hac ratione purgata denuò numerabis, non quidem manuum & pedū ossa, quæ iam seorsum chartis prius inuoluisti, uerum recensēbis caluariæ partem, quam serra à reliquo capite ademisti: in qua considerabis, num portiunculæ temporum ossium, quæ instar squamæ uerticis ossibus applicantur, atque serra à cætera temporum portione auferri solent, ex elixatione deciderint, ne forte illas cum ossium spolijs aut iure rei cienda cures. Solent enim facile à uerticis ossibus decidere, si casu serræ sectio multum supra aurem ducta fuerit. Deinde num dens aliquis ex superiori inferiori ue maxilla exciderit, perpendes, & uigintiquatuor uertebras totidemꝝ costas enumerabis, duas clauiculas, duas scapulas, duos humeros, duas ulnas, & radios duos, sacrum os, à quo iam antea coccyx os ademptū est; duo grandia ossa sacri ossis lateribus nixa, femora duo, tibię ossa duo, & fibulas duas, item patellas similiter duas. Atque ubi omnia enumeraueris, magnopere cōduxerit, ossa denuò mundæ & bullienti aquæ indere, ac mox exempta seorsum aspero rudiꝝ linteo abstergere, & si quæ ligamentorū, aut membranarum, aut muscularum insertionis exortus ue sint reliquiæ, eas defricare abstergereꝝ cōuenit, studio interi im adhibito, ne lubrica, & crustæ modo ossibus adhibita cartilago simul auferatur. Interea uerò dum hæc in orbem igni apposita leuiter desiccātur, aurium cartilaginiæ cute detegentur, chartæ cum reliquis cartilaginibus applicandæ. Idem quoq; in palpebrarum & narium cartilaginibus moliendum est, ac deinceps acutis cultellis os v referens, à musculis ipsi cōmissis, quam licebit exactissimè crudum emūdabis. Purgato illo osse, laryngis cartilaginiæ similiter crudas accurate carnibus membranisꝝ liberabis, simul cum una atq; altera asperæ arteriæ truci cartilagine, C imaginē cōparat. Iam pectoris os, ipsiꝝ cōnexas cartilaginiæ sedulo emundabis, quod eo minus prompte perfeceris, quo id pluribus obducitur membranis, pingueꝝ est, & interim coquendum neutiquam uenit, uixꝝ calente aqua aspergendū. Quum uero cartilaginiæ carne spolias, cauendum est, ne membranam cartilaginibus proximè obductam, illiꝝ correspondem auferas, quæ quod os ambit, *περιόστη* Græcis uocatur. Quippe hac membrana à cartilaginibus discerpta, illæ infirmiūs pectoris ossi cōmittuntur, & cōtractæ breues intortæꝝ euadūt. Et quo minus cartilaginiæ hæ contrahantur, pectoris os ad ignem non est exiccandum, sed ali cubi tantisper, dum ossa nectere proposueris, in loco non nimis humido reponendum, ne rurus cartilaginiæ plus æquo flaccescat, ac poste a deformem thoracis ossium fabricam cōstituant.

Quan-

Quandoquidem nihil prorsus est, quod & quæ elegantem sceleti struem uitiat, atq; pectoris os cum cartilaginibus, si modo illæ negligentius obseruentur, & non iam compactis ossibus potius, quam antea, exiccarí permittatur. Reliquas autē cartilaginiæ chartæ adhibitas, licet igni non nihil admouere, at ita, ne nímium conuellantur: quum satius sit, & has quoq; post compactionem siccari. Iam integrū tibi est ossa & cartilaginiæ ad eum quem mox dicam modum contexere, aut dissoluta afferuare: quod longè etiam præstiterit, si modò aut cōnexis, aut dissolutis carendum esset. Ossa namq; disiuncta, & in oblongam arcam seriatim posita, quo quis tempore seorsum conspici, ac omnia quæ ad ossium cognitionem spectat, edocere possunt. quæ autem erecta cōmissaç; sunt, sinus, capitaç; ossium non admodum accurate cōmonstrant, sed ut uerè dicam, ad ostentationem potius quam ad disciplinam conducunt. Quanquam rursus ad disciplinam illa ossa accommodatissima sunt, quæ subducuntur ex Italicis monumentis, penus modo (ut hīc ferè omnia) extructis, & sub impluvio aliquo, aut alioquin aéri ita expositis, ut hæc pluviale aquā quandoq; excipiāt. Præter id nanq; quod monumēta eiusmodi humida sunt, etiam aqua subinde accedit, cuius beneficio omnia quæ ossibus adnascuntur promptissime marcescunt, adeò ut illa ossa post aliquot annos exempta, & obiter abluta, sint integerrima, nihilq; modo in ossibus spectandum commonstrent, si in arcam seriatim citra connexum reponātur. ad coniungendum enim prorsus sunt inutilia, cùm propter egregiam duritiem, tum propter deperditas costarū totiusq; corporis cartilaginiæ, quæ si forte reperiūtur, ob putredinem sunt friabiles, & undiq; ab ossibus liberae. Rursus ad hunc usum sunt inutilia, quæ ē terra apud alias nationes effodiuntur, & cumulatim in coemiterijs afferuātur. Præter hoc enim, quod illa carie ob terræ siccitatē afficiūtur, omnia eiusdem hominis ossa nunquam uelut in dictis nuper monumentis reperies, uel Parisijs etiam in Innocentū coemiterio. Vbi, si modò alibi, quamplures ossium quæ ē terra sodiūt, habes aceruos: qui mihi quando primum ossa cum M A T T H A E O T E R M I N O, in omnibus medicinæ partibus insigni medico, & dum uiuā mihi colendo studiorū sodali doctissimo discerem, adeò nobis uberem suppeditarūt copiam, ut longo indefessoq; spectandi usuedocti, etiam obuinctis oculis cum sodalibus interdum deponere ausi fuerimus, unius mediæ hore spacio nullum os ex tot aceruis porrigi posse, quod, cuiusmodi esset, tactu non diiudicaremus. atque id eo nobis faciendum erat studiosius, quo discendi cūpidi, magis præceptorū opera, in hac medicinæ parte destituebamur. Porrò quod ad coctorum ossium connexum erectionemq; attinet, ea mox post emundationem (ne nímium indurescant) committenda sunt. nam statim à coctione, ossa solis subulis, quibus suppinguntur calcei, citra negotiū perforantur, æneisq; filiis mutuò alligantur: quod quisque prout manum nactus est industriā, & ea quæ hactenus toto libro descripsimus, minus obaudiuerit, suo marte perficit. Ac primū quidē aliquot paratis subulis, æneo filo partim crassiore, partim tenuiore, filum igni indetur, quo postmodū magis sequax, & quantumuis uarie intortum, minus rumpatur. His addentur duæ tenaculae, seu forcipes: unus quidem quo filum intorquebitur, alter autem quo intortum iam absocabitur. Auspicaberis autē ossium colligationem à pedibus, ac primum calcitatum iunges, & deinde cubiforme os calcii, & cymbā referēs talo, & tria interiora tarſi ossa cymbam referenti, deinde his cōmittes pedij ossa, hisq; seriatim digitorū ossa, cum ossiculis se famo cōparatis. quæ ideo cautius & tenuiori subula perforabis, quo duriora solidioraç; sunt, & ex subulae impetu prōptius diuisa dissiliunt. Vbi utruncq; pedem iunxeris, tibiæ ossis tuber, quod sinus femoris capita excipiētes dirimit, cultro aliquo oblongo, sed arcto perforandū est, quod excipiendo duriori baculo sufficiat, qui femori etiam intrusus clavi ritu ita tibiam femori committat, uti afferes absq; glutine necē cernimus. Estenim in femoris inferiori sede aliud foramen moliendum, illi ē directo consistens, quod in tibia fieri uolebam, ut idem baculus & femori & tibiæ indatur, huiusq; ope articulus genu inflexus maneat. Præter hunc baculum tamen, femur tibiæ ossi utrinque crassiori filo committendum est, non prætermis̄is cartilaginibus tibiæ ossis sinus augentibus. quæ quum hæc ossa iungentur simul cum illis constricta, in articulo genu seruabuntur. Mox fibula tibiæ ossi suprà infraç; alligabitur, & patella simul femori ac tibiæ firmabitur. Hoc ubi in utroque crure præstitum erit, sacri ossis lateribus ilium ossa crassiori filo sunt necētenda, ac deinde pubis ossa interueniente etiam illorum cartilagine iungenda. Iam ad manum erit orbicularis asser, in quem ossa erigentur. conuenit autem huius afferis orbem tantum esse, ut pedes illi eo situ, quo ossa erigenda ducis, aptè firmari queant. Huius afferis medio foramen in hoc paratur, ut quum ossa in erectam arcam recondes, inferior arcæ fundus axem habeat: quæ foramina illi indita, orbem conuolui sinat. Præter hoc foramen, aliud iuxta orbis circumferentiam aptabitur, in quo lignum firmari queat, quod instar teli, aut hastæ, aut falcis (ut cunque uisum erit) paratum, sceleti manus suffulciat. Extructo

Quæ ossa ad
disciplinam
utilissima.

Emundata ossa
quonodo iun-
genda.

Huiusmodi
instrumenta
ferè se-
riatim pro-
ponit tabu-
la cap. 7 lib.
1 ad. chara.
S, T, V, X,
Y.

in hunc modum orbi pedes impones, & astantis alicuius ope super pedes reliqua crurum ossa inniti curabis, ac deinde femorum capita in coxendicum ossium acetabulis indes, ut recte filo aut uirgula interuallū metiaris, quod ab orbe ad humiliorē sedem foraminis pertinet, in sacro ossē dorsalis medullā gratia incisi. Hoc etenim interuallū edocebit, qua mensura ferrū fabricandum sit, quod orbi affixum, & ossis sacri reliquarumq; uertebrarū foramini dorsalem medullam transmittenti inditum, uniuersa ossa pulchrē sustinebit. Ferrū namq; ita aptandum est, ut ualidē orbis medio clavis affigatur, & ab orbe ad infimam usq; nuper dicti foraminis sedem, teres aut quadratum sit, ab illa autem sede sursum latius quam crassius esse conuenit, ut postmodum ad dorsi inflexum obliquari queat, uertebræq; ipsi ita adaptentur, ut immotæ ad id neutrum circunuertantur. Atq; ideo ferrum inibi primum tenuius fiet, ubi sacrum os ne deorsum subsideat, suffulciendum uenit. Nisi enim hoc os firmetur, sustineaturq; unā cum ipso reliquæ uertebræ sensim descendedent, temporisq; successu sceleti crura turpiter obliquabūtur. Accurate igitur ab orbe ad sacri ossis foraminis infimā sedem, longitudo metienda uenit. De reliqua autem ferri longitudine non adeò curandum est, quum hæc si forte longior sit, post ossium cōpactionem facile præscindatur. Et etiā si ossa arcæ imponenda duxeris, magnopere iuuerit ferrum plus minus duabus palmis lōgius quam uniuersum sit skeleton, fieri, ut ipsius portio extra ueticem eminens, superioris arcæ fundi foramini possit indi, in ipsoq; conuolui. Ferro itaq; orbi perpendiculatim affixo, acutiori cultello ossis sacri foramen dorsalis medullā nomine incisum, sensim ita exculpes, ut ferrum ipsi commodè intrudi possit. Nam quum hoc foramen natura arteius sit, & insigniter obliquū, nequaquam ferrum admittit, nisi quemadmodū iam diximus, sic augeatur, ut à ferrī mucrone os sacrum ad eam usq; ferri sedem protrudere ualeas, quam nō amplius teretem, quadratam ue faciendam innuimus. & si casu hæc sedes os sacrum minus apte suffulitura uidebitur, operæ premium erit eam ferri sedem lima exasperare, ac dein nodum illi ex æneo filo obuoluere, quios sacrum cōmode sustineat. Os sacro in hunc modum suffulto, crassiori filo femoris capita coxendicum acetabulis innectes, diligenter perpendens quantum hæc aut extrorsum aut introrsum intorqueas, ne forte crura turpiter intorta committas, aut patellæ, interiora potius crurum, quam anteriora respiciat. quod sanè futurū est, nisi ad amissim capita suis sinibus iunxeris. Ut cunq; tamen feceris, in hoc connexu filum prorsus intorquendū non est, priusquam pedes orbi & tibijs eo situ comiseris, qui tibi apparebit elegantior. Hunc à baculi, quo manus stabilientur forma, potissimum petes: alium quippe situm messoria falx, alium telum, & alium rursus hasta, aut Neptuni tridens, aut aliud quodvis instrumentū expectit. Modò uertebræ omnes seriatim accommodandæ sunt, quo cuiusq; situm ordinemq; inuentu non arduum obserues. hunc namq; uertebrarū forma, & articulationis ratio promptè ostendunt. Quum primum itaq; ordinatum omnes in mēsam reposueris, quinq; lumborū uertebras inuicem duobus nexibus cōmittes, qui in corporum lateribus facti, unā cartilagineū ligamentum contineant, quod uertebrarum corpora interuenire dictum est. atq; huiusmodi ligamenta seriatim à charta cui illa applicasti, sunt assumenda, eo semper relicto, quod eas intercedit uertebras, quas inuicē non alligas. quemadmodum in præsentia est ligamentū seu cartilago, sacrum os & infimam lumborum intercedens uertebrā, idq; quod supremam lumborum & infimam thoracis uertebras interuenit. Iunctis enim lumborū uertebris, sex inferiores thoracis inuicē, & postmodum sex superiores unā cum ceruicis humiliori cōnectentur. Reliquæ enim ceruicis mutuo nō sunt colligandæ, sed eas interueniēs cartilago corpori inferioris uertebræ duntaxat est glutināda. quandoquidem ceruicis uertebræ etiam non nexæ, sed ferro tantū inditæ, suā seruant sedem: neq; thoracis uertebrarū modo immotæ, postmodum costas sustinere debet. Illico igitur atq; uertebras ad eam, quam præcepi rationem, priusq; ferrum illis trajectiatur cōmiseris, lumborum uertebras ita cōnexas ferro impones, idq; sedulo ad eorum situm inflexum ue obliquabis, ac infimā uertebrā unā cum sacro osse ita cōmittes, ut iam prius lumborū uertebræ mutuò inuixisti. Mox his inferiores thoracis adiunges, perpetuò quam licebit accuratissimè ferrū, uti necessum erit, complicans, & infimam thoracis uertebram supremæ lumborū adnectens. His pari modo superiores thoracis uertebræ addentur, & harum infima supremæ earum quæ iam ferro appositæ fuerāt, alligata, latiusculum & longum nigroq; colore intinctum adaptabis baculum, qui posteriori ferri parti appositus, quam licebit demissè inter ferrum & uertebras intrudetur, ut huius baculi beneficio uertebræ ad ferrū firmius contineantur, neq; ullā ratione uersatiles sint, ne postmodum uniuersus thorax in hoc illud' ue latus turpiter conuolui queat. Ut autē caluaria ferro applicetur, necessum est uerticē foramine quodam perforari, ad amissim ferri amplitudini & crassiciei correspondente, ne quando ipsi ferrum traiceris, caluaria quauis occasione quoquouersum circumuertatur, prout enim faciem anteriora exacte aut latera spe-
ctare

Etare uolueris, foramen id aut transuersim, aut obliquè insculpere cultro quoipam oportet. quemadmodū & illic ubi caluaria denuo perforanda est, ut ligulis ea sectio quam serra in caluaria molitus es, cōmittatur, & quū uisum fuerit, caluaria à ferro adempta, rursus dissolui queat. summopere nanq̄ cōducit, internā caluariæ amplitudinē qua cerebrū cōtinetur intueri. quod ut fiat, utraq̄ caluariæ pars tribus foraminibus sibi mutuò correspondentibus cudenti ferro, aut cultri mucrone est perforanda. ac unum quidē foramen opportunè in occipitio perficitur, & utrinq̄ in temporibus unum. At inferiorem maxillā æneo filo cum superiori cōmittes, nexus suis capitibus in sinus superioris maxillæ facto. Verum quū hic cōnexus nō adeò firmus sit, ut accurate dentes mutuò applicet, sed inferior maxilla dependeat, elegās q̄ sit, hanc superiori modo iungi, modò disiungi, præter dictū nexus, maxillæ inferioris acuti processus etiā perforandi sunt, & funiculus ipsis illigandus, qui subiugalibus trajectus ossibus & uertici incumbens, nunc uersus frontem, nunc uersus occipitium tendi possit, dentesq̄ ita collidi queant. Vt cunq̄ uerò sit, potissima ferri cura esse debet, ne illud ineptè nunc in posteriora nunc in priora obliquantum, corpus indecorè erigat. quò minus autē id fiat, magnopere conduixerit dorsi ductum cognouisse. Porrò nunc tempestiuū erit costas uertebris & suis cartilaginibus alligare, quod sanè ut ad amuissim & sedulò facias, primum omnes dextras costas à sinistris discernes, coniectura uel à sinu sumpta, quo uena, neruus & arteria costis exporrigitur. dein à superiori costarum sede, que latior spissiorq̄ inferiori occurrit. Deinceps in hunc ferè modū ((( ))) costas mensæ seriatim impones, ut dextræ sinistris respondeant curans. Promptū enim erit singulas suis sedibus ponere, si ea modò memoriae non exciderint, quæ ad internoscendas costas suprà cōmemorauimus. Ex hac costarū serie primā utriusq̄ lateris costam suę cartilagini ad pectoris os adnectes, & deinde sodali pectoris os cum suis cartilaginibus in sua sede tenendū porriges, ac deinceps primas costas primæ thoracis uertebræ trāsuersis processibus alligabis. Insuper secundas costas suæ cōmittes uertebræ, & postmodū ipsarū cartilaginibus, atq̄ ita seriatim omnes: obseruās interim, ut illas costas toto interuallo prorsus dehiscere sinas, que ante sectionem cartilaginibus inuicem diremptæ fuerāt. Nunc humeros spissiori filo scapulis nectes, & deinde tenuiori filo clauiculas summis humeris, mox scapulas costis, & clauiculas pectoris ossi. Quum tamen humeros scapulis aduincies, expendendū est, quo nam situ manus collocādas duxeris. Hic enim multū refert, quomodo scapulæ sinuī caput humeri cōmittatur. in quo etiā connexu cartilago neutiquam prætereunda est, cuius auxilio scapulæ sinu interdū adaugetur, atq̄ ita etiā cartilagines maxillarū & clauicularū articulis peculiares nō neglectæ suis articulis nectentur. Cæterū cubiti ossa humero uinciēda nō sunt, priusquam extrema manus tota fuerit nexa. radius itaq̄ suprà infraq̄ ulnae est colligādus. deinde si brachialis ossa disiuncta, suisq̄ ligamentis libera sunt, ea inuicem sunt cōmittenda, aliàs autē suorum ligamentorū interuentu abunde continētur. Inferiori ipsorū sedi primum pollicis os, & quatuor postbrachialis ossa, ac deinde his digitorū ossa, unā cum sesamini ossiculis adnectes. Postremo autē brachiale radio iunges, & deinde ulnam humero. Atq̄ ubi id in utraq̄ manu præstitū erit, summas manus baculo illi alligabis, quem ualidè orbi infixū instar falcis, aut aliter extruendū dixi. Erectis nunc ossibus, & ex osse v referenti, & auditus organi ossiculis, ac asperæ arteriæ, auriumq̄ & palpebrarū cartilaginibus, & ungue cordisq̄ cartilaginibus, monile licebit configere, his omnibus catenulae, aut exiccato cruris aut manus neruo adnexit. Hinc liquet, quām leui negocio humani corporis ossa, oppido quām medico exoptāda, parari queant: quo in opere nihil ipso cōnexu, non aggredienti, difficilius uidebitur. qui tamen mihi primum experienti satis pulchrè succedit, exemplo ab illis sumpto, quos effractas scutellas & lapideos cacabos cōpingere interdū uideram. Coctionis autem rationē, emolliēdi in medicina uis docuerat: Lutetia nanq̄ ob bellum tumultus Louaniū reuersus, atq̄ unā cum G E M M A P H R Y S I O, æquè celebri Medico ac paucissimis conferendo Mathematico, ossium uidendorū nomine ad eum locū quo magna studiosorum cōmoditate omnes ultimo affecti supplicio in publica uia rusticis proponi solent, obambulās, in eiusmodi incidiassiccatū cadauer, quale latronis erat, quod Galenus se spectasse commemorat. Vt enim hoc aues carne liberarāt, ita sanè illud quoq̄ ipsis emundasse coniūcio, quia homo ille ante annū stramine duntaxat obustus, & quasi tostus, paloq̄ alligatus, ita suauē escam auibus exhibuerat, ut nuda undiq̄ essent ossa, eaq̄ solis ligamentis hærerēt, musculorum exortibus & insertionibus duntaxat afferuatis. quod in suspensis nunquam usu uenit, quum præter oculos (& si uulgas aliter arbitretur) uolucres nihil ob cutis crassitiem dilaniēt. ac proinde integra in his cute, ossa intus carie afficiuntur, prorsusq̄ ad disciplinam sunt inutilia. Afficatum itaq̄ & nulla ex parte humidum fordidum ue corpus intuens, haudquaq̄ insperatam ac subinde expetitā mihi occasiō prætermisi, quinimò Gemmæ beneficio palum cōscendens,

*Lib. I. de Ad.
minist. diffect.*

femur à coxendicis osse diuulsi. trahentiq; mihi, unà cum brachijs ac manibus, scapulæ quoq; subsecute sunt, deerat tamen alterius manus dígit, & patella utraq; unà cum pede altero. Quū itaq; crura & brachia (relicto cū totius corporis trunco, capite) clam repetitis uicibus domum detulisse, ut thoracē qui catena alte firmabatur nanciserer, extra ciuitatē me uesperi excludi passus sum: tantoq; obtinendorum ossium desiderio & studio ardebam, ut media nocte in illa corporum multitudine quod expetebā diuellere nō horruerim, haud mediocri labore ac indu stria, sine arbitris, palum cōscendens. Verū detrac̄ta ossa procul illinc deferēs, in secretiori loco condidi, frustatimq; altera die per aliā ciuitatis portā domū detuli. Porrò quū ligamenta rescindere coepisse, nihil ob egregiā eorum duriciē promoui, ac illa feruēte aqua emollire coactus sum: utq; uoti compos redderer, omnia ossa tandem tacite ita coxi, illisq; emūdatis illud sceletron extruxi, quod Louaniā apud longe amicissimum mihi G I S B E R T V M C A R B O N E M, insignē ac uario disciplinarū genere instructū medicū, meumq; à puerō studiorū commilitonē asseruatur. Atq; id sceletron adeò præproperè paraui, & manū ac pedem, duasq; patellas nō minori labore & industria aliunde conquisiui, ut omnibus persuaserim id me Lutetia aduexisse, quo omnē subreptorū ossium suspicionē delerem. quamuis eius urbis Praetor postmodū adeò medicinæ candidatorū studijs fuit, ut quodus corpus à se impetrari gauderet: ac ipse nō uulgariter Anatomes cognitione afficeretur, mihiq; illic Anatomen administranti sedulò astaret. Quum igitur primum tentantibus nobis adeò promptè negotiū successerit, quid nunc futurū existimandum, postquam cōponendi quoq; rationem alijs descripsimus: & præter subiungendas nunc tabulas, in plurimis Academijs, uel nostra opera, sceletra uisuntur: Verū non hominis solum ossa, sed, uel Galeni nomine, simiæ & canum, ac Aristotelis etiam gratia auium pisciumq; & reptilium inuicem connexa, aut saltē disiuncta apud medicinæ & naturalis philosophiæ studiosum esse oporteret. Nisi forte hanc philosophiæ partē ad nos nihil pertinere arbitremur, satisq; esse nobis persuadeamus, si nostris syrups, citra Anatomen imponere morta libus, & loculos opplere possimus.

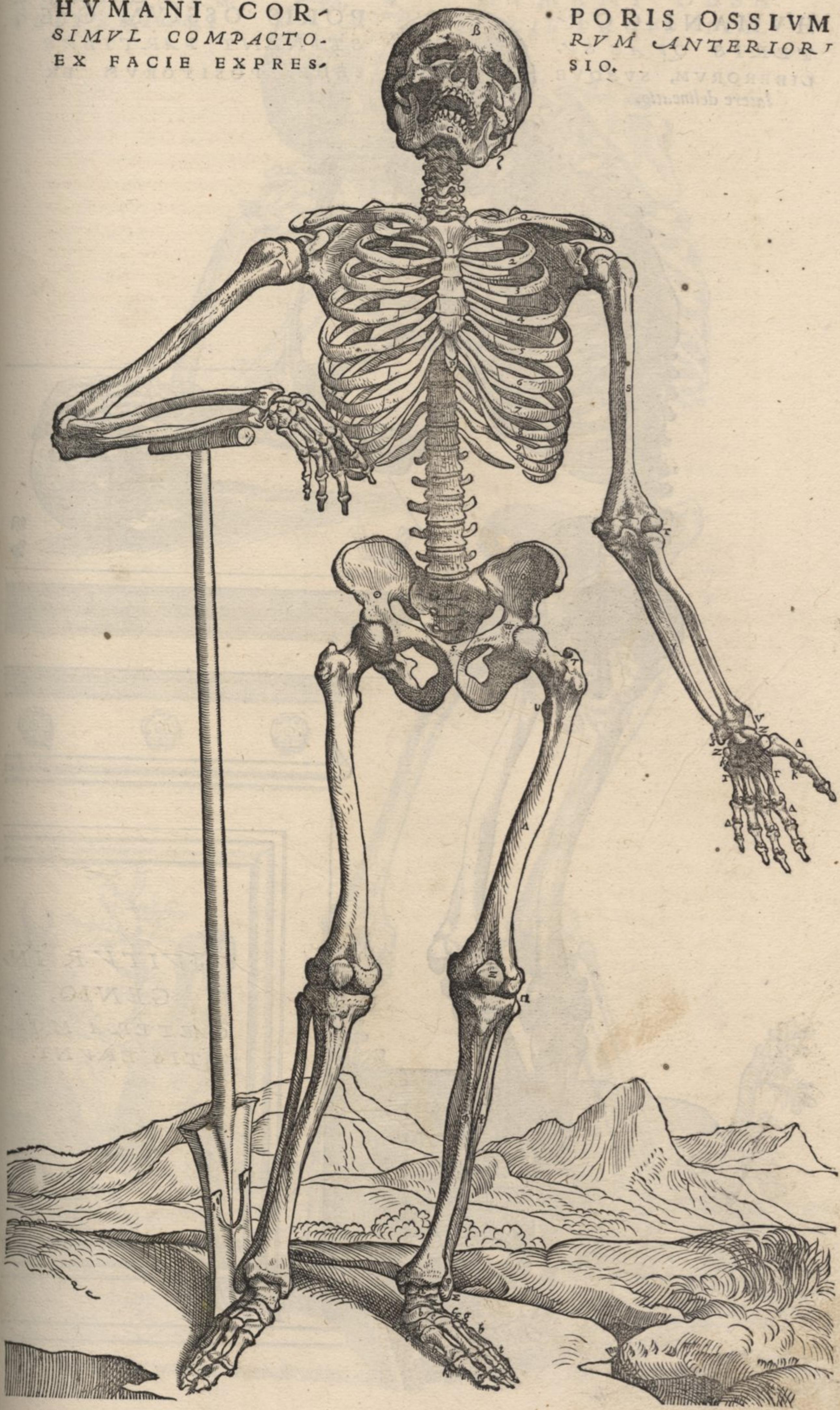
DE OSSIVM NUMERO. CAP.XL.

A R V' M dubito plerosq; alicubi à me ossium quoq; numerū desideraturos: quibus nullum aliud consiliū dari uelim, quām, ut ex singulis huius libri Capitibus illū petant, prolixius enim esset, hīc omnia recēdere. Quāuis ne tantillum laboris subterfugisse uidear, non enumeratis appendicibus, & ossibus ita ut in proiectioris ætatis hominibus se habent, cōstitutis, ad hunc modum ea recensere nihil impediet. Caluariæ ossa uiginti sunt, octo quidem capitīs, & maxillæ superioris duodecim: ita tamen, ut iugalia priuatim nō enumerentur, quum quorundam illorum uiginti ossium partes seu sedes tantū sint, propriaq; circūscriptione destituantur. auditus organi ossa quatuor sunt, duo scilicet ad singulas aures. dentes sunt triginta duo. maxillæ inferioris os unicum, ossis v referentis ossicula sunt ferè undecim. Vertebræ uiginti quatuor. sacri ossis ossa sex, coccygis autem quatuor. costæ uiginti quatuor. Pectoris ossis tria numerauimus ossa, alijs autē septena recensentur, sed age hac enumeratione tria tantum sint: & alias ex tuo arbitratu, quot uisum tibi fuerit. scapulæ duæ: tandem claviculæ. & humeri duo. ulnæ duæ. radij duo. brachialis ossa sedecim, utriusq; scilicet manus octo, octo item postbrachialis ossa, in utraque manu quatuor. digitorum ossa triginta: utriusq; manus nimirū quindecim, sesamina ossicula in singulis manibus ut minimū sunt duodecim, ac proinde iam uiginti quatuor illa in manibus recenseamus. Ossa sacri ossis lateribus commissa, duo. femora duo, duo tibiarū ossa, fibulæ duæ. duæ patellæ. duæ calcis, tali duo. na uicularia ossa duo. tarsi ossa octo, in utroq; pede quatuor. decem pedij ossa, in utroq; pede quinque, uiginti octo digitorum pedis ossa, cuiusq; nimirū pedis quatuordecim, pedis sesamina ossicula similiter atq; in manibus uiginti quatuor, quāuis nonnulla sint prorsus cartilaginea. Ac proinde si hæc ossa in unum numerū reijs cies, uniuersa erunt (si recte addo) trecēta & quatuor. quibus si pectoris ossa quatuor adhuc adiici uelles, & maxillæ inferioris duo ossa statueres, esent trecenta & septem. Verum si priuatim omnes appendices (quū ossa sint propria circūscriptione in pueris terminata) enumerare lubeat, facile dictum nuper numerū semel, ac rursus di midio duplices. quod uel hinc colliges, si uertebras, femora, tibiae ossa, atque alia quæ multis appendicibus donantur, in memoriam reuocaueris. Rursus si ossa ut in pueris uisuntur subduxeris, Diij boni quantū ossium aceruum cumulabis: quum omnes uertebræ, aut tribus aut duobus constent ossibus: & ossa quæ sacro coarctantur, tribus, idq; generis reliqua: adeò ut cuiq; suo arbitratu ossium numerum confingere sit integrum.

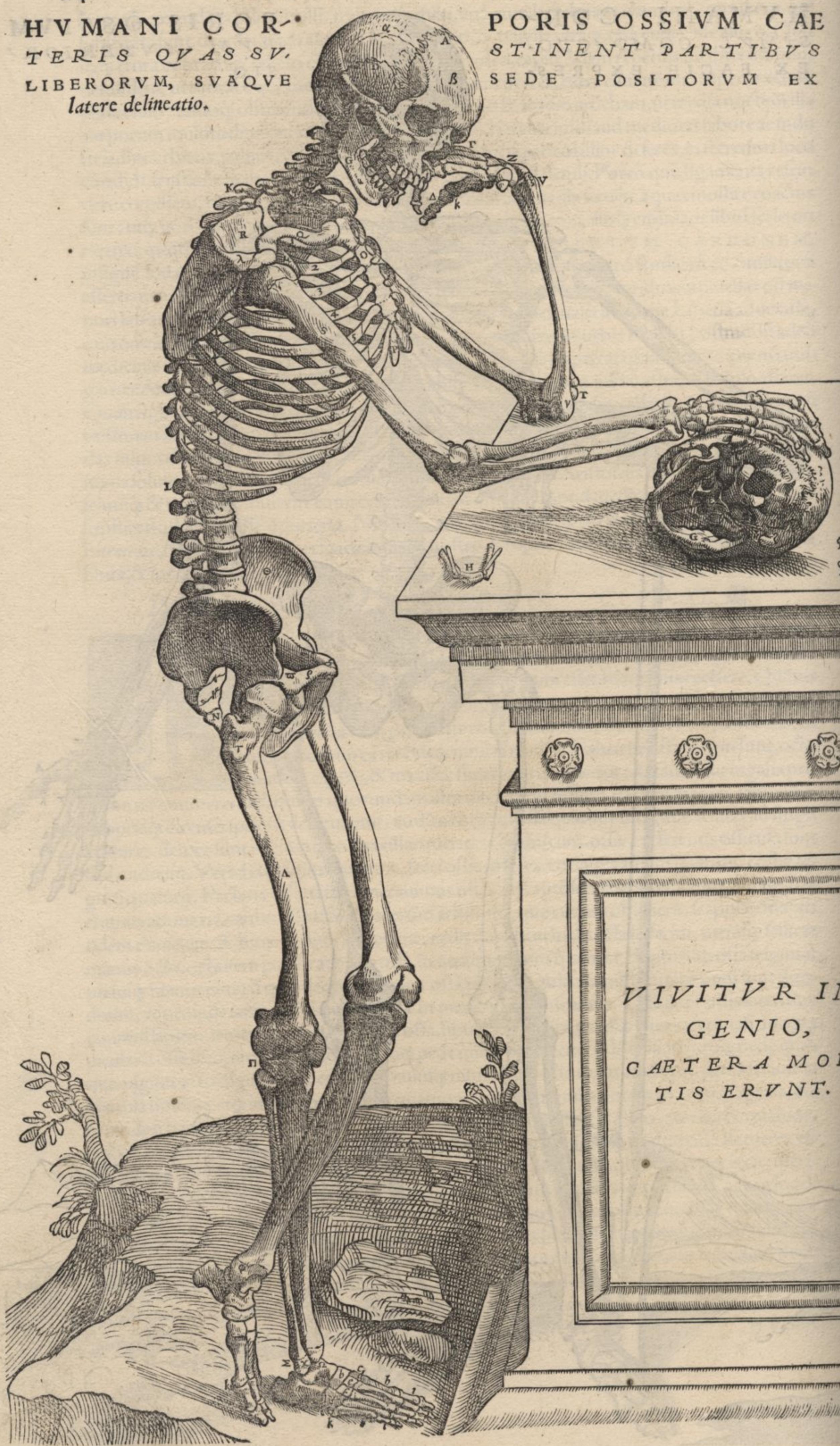
HVMANI COR-
SIMVL COMPACTO.
EX FACIE EXPRES-

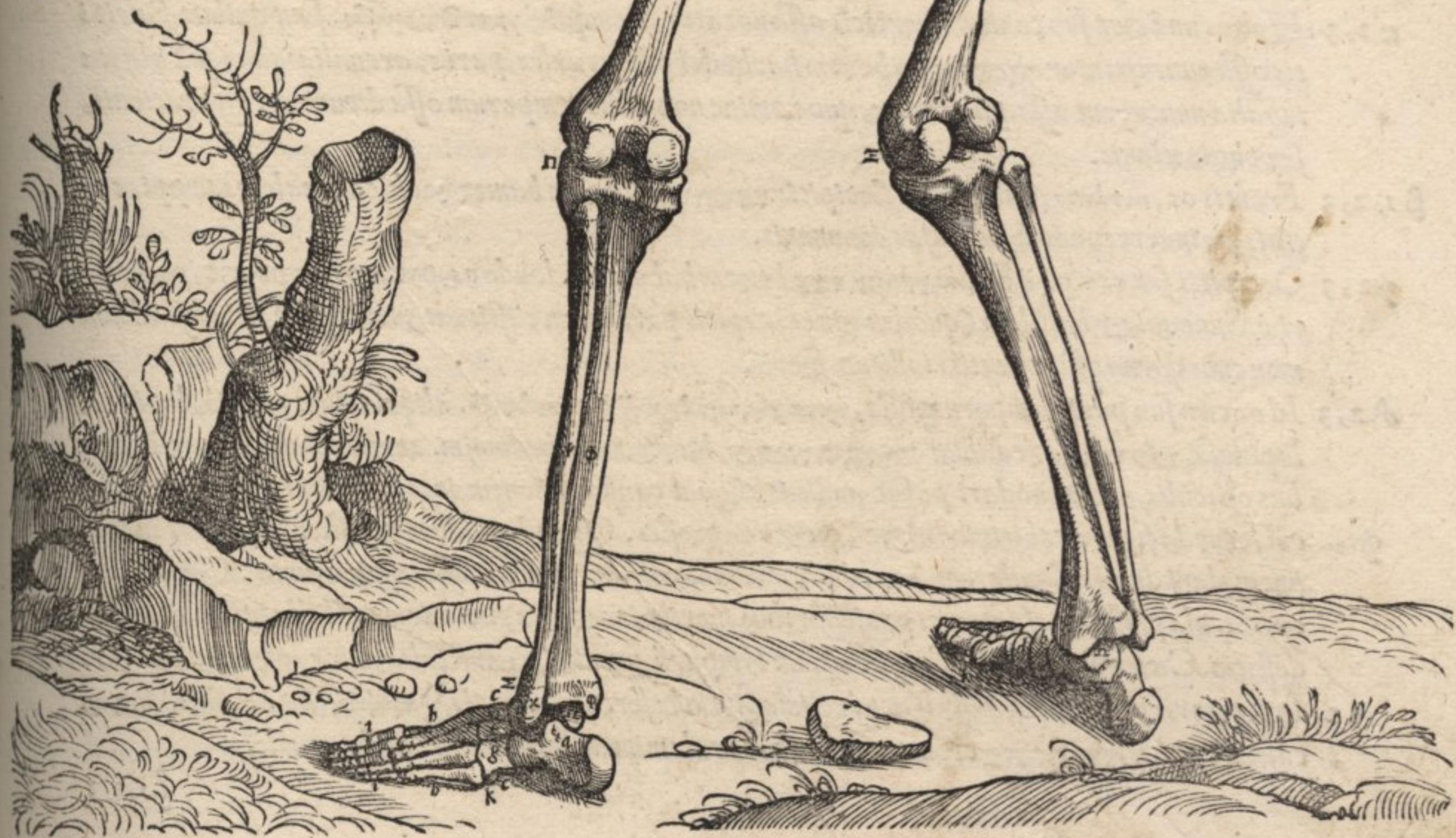
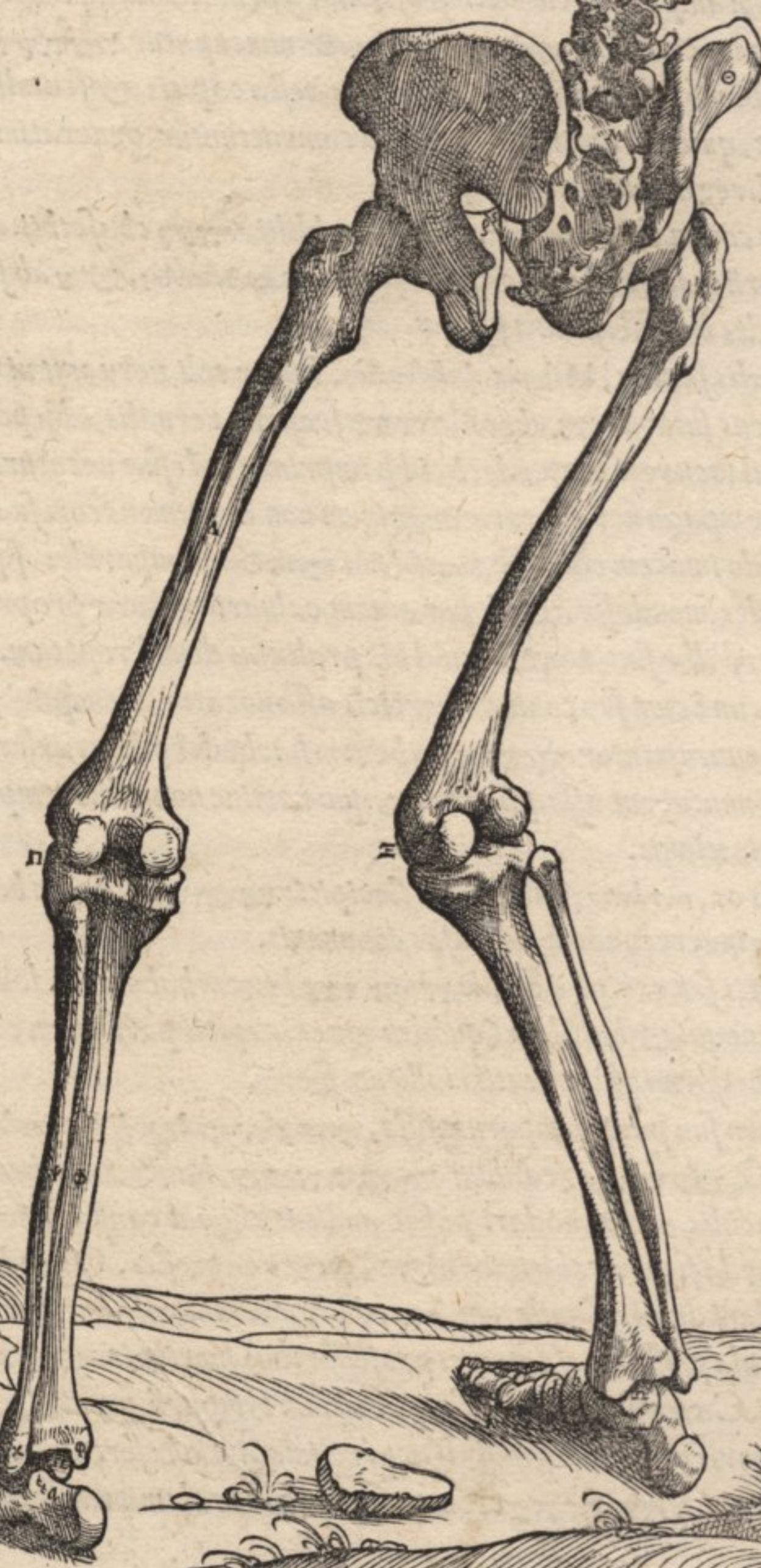
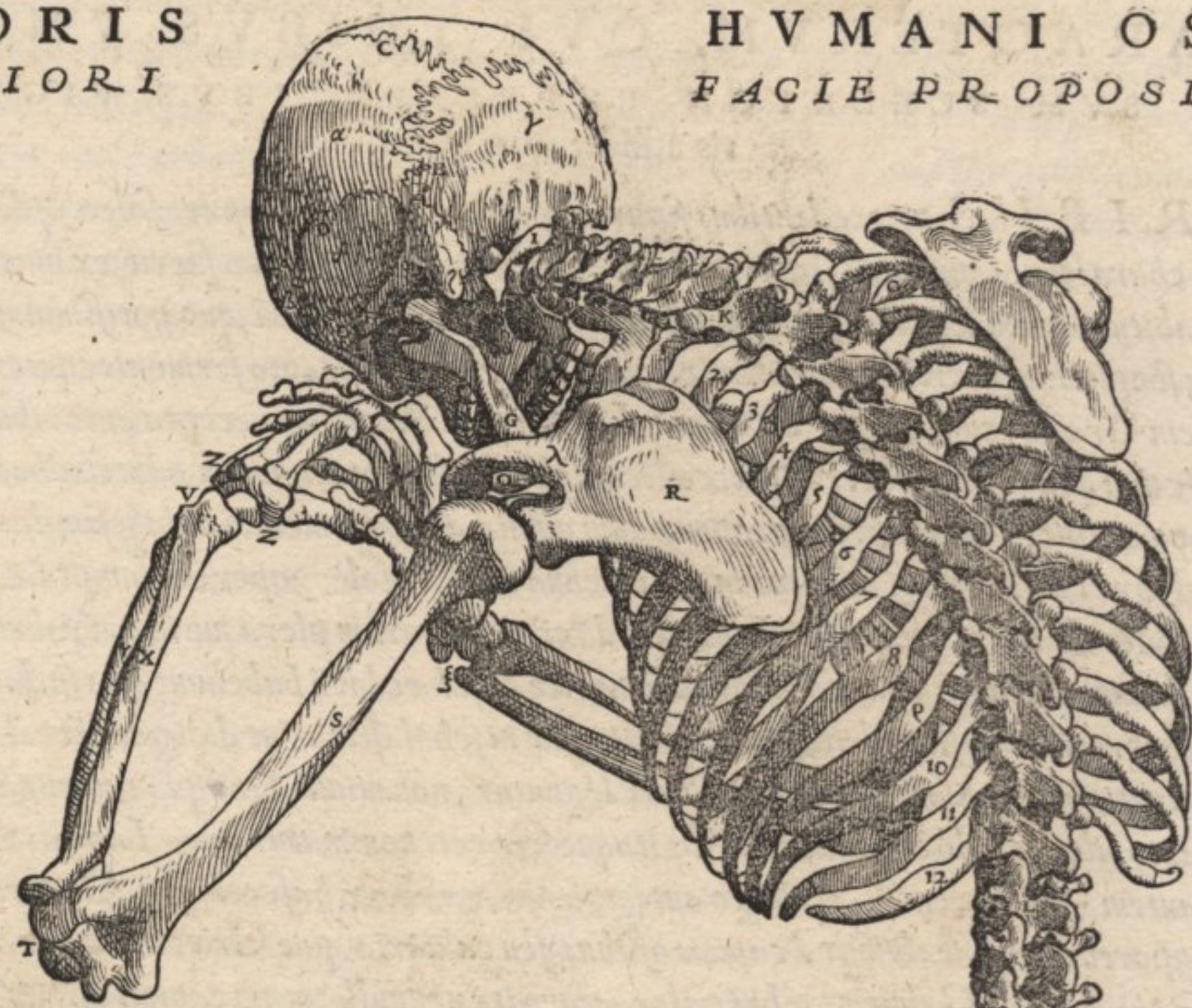
PORIS OSSIVM
RVM ANTERIOR,
SIO.

HUMANI COR-
TERIS QVAS SV.
LIBERORVM, SVAQVE
latere delineatio.

PORIS OSSIVM C AE
STINENT PARTIBVS
SEDE POSITORVM EX

ANDREAE VESALII BRUXELLENSIS
CHARACTERVM, QVI TRIBVS VNIVER-
SVM SCELETON EXPRIMENTIBVS FIGV-
ris adhibentur, Index.

T R I B V S præcedentibus figuris (quas integras nuncupare soleo) ijdem ferè inscribuntur characteres. quanquā si quis illarum alicui pecularis tantum fuerit, ex numero prompte obseruabitur, quem singulis characteribus modò in Indice subiiciā, quo potissimum institui ossium nomina simpliciter ascribere: primū ea collocaturus, quibus toto sermonis contextu præcipue utor: dein Græca, mox (si quæ alia sint) Latina probatoribus recepta autoribus, idq; ita ut ordo hic uim quandā habeat. His succedet Hebræa, sed & aliqua ex parte adhuc Arabica ex Hebræo Aucenæ interprete propemodum omnia, insignis medici mibiq; familiaris amici Lazarī Hebræi de Frigeis (cum quo in Aucenna uersari soleo) opera desumpta. Atq; illis non minibus ideo Latinas literas subiungendas duxi, quod horum pleraque in Arabum libris Latinitate donatis occurrant: ac proinde etiā merito post hæc locū habebunt alia in Latinis Arabum interpretibus p̄ssim obuia, simul cum ijs quæ in scholasticis (ut dici gaudet) doctoribus, nostræq; ætatis manualium medicorum libris leguntur, non minus sanè quam nomina Latinis recepta autoribus sedulō expendenda. Os itaque Græcis nominatur ὄστον, Latinis uero os. Hebræis autem עצם hezem. Cartilago autem χόνδρος, חָנְדָרְבָּן hascebusim. Cæterū ossium nomina opportune auſpicabimur à capitis ossibus, seu caluaria, quæ Græcis dicitur λεγένδαι, λόγχος, λύτος, λωπέα, σκαφίου. Calua, cerebri galea, atque ita nonnulli totam capitis ossium sedem uocant cerebrum amplexantem, octoq; ossibus eformatam. aliqui uero eam duntaxat, quæ crinibus ornatur. cuius circulus εφενυ וְמִסְפָּרוֹת nuncupatur. תְּקֵחַ הַמּוֹאָה che derath hamoach. theca & olla capitis, testa capitis, & scutella capitis, asoan. Suturæ, quibus capitis ossa inuicem committuntur, generatim uocantur σαφαί, שְׁלֵבִים scelauim. senan, direzan, adoren, complosa.

A 2,3 Sutura coronalis, σεφανια. נֶגְלִילִי, חַבְלִילִי, chasc thij. arcualis, futura puppis.

B 2,3 Græcorū maiusculum. Referēs futura, λαμβάνεσθαις, & uab similitudine ὑψηλοδολής. Lam dij. laude, hypsili, futura proræ.

C 3 Sagittalis sutura, ὀβολαια, σεβδεσθαις. Instar teli, ueru, aut uirgæ secundum capitis longitudinem prorepens sutura. יְמִינָה checij, שְׁפָרוֹת scefodij. nerualis, idq; potissimum ubi hæc coronali commititur: qui locus etiam zeudech, idq; imprimis Mesuæ uocatur.

D 2,3 Hæc compago ueræ futuræ imaginem non exprimens cum sua cōiuge uocatur, futuræ squamorum modo inuicem cōmissæ, λεπιδοδολες κροταφίαι, temporales, squamæ formes. קְלִפִּים chelaphijm. corticales, mendosæ. Reliquæ autem caluariæ futuræ proprijs destituuntur nominibus. cuiusmodi uero illæ sint, non est quod hic prolixius denuo repetam.

æ 2,3 Hoc os una cum suo coniuge, uerticis ossa uocatur, itemq; בְּגִימָתָה, מְבֻעָה. sunt quibus syncipitis ossa nuncupantur. עַצְמָה hezem hachodchot. neruala, paria, arcuala: quanquā alij ita iugalia nuncupent ossa. parietalia, quo nomine nonnullis temporum ossa dicuntur. ossa ratiouis, seu cogitationis.

β 1,2,3 Frontis os, μετώπιον, quibusdam sincipitis. עַצְמָה hezem hamezzech, coronale, os puppis capitis, os inuercundum, os sensus communis.

γ 2,3 Occipitis seu occipitij os, וְרִיסָה עַצְמָה hezem bahoreph. laude os, pyxis os, os proræ, os memoriae. Sunt qui & basillare (quod magnam capitis portionem cōstituat) nuncupent, etiamsi id non men cuneiformi ossi priuatum inditum fuerit.

δ 2,3 Id os cum suo pari, temporum ossa, κροταφδαι, κρεσδαι, κρεפδαι λεπιδοδολ. aliqui etiam λιθοδολ, lapidea, lapidosa. חַצְזָרִים hazedahim, עצמות האבויים haazzamoth haauim. auriū: etiamsi id nomine duabus ossiculis accommodari possit auditus organi constructionem ingredientibus, & in scanno

q;*. cui secunda figura cubitis innititur, q; & * expressis. Quandoquidem q; ossiculum notat incudi aut molari denti assimilatum, * uero id quod malleolo aut femoris ossi comparamus. Quum itaq; ea ossicula priscis Anatomes professoribus fuerint incognita, non mirum est illa etiā nominibus destitui. Cæterū temporū ossa quibusdam tymparū, mendoza, parietalia, dura, armalia dicuntur.

ε 2 In temporis osse processus styli acus ue imaginem referens, συλοδολής, γραφοδολής, βελονοδολής, πληκτρο. calcar capitis. בְּזִיר חַזְבָּן chemo marhez. os calaminum, sagittale, clavale, acuale.

{ 1,2,3